

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İş Sağlığı ve Güvenliği Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde-1 Bu Yönergenin amacı; ESKİ Genel Müdürlüğü faaliyet alanlarındaki çalışmalarda iş kazalarının önlenmesi, çalışanların, çalışmalardan etkilenebilecek vatandaşların, tesislerin emniyeti ve çevrenin olumsuz etkilenmemesini sağlamak, Bakanlık teftişlerinden tenkit ve ceza almamak ve yasal, sorumlulukları yerine getirmek için alınacak tedbirleri ve bu tedbirleri uygulama esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde-2 Bu Yönerge, ESKİ Genel Müdürlüğü birimlerinde görevli 4857 sayılı İş Kanununa tabi çalışanlara, 657 sayılı Yasaya tabi memurlara ve 5393 sayılı Yasaya tabi sözleşmeli personele ve Hizmet alımı personeline uygulanacaktır.

Dayanak

Madde -3 Bu Yönerge, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına giren, elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren, sürekli işlerin yapıldığı, ve. 18.01.2013 tarih ve 28532 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmeliğin 8' inci maddesinin (a) bendine göre düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde-4 Bu yönergenin uygulanmasında;

- a) İdare:** Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi (ESKİ) Genel Müdürlüğü,
- b) Birim:** ESKİ Genel Müdürlüğünde hizmetlerin yürütüldüğü daire başkanlığı, şube müdürlüğü, birim sorumlusu ve şefliği.
- c) İSG:** İş Sağlığı ve Güvenliğini,
- ç) İSGB:** (İşyeri sağlık ve güvenlik birimi): İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere işyerinde kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birimini,
- d) İSG Kurulu:** Devamlı olarak en az 50 kişi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere kurulan ve kararlar alan kurulu,
- e) İş güvenliği uzmanı:** Usul ve esasları yönetmelikle belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik elemanı,
- 1).İşyeri hekimi:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip hekim.
- g) Çalışan :** Statülerine bakılmaksızın işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişiyi,
- h) Kişisel Koruyucu Donanımlar:** Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları, ifade eder.
- ı) Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,
- i) Risk değerlendirmesi:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,
- j) Önleme:** İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında İş sağlığı ve İş güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tamamını,

k)Tehlike sınını: iş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu,

l) Çalışan temsilcisi: İşyerinde sağlık ve güvenlik konularında çalışanları temsil etmeye yetkili kişiyi,

m) Alt işveren: İşyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan, bu iş için görevlendirdiği çalışanlarını sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran gerçek veya tüzel kişiyi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşveren(İdare) ile Çalışanın Görev,Yetki ve Yükümlülükleri

İşverenin (İdarenin) genel yükümlülükleri

Madde-5 (1) İdare aşağıda belirtilen sağlık ve güvenlikle ilgili hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- a) Çalışanların sağlığı ve güvenliğini korumak,
- b) Gerektiğinde İş sağlığı ve iş güvenliği konusunda işyeri dışındaki uzman kişi veya kuruluşlardan hizmet almak,
- c) Çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak için mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil gerekli her türlü önlemi almak, organizasyonu yapmak, araç ve gereçleri sağlamak,
- ç) Sağlık ve güvenlik önlemlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun sürekli iyileştirilmesi amaç ve çalışması içinde olmak.

(2) Sağlık ve güvenliğin korunması ile ilgili önlemlerin alınmasında genel prensipler;

- a) Risklerin önlenmesi,
- b) Önlenmesi mümkün olmayan risklerin değerlendirilmesi,
- c) Risklerle kaynağında mücadele edilmesi,
- ç) İşin kişilere uygun hale getirilmesi için, özellikle işyerlerinin tasarımında, iş ekipmanları, çalışma şekli ve üretim metotlarının seçiminde özen gösterilmesi, monoton çalışma ve önceden belirlenmiş üretim temposunun hafifletilerek bunların sağlığa olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi,
- d) Teknik gelişmelere uyum sağlanması,
- e) Tehlikeli olanların, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanlarla değiştirilmesi,
- f) Teknolojinin, iş organizasyonunun, çalışma şartlarının, sosyal ilişkilerin ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan genel bir önleme politikasının geliştirilmesi,
- g) Toplu korunma önlemlerine, kişisel korunma önlemlerine göre Öncelik verilmesi,
- ğ) İşveren, işyerinde yapılan işlerin Özelliklerini dikkate alarak; kullanılacak iş ekipmanının, kimyasal madde ve preparatların seçimi, işyerindeki çalışma düzeni gibi konular da dâhil çalışanların sağlığı ve güvenliği yönünden tüm riskleri değerlendirir.
- h) Ciddi tehlike bulunduğu bilinen özel yerlere sadece yeterli bilgi ve talimat verilen çalışanların girebilmesi için uygun önlemleri alır,
- i) İşyerinin birden fazla işveren tarafından kullanılması durumunda işverenler, yaptıkları işin niteliğini dikkate alarak; iş sağlığı ve iş güvenliği ile iş hijyeni önlemlerinin uygulanmasında işbirliği yapar, mesleki risklerin önlenmesi ve bunlardan korunma ile ilgili çalışmaları koordine eder, birbirlerini ve birbirlerinin çalışan veya çalışan temsilcilerini riskler konusunda bilgilendirirler,
- j) İş sağlığı ve iş güvenliği ile iş sağlığına zarar verecek ortamlardan korunmak için yapılacak uygulamalar ve alman temizlik önlemleri çalışanlara mali yük getirmez.
- k) İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere, işyerinden bir veya birden fazla kişinin görevlendirilmesi,
- l) Sağlık ve güvenlikle görevli kişiler, işyerinde bu görevlerini yürütmeleri nedeniyle hiç bir şekilde dezavantajlı duruma düşmezler. Bu kişilere, söz konusu görevlerini yapabilmeleri için yeterli zaman verilir.

l) İşyeri hekiminin, 20.07.2013 tarih, 28713 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan İşyeri Hekimlerinin Görev Yetki ve Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelikte yer alan görevleri yapmasını sağlar, çalışma ortamı ve çalışanların sağlığı gözetimine ait bütün bilgiler kayıt altına alınması ve muhafazası sağlanır.

(3) İş Güvenliği Uzmanının, 31.01.2013 Tarih, 28545 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelikte yer alan görevleri yapmasını sağlar, çalışma ortamı ve çalışanların İş Güvenliği gözetimine ait bütün bilgilerin kayıt altına" alınmasını ve muhafazasını sağlar.

Çalışanların yükümlülükleri

Madde-6 (1) Çalışanlar, iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. Çalışanlar, sağlık ve güvenliklerini etkileyebilecek tehlikeleri iş sağlığı ve güvenliği kuruluna, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işveren veya işveren vekiline bildirerek durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmekle, Çalışanlar, işverene karşı yükümlülükleri saklı kalmak şartıyla işyerinde sağlık ve güvenliğin korunması ve geliştirilmesi için;

- a) İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, işveren veya işveren vekili tarafından verilen iş sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili talimatlara uymakla,
- b) İş sağlığı ve iş güvenliği konularına ilişkin çalışmalara, sağlık muayenelerine, bilgilendirme ve eğitim programlarına katılmakla,
- c) Makine, tesisat ve koruyucu donanımları verilen talimatlar doğrultusunda ve amacına uygun olarak kullanmakla yükümlüdürler.
- ç) Kendilerine teslim edilen kişisel koruyucu donanımı doğru ve zamanında kullanmak ve kullanımdan sonra temiz bir şekilde muhafaza edildiği yere geri koymak, kullanılamaz durumda olanları idareye geri teslim etmek,
- d) İşyerindeki araç, alet, makine, cihaz, tesis ve binalardaki güvenlik donanımlarını kurallara uygun olarak kullanmak ve bunları keyfî olarak çıkarmamak ve değiştirmemek,
- e) İşyerinde sağlık ve güvenlik için ciddi ve ani bir tehlike olduğu kanaatine vardıkları herhangi bir durumla karşılaştıklarında veya koruma tedbirlerinde bir aksaklık ve eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermek,
- f) İşyerinde, sağlık ve güvenliğin korunması için yetkililer tarafından belirlenen zorunlulukların yerine getirilmesinde, işverenle, çalışan temsilcisi ile işbirliği yapmakla yükümlüdürler
- g) Çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması

Madde-7 (1) İşveren sağlık ve güvenlikle ilgili konularda çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması için aşağıdaki hususları yerine getirir.

- a) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği konularında çalışan veya temsilcilerinin görüşlerini alır, Öneri getirme hakkı tanır ve bu konulardaki görüşmelerde yer almalarını ve dengeli katılımlarını sağlar.
- b) İşverence, iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda özel görevleri bulunan çalışan veya temsilcilerinin özellikle aşağıdaki konularda dengeli bir şekilde yer almaları sağlanır veya önceden görüşleri alınır.
- c) İş sağlığı ve iş güvenliği konusunda özel görevi bulunan çalışan temsilcileri, tehlikenin azaltılması veya tehlikenin kaynağında yok edilmesi için işverene öneride bulunma ve işverenden gerekli tedbirlerin alınması yönündeki tekliflerini değerlendirir,
- ç) İş sağlığı ve iş güvenliği konusunda özel görevleri bulunan çalışan veya çalışan temsilcileri, bu görevlerini yürütmeleri nedeniyle dezavantajlı duruma düşürülemezler,
- d) İşveren, iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda özel görevi bulunan çalışan temsilcilerine, bu Yönergede belirtilen görevlerini yerine getirebilmeleri için her türlü imkânı sağlar ve herhangi bir ücret kaybı olmadan çalışma saatleri içerisinde yeterli zamanı verir,

İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yükümlülükleri

Madde-8 (1) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür.

(2) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görev, yetki ve sorumluluktan, Çalışma Bakanlığının yayınlamış olduğu İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları hakkındaki yönetmeliklerde tarif edildiği gibidir.

Çalışan Özlük Dosyası

Madde-9 (1) Kurum çalıştırdığı her çalışan için bir özlük dosyası düzenler. İşveren bu dosyada, çalışanın kimlik bilgilerinin yanında, mevzuat gereği düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorundadır. **Görev Tanımları**

Madde-10 Tüm birimlerde çalışan personelin görev tanımı yetkili birim amirleri tarafından yapılacaktır. İşçiler kendilerine yazılı bildirilen görev tanımları kapsamında hareket edecektir. Sorumlu olmadıkları ve görev tanımına girmeyen hiçbir iş ve ekipmana müdahale etmeyeceklerdir.

Alt İşveren Firmaların Faaliyetleri

Madde-11 (1) Kurum, dışarıdan aldığı tüm hizmetlerde, faaliyetlerin yapılması için personel çalıştırdığında alt işverenlerden; yasal mevzuata ve işletmenin genel güvenlik kurallarına uyulacağına ve bu iç yönergenin uygulanmasından sorumlu olacağına dair "**İş Sağlığı ve Güvenliği Taahhütnamesi**"(Ek-I) alacaktır.

(2) Alt işveren faaliyetleri, ilgili birim tarafından İSG Birimine bildirilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının teşekkülü

Madde-12 (1) İşveren, işyerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işyerinde bir İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu oluşturacak ve Kurulun çalışması için gerekli araç ve gereçleri sağlayacaktır. Kurulun Sekreteryası İş Güvenliği Uzmanı tarafından yerine getirilir.

Kurulun çalışma usulleri

Madde-13 (1) İş sağlığı ve iş güvenliği kurulları inceleme, izleme ve uymayı öngören bir düzen içinde ve aşağıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışırlar.

a) Kurullar en az ayda bir kere toplanır. Toplantının gündemi, yeri, günü ve saati toplantıdan en az kırk sekiz saat Önce kurul üyelerine bildirilir. Gündem, sorunların ve projelerin önem sırasına göre belirlenir. Kurul üyeleri gündemde değişiklik isteyebilirler.

b) Ağır iş kazası halleri veya özel bir tedbiri gerektiren önemli hallerde kurul üyelerinden herhangi biri kurulu Olağanüstü toplantıya çağırabilir. Bu konudaki tekliflerin kurul başkanına veya sekreterine yapılması gerekir. Toplantı zamanı, konunun ivedilik ve önemine göre tespit olunur.

c) İşyerinde iş sağlığı ve iş güvenliği açısından kendisinin sağlığını bozacak ve vücut bütünlüğünü tehlikeye sokacak yakın, acil ve hayati bir tehlike ile karşı karşıya kaimi çalışan, iş sağlığı ve iş güvenliği kuruluna başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep edebilir. Kurul, aynı gün acilen toplanarak kararını verir, bu durumu tutanakla tespit eder ve karar çalışana yazılı olarak bildirilir.

ç) Kurulun olağan toplantılarının günlük çalışma saatleri içinde yapılması asıldır. Kurul üyeleri yaptıkları görev dolayısıyla maddi-manevi zarara uğratılamaz.

d) Kurul, üyelerin çoğunluğu ile toplanır, kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu kararı belirler. Çoğunluğun sağlanamadığı veya başka bir nedenle toplantının yapılmadığı hallerde durumu belirten bir tutanak düzenlenir.

e) Her toplantıda, görüşülen konularla ilgili alınan kararlar içeren bir tutanak düzenlenir. Tutanak, toplantıya katılan başkan ve üyeler tarafından imzalanır ve gereği yapılmak üzere İdareye bildirilir. İmzalı tutanak ve kararlar sırasıyla özel dosyasında saklanır.

f) Toplantıda alınan kararlar gereği yapılmak üzere ilgililere duyurulur. Ayrıca çalışanlara duyurulması faydalı görülen konular işyerinde ilân edilir.

g) Her toplantıda, önceki toplantıya ilişkin kararlar ve bunlarla ilgili uygulamalar hakkında başkan veya kurulun sekreteri tarafından kurula gerekli bilgi verilir ve gündeme geçilir.

Kurulun görevleri ve yükümlülükleri

Madde-14 (1) İş sağlığı ve iş güvenliği kurullarının görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir;

a) İş sağlığı ve iş güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek,

b) İşyerinde iş sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,

c) İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve tehlikeli vaka veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işverene vermek,

ç) İşyerinde iş sağlığı ve iş güvenliği eğitimlerini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, İdarenin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek,

d) Tesislerde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,

e) İşyerinde yangınla, doğal afetlerle, sabotaj ve benzeri ile ilgili tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,

f) İşyerinin sağlık ve güvenlik durumuyla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, o yılki çalışmaları değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları ve gündemi tespit etmek, işverene teklifte bulunmak, planlanan gündemin yürütülmesini sağlamak ve uygulanmasını değerlendirmek,

(2) Kurullar, iş sağlığı ve iş güvenliğini denetime yetkili iş müfettişlerinin işyerlerinde yapacakları çalışmaları kolaylaştırmak ve onlara yardımcı olmakla yükümlüdür.

(3) İş sağlığı ve iş güvenliği kurulları, yapacakları tekliflerde, bulunacakları tavsiyelerde ve verecekleri kararlarda işyerinin durumunu ve işverenin olanaklarını göz önünde bulundururlar.

Kurulun kararlarının Genel Müdürlüğe gönderilmesi

Madde -15 (1) İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kurullarının aldıkları tüm kararlar gereği yapılmak üzere Genel Müdürlük ve Daire Başkanlıklarına bildirilir.

Çalışan temsilcisi

Madde-16 (1) İşyerinde sağlık ve güvenlikle ilgili çalışmalara katılma, çalışmaları izleme, önlem alınmasını isteme, önerilerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili, bir veya daha fazla çalışan, çalışan temsilcisi olarak görev yapar.

(2) Çalışan Temsilcisi, işyerinde çalışanlar tarafından seçilir.

(3) İşyerinde yetkili sendika bulunması halinde, işyeri sendika temsilcileri çalışan temsilcisi olarak görevlendirilir. Sendika temsilci sayısının zorunlu çalışan temsilci sayısından az olması durumunda diğer çalışan temsilcisi veya temsilcileri dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla işveren tarafından görevlendirilir. Sendika temsilci sayısının zorunlu çalışan temsilci sayısından çok olması durumunda ise yetkili sendikanın önerisi doğrultusunda çalışan temsilcileri işveren tarafından görevlendirilir.

(4) Çalışan temsilcileri, 29 708/ 2013 tarih ve 28750 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri Ve Seçilme Usul Ve Esaslarına İlişkin Tebliğ" hükümlerine uygun olarak görevlendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Risk Değerlendirmesi ve Acil Durumlar

Risk değerlendirme gereken durumlar

Madde-17 (1) İşyerinde, daha önce hiç risk değerlendirme yapılmamış olması, çalışanların sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek aşağıda belirtilen önemli değişikliklerin olması durumunda, risk değerlendirme yapılması gereklidir.

a) Yeni bir makine veya ekipman alınması,

b) Yeni tekniklerin geliştirilmesi,

c) İş organizasyonunda veya iş akışında değişiklikler yapılması,

ç) Yeni hammadde ve/veya yarı mamul maddelerin üretim sürecine girmesi,

d) Yeni bir mevzuatın yürürlüğe girmesi veya mevcut mevzuatta değişiklik yapılması,

e) İş kazası veya meslek hastalığı meydana gelmesi,

f) İş kazası veya meslek hastalığı ile sonuçlanmasa bile yangın, parlama veya patlama gibi işyerindeki iş sağlığı ve güvenliğini ciddi şekilde etkileyen olayların ortaya çıkması.

Risk değerlendirme süreçleri

Madde-18 (1) Risk değerlendirme, aşağıdaki sıralamada yer alan aşamaların yerine getirilmesi yoluyla gerçekleştirilir.

a) **Planlama:** Risk değerlendirme çalışmaları, mevcut mevzuat ve işyeri koşulları çerçevesinde planlanır,

b) **İşyerinde yürütülen çalışmaların sınıflandırılması:** İşyerinde yürütülmekte olan veya yürütülecek olan faaliyetler özelliklerine göre sınıflandırmaya tabi tutulur. Sınıflandırmada, sürekli olmamakla birlikte periyodik olarak veya değişen aralıklarla yürütülen bakım ve onarım gibi faaliyetler de dikkate alınır. Sınıflandırmada, işyerinin içinde ve dışında yürütülen işler,

üretim veya hizmet sürecinin aşamaları, planlanmış veya ani faaliyetler, çalışanların görev tanımları gibi unsurlardan da yararlanılabilir,

c) Bilgi ve veri toplama: Bilgi ve veri toplamada, işyerinde yürütülen işler, bu işlerin süresi ve sıklığı, işin yürütüldüğü yer, işin kim veya kimler tarafından yürütüldüğü, yürütülen işten etkilenebilecek olanlar, alınmış olan eğitimler, işin yürütülmesi için ön izin gerekip gerekmediği, işin yürütülmesi sırasında kullanılacak makine ve ekipman, bu makine ve ekipmanların kullanım talimatları, kaldırılacak veya taşınacak malzemelerde bunların özellikleri kullanılan kimyasallar ve özellikleri, mevcut korunma önlemleri, daha önce meydana gelmiş olan kaza veya meslek hastalıkları gibi unsurlar dikkate alınır,

ç) Tehlikelerin tanımlanması: Kayma, takılma ve benzeri nedenlerle düşme, yüksekten düşme, cisimlerin düşmesi, gürültü ve titreşim, uygun olmayan duruş ve çalışma şekilleri, seyyar el aletlerinin kullanımı, sabit makine ve tezgâhların kullanımı, hareketli erişim ekipmanları (Merdivenler, platformlar), mekanik kaldırma araçları, ürünler, emisyonlar ve atıklar, yangın, parlama ve patlama, elle taşıma işleri, elektrik ve elektrikli aletler ile çalışma, basınçlı kaplar, aydınlatma, ekranlı araçlarla çalışma. Termal konfor koşulları (Sıcaklık, nem, havalandırma) kimyasal faktörler (Toksik gaz ve buharlar, organik solventler ve tozlar), biyolojik ajanlar (Mikroorganizmalar, bakteriler, virüsler), iş stresi, kapalı yerlerde çalışma, yalnız çalışma, motorlu araçların kullanımı, sulu ortamda çalışma, istenmeyen insan davranışları (Dikkatsizlik, yorgunluk, aldırma, anlama güçlüğü, öfke, kavga etmek), işyeri koşullarına göre diğer tehlike kaynakları, ateşli ve yanıcı ortamda çalışma; belirtilen tehlike veya kaynaklarının bulunup bulunmadığı, tehlike varsa bundan kimlerin ve ne şekilde etkilenebileceği dikkate alınarak yapılır.

d) Risk analizi: Risk analizi ile (ç) bendinde belirlenen tehlikelerin verebileceği zarar, hasar veya yaralanmanın şiddeti ve bu zarar, hasar veya yaralanmanın ortaya çıkma olasılığı belirlenir. Risk analizinde, tehlikeye maruz kalan kişi sayısı, tehlikeye maruziyet süresi, kişisel koruyucuların sağladığı korunma ve güvensiz davranışlar gibi unsurlar dikkate alınır.

e) Risk değerlendirme: Risk değerlendirmesinde, (d) bendinde belirlenen risklerin ağırlık oranları hesaplanarak derecelendirme yapılır ve önlem alınmasının gerekli olup olmadığına karar verilir.

f) Önlemlerin belirlenmesi: İlgili mevzuat ve işyeri koşulları dikkate alınarak alınması gerekli önlemlere karar verilir. İşyerindeki riskleri kontrol altına alma yöntemleri, önceliğin derecesine göre ve en öncelikli olandan daha az öncelikli olana doğru sıralanmak üzere; Riskleri kaynağında yok etmeye çalışmak, tehlikeli olanı, daha az tehlikeli olanla değiştirmek (ikame), toplu kofuma önlemlerini, kişisel korunma önlemlerine tercih etmek, mühendislik önlemlerini uygulamak, ergonomik yaklaşımlardan yararlanmak gibi olmalıdır.

g) Risk değerlendirme raporu hazırlanması: Risk değerlendirme raporunda; Yapılan işin tanımlanması, mevcut riskler, risklerden etkilenen çalışanların listesi, zarar- hasar veya yaralanmanın şiddeti, risk değerlendirmesinin sonuçları (Risk düzeyleri), alınması gerekli kontrol önlemleri gibi hususlar yer almalıdır. Risk değerlendirme raporunda, risk değerlendirmesini yapan kişilerin ad, soyadı ve imzaları ile risk değerlendirmesinin yapıldığı tarih belirtilir. İşveren tarafından, risk değerlendirmesi bulgularının kaydedilmesinde kullanılacak ve risk değerlendirme raporuna temel olacak bilgileri içeren örnek risk değerlendirme formu hazırlanır.

ğ) Denetim, izleme ve gözden geçirme: İşyerinde gerçekleştirilen risk yönetiminin tüm aşamaları ve uygulanması düzenli olarak denetlenir, izlenir ve aksayan yönler yeniden gözden geçirilir.

Risk değerlendirmesini yapacak personelin niteliği

Madde-19 (1) Risk değerlendirmesinin, işveren tarafından, işyerinde istihdam edilen ve iş güvenliği ile görevli mühendisler ve teknik elemanlar ile işyeri hekimliği sertifikasına sahip olan iş sağlığı ile görevli işyeri hekimlerine ve İşyerinde yürütülen işin niteliği, farklı mesleklerden uzmanların da bulundurulmasını gerektiriyorsa, işveren uygun mesleklerden uzmanların da risk değerlendirmesi yapmasını sağlar.

Risklerden Korunma İlkeleri

Madde-20 (1) İdarenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

- a) Risklerden kaçınmak.
- b) Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek,
- c) Risklerle kaynağında mücadele ederek, çalışanlar tedbirsiz davranışta bulunsalar dahi iş kazası yaşamayacakları tehlikesiz veya tehlikeleri kontrol altına alınmış çalışma veya ortam oluşturmak,

- ç) İşin kişilere uygun hale getirilmesi için işyerlerinin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metotlarının seçiminde Özen göstermek, özellikle tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, Önlenemiyor ise en aza indirmek.
- d) Teknik gelişmelere uyum sağlamak, her yeni işte daha güvenli teknolojileri kullanmak,
- e) Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek. Güvenli olmayan iş makinelerini veya ekipmanlarını güvenli olanlarla değiştirmek,
- f) Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmek. Planlama, satın alma, projelendirme safhalarında İş Sağlığı ve güvenliğini değerlendirmeye almak,
- g) Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- ğ) Çalışanlara uygun talimatlar vermek, talimatları çalışanların okuyabileceği ortamlarda asılı bulundurmak.

Acil Durumlar

Madde-21 İdare, yangın, deprem, sel baskınları, genel susuzluk, içme suyu temin sistemine sabotaj, doğal gaz patlaması, iş kazaları, göçük altında kalma, endüstriyel kazalar ve kimyasallar ile çalışmalarda olabilecek acil durumlar için Acil Durum Eylem Planı hazırlayacaktır. Planın amacı acil durumlarda yönetimin ve personelin süratli ve doğru karar almasını sağlamak, can ve malı korumak, acil müdahale ekiplerinin faaliyetlerinin organize edilmesini sağlamaktır. Her yıl, acil durumlara hazırlık amaçlı tatbikatlar **Tatbikat Tutanağı (Ek-2)** ile kayıt altına alınacaktır.

Hayati ve Özel Tehlikeler için Gerekli Tedbirler Alma

Madde-22 Birim amirleri; (1) Yeterli bilgi, eğitim ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alacak,

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli işler yapan tüm birimlerde, ölümlü veya malul olmaya neden olabilecek çok tehlikeli çalışma ve ortamlarını belirleyecek,

(3) Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamları ile ilgili çalışma izin formu ve güvenli çalışma talimatları oluşturacak ve uygulamaya koyacak,

(4) Fenni yeterliliğe sahip ön bir ekip tarafından hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamı güvenli hale getirilmeden veya tehlike kontrol altına alınmadan, çalışmayı yapacak ekip ve personel hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamına girdirmeyecektir.

İlkyardım, yangınla mücadele ve kişilerin tahliyesi, ciddi ve yakın tehlike

Madde 23 - (1) İlkyardım, yangınla mücadele ve kişilerin tahliyesi, ciddi ve yakın tehlike ile ilgili uyulacak hususlara ilişkin, işveren tarafından yapılan işin özelliğini ve işyerinde bulunan çalışanların ve diğer kişilerin sayısını dikkate alarak; ilkyardım, yangınla mücadele ve kişilerin tahliyesi için gerekli tedbirler ile özellikle ilkyardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli bir "Acil Durum Planı" hazırlar.

(2) Çalışanlar, kendi görevlerini yapmakta ihmal veya kusurlu davranışları olmadıkça bu hareketlerinden dolayı dezavantajlı duruma düşürülemezler.

(3) Kapalı alanlarda yapılacak çalışmalarda, işe başlamadan önce geçici olarak uygulanacak "acil durum planı" hazırlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eğitim

Çalışanların Eğitimi

Madde -24 (1) Eğitimin amacı, işyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortamı temin etmek. İş kazalarını ve meslek hastalıklarını azaltmak, çalışanları yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek, onların karşı karşıya bulundukları mesleki riskler ile bu risklere karşı alınması gerekli tedbirleri öğretmek ve iş sağlığı ve güvenliği bilinci oluşturarak uygun davranış kazandırmaktır.

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar ve başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar; işe başlamadan önce yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile

ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren İSG eğitimi alındığına dair belge olmaksızın işe başlatılmamalıdır.

(3) İSG eğitimi belgesinde eğitimin konusu, amacı hedefleri, eğitim süresi, yeri, eğitim vereninin unvan ve imzası bulunacaktır.

(4) Yapılacak İSG eğitimlerinde çalışanların yapmış olduğu işin tehlikeleri ve alınması gereken önlemler öncelikli olacaktır.

Madde- 25 (1) Eğitim programlarının hazırlanmasında çalışanların veya sağlık ve güvenlik çalışan temsilcisinin katılımları sağlanarak görüşleri alınabilir.

(2) Genel eğitim planına uygun olarak yıl içinde düzenlenecek eğitim faaliyetlerini gösterir bir yıllık eğitim programı hazırlanır.

(3) Yıllık eğitim programı, yıl içinde eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için düzenlenen genel bir çizelgedir. Bu çizelgede, verilecek eğitimlerin hedefi, konusu, süresi, amacı, tarihi, eğitim vereceklerin adı, soyadı, unvanı, eğitime katılanların sayısı hakkında bilgiler yer alır.

Madde-26 (1) İşveren, çalışanların yaptığı veya yapacağı işle ilgili bilgisinin olmaması, eksik olması ya da mevcut bilgisinin yetersiz kalması gibi hususları dikkate alarak işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanlarının değişmesi halinde ve yeni teknoloji uygulamalarında, çalışanların aşağıda belirtilen eğitim programlarından geçmelerini sağlayacaktır.

a) **Yeni eğitim;** Çalışanların işe başlamalarında ve yeni şartlara kolaylıkla uyum sağlamaları için yeni bilgiler vermek üzere düzenlenen programlardır,

b) **İlave eğitim;** Çalışanların iş güvenliği ve mesleki bilgilerinin eksikliklerini gidermek ve meslekteki niteliklerini geliştirmek için ilave bilgiler vermek üzere düzenlenen programlardır,

c) **İleri eğitim;** Çalışanların iş güvenliği ve mesleki düzeylerini yükseltmek ve meslekte eskimişliği gidermek için düzenlenen programlardır.

(2) Eğitim, değişen ve yeni ortaya çıkan risklere uygun olarak yenilenir ve gerektiğinde periyodik olarak tekrarlanır.

Madde- 27 (1) Çalışanlara verilecek eğitim, İşyerinin faaliyet alanına göre aşağıdaki ve benzeri konulardan seçilir;

a) Genel iş sağlığı ve güvenliği kuralları,

b) İş, kazaları ve meslek hastalıklarının sebepleri ve işyerindeki riskler.

c) Kaza, yaralanma ve hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması,

ç) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı,

d) Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları,

e) Yasal mevzuat ile ilgili bilgiler,

f) İşyerinde güvenli ortam ve sistemleri kurma,

g) Kişisel koruyucu alet kullanımı,

ğ) Ekranlı ekipmanlarla çalışma,

h) Sağlık ve güvenlik işaretleri,

i) Kimyasal, fiziksel ve biyolojik maddelerle ortaya çıkan riskler,

j) Temizlik ve düzen,

j) Yangın olayı ve yangından korunma,

k) Termal konfor şartları,

l) Ergonomi,

m) Elektrik, tehlikeleri, riskleri ve önlemleri,

n) İlk yardım, kurtarma.

(2) İdare ayrıca Su ve Kanalizasyon İşleri ile Arıtma Tesislerinde yapılan işlerde uygulanacak İSG kuralları ile ilgili özel eğitim gerektiren konularda da eğitimler düzenler.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

Madde- 28 Birim amirleri; (1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla çalışanlar ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirilmesini sağlar:

a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.

b) Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.

c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri

(2) Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgi almalarını sağlar;

a) Bilgilendirme yapılmadan hiçbir çalışan iş başı yaptırılmamalıdır.

b) Ayrıca bilgilendirilecek hususlar çalışanların kolaylıkla anlayacağı üslupta, sade ve öz bir şekilde yazılı form hale getirilir

(3) Bilgilendirme çalışanlara okunarak, anlatılarak tebliğ-tebellüğ edilmesini sağlar.

Mesleki Eğitim

Madde-29 (1) Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığı belgeleyemeyenler çalıştırılmaz.

(2) Çalışan işçilerin görev tanımları yapılmalı ve görev tanımlarına uygun işlerde çalıştırılmalıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Sağlık Gözetimi

Sağlık gözetimi ve sağlık raporu

Madde-30 (1) İşveren, çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerine uygun olarak sağlık gözetimine tabi tutmakla yükümlüdür.

(2) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:

a) İşe girişlerinde.

b) İş değişikliğinde.

c) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.

d) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla

(3) Çok tehlikeli ve tehlikeli işlerde çalıştırılacaklar işin niteliğine ve şartlarına göre bedence bu işlere elverişli ve dayanıklı olduklarının fizik muayene ve gerektiğinde laboratuvar bulgularına dayanarak hazırlanan hekim raporu ile belirlenmesi zorunludur. Bu raporlar işyeri hekimi tarafından verilir.

(4) Her çalışan için bir kişisel sağlık dosyası tutulur ve bu dosyalar işten ayrılma tarihinden itibaren 10 yıl süreyle saklamak zorundadır. Çalışanın işyerinden ayrılarak başka bir işyerinde çalışmaya başlaması ve yeni işverenin çalışanın kişisel sağlık dosyasını talep etmesi halinde, dosyanın bir örneğini onaylayarak gönderir.

(5) Sağlık Dosyasında bulunması gereken asgari tetkik ve raporlar;

a) Akciğer Filmi

b) Solunum Fonksiyon Testi

c) Odiyogram

d) Kan sayımı, Kan Gurubu

e) İşe giriş/periodyk muayene raporları

f) Sağlık muayene kayıtları

g) Meslek hastalığı ön tanısı ve meslek hastalığı kayıtları

h) İşyeri hekiminin ön gördüğü diğer tetkikler

YEDİNCİ BÖLÜM

İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi

Madde-31 İş Kazası ve İş Kazası Sayılma Nedenleri

(1) İş kazası aşağıdaki hal ve durumlardan birinde meydana gelen ve çalışan sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ve ruhça arızaya uğratan olaydır.

(2) Yasal Olarak Bir Kazanın İş Kazası Sayılma Nedenleri;

a) Çalışan sigortalının iş yerinde bulunduğu sırada,

b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,

c) Çalışan sigortalının, işveren tarafından görevle başka bir yere gönderilmesi yüzünden,

d) Asıl işini yapmaksızın geçen zamanda,

e) Çalışan sigortalının işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmesi sırasında meydana gelen olay iş kazasıdır.

Madde- 32 Kaza, Olay ve Hasarsız Olayların Rap arlanması, Bildirilmesi

(1)Kaza ve olaylara ramak kalındığı hallerde "**Ramak Kala Bildirim Formu**"(Ek-3) ilgili çalışanlar tarafından tam olarak doldurularak konu İş Güvenliği Uzmanı ve/veya İşyeri Hekimine bildirilir. Çalışanın bir sağlık şikâyetiyle İşyeri Hekimliğine gelmesiyle ortaya çıkan ramak kalma durumlarında

İşyeri Hekimi kayıtlarında durum belirtilir ve konu "Ramak Kala Bildirim Formu" ile kayıt altına alınır. Ramak kalmanın yaşandığı yerde ilgili tedbirlerin derhal alınması sağlanır, gerektiğinde bu yerde tedbirler alınana kadar işler durdurulabilir.

Ramak Kala Bildirim Formunu alan İşyeri Hekimi ve/veya İş Güvenliği Uzmanı derhal olay yerine giderek durum değerlendirmesi yaparak, acil önlem alınması gereken bir husus gördüğünde İSG Kurulunun olağanüstü toplanması için İSG Kurul Başkanına talepte bulunur. Tespit sonrasında acilen bir önlem alınmasını gerektirecek bir husus olmaması halinde ilk İSG Kurulunda görüşülmek üzere kayıtlar İş Güvenliği Uzmanı tarafından saklanır.

(2)İşyerinde meydana gelebilecek bir Kaza / Sağlık Olayı sonrasında "Acil Durum Plam'na göre hareket edilir.

(3)İşyerinde yaşanan bir kaza veya ciddi sağlık olayı sonrasında İSG Birimi tarafından "**Kaza-Olay Araştırma Raporu**"(Ek-4) ve **İş Kazası Tutanağı** (Ek-5) düzenlenir.

Kaza-Olay Araştırma Raporunun düzenlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

a)Kaza-Olay yeri fotoğrafları yer temizlenmeden alınır.

b)Tanıkların ve kazazedelerin kaza-olayı tarifi istenir.

Kaza Olay Araştırma Raporunun oluşturulmasının sonrasında kazaya ilişkin "Kaza Dosyası" oluşturulur. Kaza dosyası ÇSGB Müfettişlerinin talepleri doğrultusunda kendilerine gösterilir.

Kaza Dosyasında;

- a) Çalışanın sigortalı işe giriş bildirgesi,
- b) İşe giriş sağlık raporu,
- c) İş Sözleşmesi veya atanma kararnamesi,
- ç) Eğitim sertifikaları,
- d) Kişisel koruyucu zimmet formu,
- e) İlgili birime ait Risk analiz formu,
- f) Kişiyeye veya amirine yapılan uyarı yazıları (kaza ile ilgili),
- g) Kaza ile ilgili İSG Kurul kayıtları,
- h) Kazazedeye tebliğ edilmiş olan Görev Tanımları,
- ı) Kazazedeye tebliğ edilmiş olan talimatlar,
- i) Uсталık ve/veya yeterlik belgeleri,
- j) Kaza / Olay Araştırma Raporu
- k) İş Kazası Tutanağı bulundurulur.

İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi

Madde- 33 (1)İşveren;

a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) Aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur.

a) İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.

b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.

(3) İş kazası veya meslek hastalığı sonrası analiz çizelgesi düzenler

(4) İş kazası sonrası kazaya neden olan konuları da içeren eğitim verilmeden çalışan iş başı yaptırmaz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kişisel Koruyucu Donanımlar

Kişisel Koruyucular

Madde-34 (1) Çalışanların, ziyaretçilerin, müşterilerin ve stajyerlerin çalışma ortamlarında, gerekli olan her yerde ve işle ilgili kişisel koruyucu donanımı kullanması şarttır. Hangi işte ne tür bir kişisel koruyucu "**Zimmet ve Taahhüt Tutanağı**" (Ek-6) hazırlanarak sağlanacaktır.

(2) İşveren çalışanlara işin niteliğine uygun Kişisel Koruyucu Donanımları temin etmek, çalışanlara ücretsiz olarak yeterli miktarda teslim etmek zorundadır.

(3) Çalışanlar "**Kişisel Koruyucu Donanımların Kullanılmasıyla İlgili İş Güvenliği Talimatları**" (Ek-7) uymakla yükümlüdür.

(4) İşveren "**Kişisel Koruyucu Kontrol Formu**" (Ek-8) 'nu kullanarak teslim edilen malzemelerin kontrolünü sağlayacaktır.

(5) Kişisel koruyucu donanımların işyerlerinde kullanımı ile ilgili olarak aşağıdaki hususlara uyulacaktır.

a) İşyerinde kullanılan kişisel koruyucu donanım, Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tasarlanmış ve üretilmiş olacaktır.

Tüm kişisel koruyucu donanımlar, kendisi ek risk yaratmadan ilgili riski önlemeye uygun olacaktır. İşyerinde var olan koşullara uygun olacaktır. Kullanan işçinin sağlık durumuna ve ergonomik gereksinimlerine uygun olacaktır. Gerekli ayarlamalar yapıldığında kullanana tam uyacaktır.

b) Birden fazla riskin bulunduğu ve aynı anda birden fazla kişisel koruyucu donanımın kullanılmasının gerektiği durumlarda, bu kişisel koruyucu donanımların bir arada kullanılması uyumlu olacak ve risklere karşı etkin olacaktır.

c) Kişisel koruyucu donanımların kullanılma koşulları özellikle kullanılma süreleri, riskin derecesine ve maruziyet sıklığına, işçinin çalıştığı yerin özelliklerine ve kişisel koruyucu donanımın performansına bağlı olarak belirlenecektir.

ç) Tek kişi tarafından kullanılması esas olan kişisel koruyucu donanımların, zorunlu hallerde birkaç kişi tarafından kullanılması halinde, bu kullanımdan dolayı sağlık ve hijyen problemi doğmaması için her türlü önlem alınacaktır,

d) Kişisel koruyucu donanımlar, işveren tarafından ücretsiz verilecek, bakım ve onarımları ye ihtiyaç duyulan elemanlarının değiştirilmelerinden sonra, hijyenik şartlarda muhafaza edilecek ve kullanıma hazır bulundurulacaktır,

e) İşveren, çalışanı kişisel koruyucu donanımları hangi risklere karşı kullanacağı konusunda bilgilendirecektir,

f) İşveren, kişisel koruyucu donanımların kullanımı konusunda uygulamalı olarak eğitim verecektir,

g) Kişisel koruyucu donanımlar, çalışanlar tarafından sadece amacına uygun olarak kullanılacaktır.

h) Çalışanlar da kendilerine verilen kişisel koruyucu donanımları aldıkları eğitime ve talimata uygun olarak kullanmakla yükümlüdür.

ı) Çalışanlar kişisel koruyucu donanımda gördükleri herhangi bir arıza veya eksikliği işverene bildirecektir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatları

Madde- 35 (1) Çalışanların çalışma alanlarında uyması gerektiği "**İş Sağlığı ve İş Güvenliği Talimattan**" (Ek-9) açıklanmıştır. Bu talimatlara uyulacak uymayanlar için idare tarafından ceza yaptırımları değerlendirmesi yapılacaktır. Bu talimatlarda kullanılması zorunlu olarak belirtilen izin formları aşağıda belirtilmiş olup, işler beraber aynı anda yapılıyorsa her form ayrı olarak düzenlenecektir.

Kapalı Alanlarda yapılacak olan çalışmalarda "**Kapalı Alan Çalışma İzin**

Formu"(Ek-10), Kazı İşleri yapılacaksa "**Kazı İzin Formu**" (Ek-11)

Yüksekte-Derinde yapılacak olan çalışmalarda "**Yüksekte-Derinde Çalışma İzin**

Formu"(Ek-12) Kaynak,Kesme ve Yakma işleri için "**Ateşle Çalışma İzin Formu**" (Ek-13)

Madde-36 Çalışma ortamlarında bulunan tüm makine ve ekipmanların kullanım talimatı yetkili birim amirleri tarafından hazırlanacaktır. Bu talimatlara kesinlikle uyulacaktır.

ONUNCU BÖLÜM

Kontrol Test ve Ölçümler

Madde-37 (1) Kurum içerisinde kullanılan test edilmesi, ölçülmesi ve raporlanması yasal zorunluluk olan makine ve ekipmanlar hazırlanacak izleme planı dahilinde takip edilecektir.

(2) Kalibrasyonu gereken cihazların kalibrasyonunu zamanında yaptıracaktır

(3) Periyodik kontroller; İşyerinde kullanılan kaldırma makinaları, kazanlar, kompresörler ve basınçlı kapların periyodik kontrolleri ve testleri yaptırılarak teknik rapor düzenlenerek işyerinde bulundurulmalıdır.

İşyerinde bulunan aşağıdaki makine ve teçhizat periyodik kontrol ve testlerden geçirilecektir.

a) Kaldırma makinaları (vinçler, forkliftler, kazıcı yükleyici) her 3 ayda bir kontrol ve testten geçirilecektir.

b) Kazanlar, kompresörler ve basınçlı kaplar yılda bir periyodik kontrol ve testten geçirilecektir.

e) Basınçlı gaz tüplerinin her 5 yılda bir basınç testinin yapıldığına ilişkin soğuk damga tüp üzerinde görülecektir.

ç) İşyerinde kullanılan elektrikli makina ve tezgâh ile elektrik panolarının topraklama kontrolleri yılda bir periyodik olarak yapılarak ölçüm değerlerinin yer aldığı bir rapor düzenlenecektir. Uygun olmayan topraklamalar yenilecektir.

d) İşyerinde çalıştırılacak elektrikçiler mutlaka ehliyetli ve yeterli olacaklardır.

e) Yıldırım tehlikesine karşı işyerinde paratoner sistemi olmalıdır.

f) Paratonerlerin de yılda bir periyodik olarak kontrol edilmesi ve düzenlenecek raporun işyerinde bulundurulması gerekmektedir.

g) İş makinalarını kullanan operatörlerin mutlaka operatör sertifikalan olacaktır. Lastik tekerlekli iş makinası kullanan operatörlerin ise "G" sınıfı sürücü belgeleri bulunacaktır.

h) İşyerlerinde çalışanlara yönelik iş güvenliği uyarı levhaları bulundurulacaktır.

ı) İşyeri ortam ölçümleri (töz, gaz, gürültü, termal konfor koşulları, titreşim) yaptırılarak, belirlenen durumlara göre koruma önlemleri alınacaktır.

i) Ağır ve tehlikeli işlerin yapıldığı işyerlerinde her 10 çalışan için 1 sertifikalı ilk yardımcı bulundurulacaktır. (İlk Yardım Yönetmeliği)

j) İşyerlerinde yangın, deprem, sel baskını ve kazalara yönelik yapılması gerekenlerin kapsadığı "Acil Durum Planı" hazırlanacaktır.

k) İşyerlerinde 6 ayda bir yangın tüpleri kontrol edilmeli, alarm ve tahliye denemeleri yapılmalıdır.

1) Malzeme Güvenlik Bilgi Formları: İşyerinde kullanılan kimyasal maddelerin "Malzeme Güvenlik Bilgi Formları" (MSDS) kimyasal madde satın alınırken satıcı firmadan talep edilecek ve taşıma, depolama ile kullanımları bu formlardaki uyarılara göre yapılacaktır.

m) Gıda ile temasta bulunan çalışanlara hijyen eğitimi aldırılır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri

Madde-38 (1) İşyerlerinde çalışma yöntemleri, iş organizasyonu ve toplu korunma önlemleriyle işyerindeki risklerin giderilemediği veya yeterince azaltılamadığı durumlarda, güvenlik ve sağlık işaretleri bulundurulur. Kurumumuzdaki işaretlemeler "Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği" uyarınca hazırlanmış olup, işveren işyerinde kullanılan "**Sağlık ve Güvenlik İşaretleri**" (Ek-14) hakkında çalışanları veya temsilcilerini bilgilendirir.

(2) İşveren, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 17 nci maddesinin hükümleri saklı kalmak şartıyla, işaretlerin anlamları ve bu işaretlerin gerektirdiği davranış biçimleri hakkında, çalışanların eğitim almasını sağlar.

İşveren, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 18 inci maddesi gereğince, bu Yönetmeliğin kapsadığı konular ile ilgili çalışanların veya temsilcilerinin görüşlerini alır ve katılımlarını sağlar.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Denetleme, Cezai Hükümler Yürürlük, Yürütme, Diğer Hükümler

Sorumluluklar Madde-39

(1) Birim amirleri

a) 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve ilgili yönetmeliklerden ve bu iç yönetmeliğin uygulanmasından, uygulattırılmasından,

b) Alt yüklenicilere bu iç yönetmelik ve yayınlanmış diğer İSG yönergelerinin tebliğinden, uygulanmasından, uygulatılmasından sorumludurlar.

(2) Çalışan personel İSG eğitimlerine katılmak, İSG talimatlarına uymak, kendilerine verilen kişisel koruyucu donanımları kullanmak, karşılaştığı tehlikeli durumlar, aksaklıklar ve yaşadığı iş kazalarını idareye bildirmekten sorumludurlar.

(3) İşveren, birim amirleri; denetleme tutanak ve raporlarında tespit edilen aksaklıkları ve uygunsuzlukları süresinde giderilmesini sağlar.

Denetleme

Madde-40 Bu Yönetmeliğin uygulanmasını, birimlerde alman iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını;

(1) a) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları,

b) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunun belirlemiş olduğu komisyonlar,

c) İş Güvenliği Uzmanları ve İşyeri Hekimi,

d) Tüm Birim Amir/Yönetici ve Sorumluları

Denetleme tutanak ve raporları İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarına sunularak İSG Birimi tarafından kayıt altına alınacaktır.

Cezaî Hükümler

Madde-41 Bu Yönerge hükümlerine Uymayan her kademedeki personel hakkında disiplin işlemi yapılır.

Disiplin işlemi İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Başkanı tarafından başlatılır.

Yürürlük

Madde-42 Bu iç yönerge ESKİ Yönetim Kurulunun kabulünden sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde-43 Bu iç yönerge hükümlerini ESKİ Genel Müdürlüğü yürütür.

Diğer Hükümler

Madde-44 Bu Yönergede hüküm bulunmayan durum ve konularda; 6331 sayılı yasa ve ilgili yönetmelikleri, mevcut yürürlükte bulunan diğer ilgili Yasa, Tüzük, Yönetmelik, Genelge vb. gibi mevzuat hükümlerince işlem yapılacaktır.

Madde-45 Bu Yönerge kitapçık haline getirilerek tüm çalışanlara "Yönerge/Talimat Teslim Tutanağı"(Ek-15) ile tebliğ edilerek teslim edilir.

ONAY

02/02/2016

Yönetim Kurulu

Mehmet SEKMEN
ALKAN

BAŞKAN

Mevlüt VURAL

ÜYE

(izinli)
Özcan

ÜYE

Remzi ERTEK
ÜYE

İrfan SALIN
üye

EK-1 ALT İŞVEREN / ALT YÜKLENİCİ İSG TAAHHÜTNAMESİ
EK-2 ACİL DURUM VE TAHLİYE TATBİKAT TUTANAĞI
EK-3 RAMAK KALA BİLDİRİM FORMU
EK-4 KAZA OLAY ARAŞTIRMA FORMU
EK-5 İŞ KAZASI TUTANAĞI FORMU
EK-6 KİŞİSEL KORUYUCU MALZEME ZİMMET VE TAAHHÜT TUTANAĞI
EK-7 KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR İSG TALİMATI
EK-8 KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KONTROL FORMU
EK-9 İSG TALİMATLAR
EK-10 KAPALI ALAN ÇALIŞMA İZİN FORMU
EK-11 KAZI İZİN FORMU
EK-12 YÜKSEKTE DERİNDE ÇALIŞMA İZİN FORMU
EK-13 ATEŞLE ÇALIŞMA İZİN FORMU
EK-14 SAĞLIK GÜVENLİK İŞARETLERİ
EK-15 YÖNERGE/TALİMAT/DOKÜMAN TESLİM TUTANAĞI

ALT YÜKLENİCİ/ALT İŞVEREN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TAAHHÜTNAMESİ

ERZURUM SU ve KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ESKİ) çalışına alanları, depolan, eklentileri vs tüm işyerlerindeki faaliyetlerimizde aşağıda belirtilen tedbir ve talimatlara harfiyen riayet edeceğimi/i. belirtilen mahallerde şirketimizin ve personelimizin tedbir ve talimatlara uygun davranmaması nedeni ile meydana gelecek kazalar nedeni ile ESKİ'nin şirketimiz ve ESKİ personeline, hak sahiplerine, sosyal güvenlik kuruluşlarına, sigorta şirketlerine vs. 3. şahıslara yapacağı ödemeyi şirketimizden rücu tahsil edeceğini; keza bu nedenle ESKİ'nin makine ve ekipmanlarının zarar görmesi ve/veya işin durması nedeniyle uğrayacağı tüm zararı tazmin edeceğimizi gayri kabili rücu kabul ve taahhüt ederiz.

YÜKLENİCİ, İşler'in ifasında, yürürlükteki ve İşler'in ifasına devam edildiği süre boyunca yürürlüğe girebilecek, 6331 sayılı İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU, 4857 sayılı İŞ KANUNU ile 5510 sayılı SÖSİYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNU ve bu kanunlara dayanılarak çıkarılmış olan mevzuat hükümlerine, işbu Sözleşme ve Eklerinde belirtilen İSG ve sosyal güvenlik konuları ile ilgili diğer hükümlere . MUSKİ tarafından geliştirilmiş ve İşyeri'nde takip edilen İSG uygulama ve personel prosedürlerine tam ve eksikli/ olarak uymayı, İşlerin ifasından doğan mükellefiyetlerini eksiksiz olarak yerine getirmek suretiyle. Çalışanlarının sağlıksız ve tehlikeli şartlar altında çalışmalarına meydan / izin vermeyeceğini kabul, beyan ve taahhüt eder.

MUSKİ, YÜKLENİCİ'yi, İşçi /İş Sağlığı ve Güvenliği ("İSG") ile İş Kanunu ve Sosyal Güvenlik'e ilişkin konuları denetleyebilecek ve bu hususlarda talimat verebilecektir. YÜKLENİCİ, ESKİ'nin yetkili personeli tarafından kendisine verilecek, gerek yazılı ve gerekse sözlü tüm emir ve talimatlara kesinlikle ve herhangi bir itiraz ileri sürmeksizin derhal uyacaktır. Uymaması halinde ortaya çıkabilecek her türlü idari, cezai ve hukuki sorumluluk YÜKLENİCİ'ye ait olacaktır.

YÜKLENİCİ, Sözleşme ve Eklerinde belirtilen uygulama ve standartlara uyulmaması durumunda belirtilen ce/. sisteminin / prosedürlerinin uygulanacağını, kendisinin ESKİ iş sahalarına girmesine izin verilmeyeceğinin, gereken önleyici tedbir/tedbirler alınıncaya kadar İşler'in ifasının durdurulabileceğinin, İşler'in azaltılabileceğinin. Sözleşme'nin bildirimsiz ve tazminatsız feshedilebileceğinin ve gelecek dönemlerde yapılacak işlerde görevlendirilmeyeceğinin tümüyle bilincinde, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu anlamında basiretli bir tacir olarak işbu Sözleşme ve Eklerini tanzim, müzakere ve imza etmiştir.

YÜKLENİCİ'nin, İşler'in ifasında alt yüklenici(ler) kullanması durumunda, Sözleşme'de kendisine atfolunan yükümlülüklerin hepsi, alt yüklenicisi / yüklenicileri için de geçerli olacak ve YÜKLENİCİ, ESKİ'ye karşı, alt yüklenicisi / alt yüklenicilerinin eylemlerinden de. münhasıran sorumlu olacaktır.

YÜKLENİCİ /ALT İŞVEREN:

Adı : .....
Vergi dairesi ve numarası : .....
SGK işyeri sicil numarası : .....
Adresi : .....
Kaşe/İmza : .....

EK-2

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	ACİL DURUM VE TAHLİYE TATBİKAT TUTANAĞI			
1 / 1	Doküman No.	D-F.11	Revizyon Tarihi	-
	Yayın Tarihi.	30/06/2015	Revizyon No.	00
BİRİM/TESİS ADI				
ACİL DURUM VE TAHLİYE TATBİKATININ:				
Tarihi				
Saati (Başlama-Bitiş)				
Süresi				
Yeri				
Amacı				
Konuları				

Türü	
Sorumluları	
Katılımcıları	
Senaryosu	
Kullanılan Ekipmanlar	
Tespit Edilen Eksik ve Aksaklıklar	
Elde Edilen Yararlar	
Değerlendirme/Sonuç	
Öneriler	

İş Güvenliği Uzmanı

Sivil Savunma Uzmanı Birim Sorumlusu

İŞVEREN

EK-3

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	RAMAK KALA BİLGİ FORMU	
1 / 1	Doküman No. D.F.08	Revizyon Tarihi -
	Yayın Tarihi. 30/06/2015	Revizyon No. 00

"Ramak kala olay" nedir? İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da ekipmanı zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olaydır. İstatistiklere göre her 300 ramak kala olayında 29 yaralanmalı kaza. her 29 yaralanmamış kazada 1 ölümlü veya ağır yaralanmalı kaza gerçekleşmektedir. Bu bakımdan ramak kala kayıtlarının tutulması işyerinde iş kazalarını önlemek için hayati önem taşımaktadır.

Tarih:

Saat:

Birim/Görevi:

Bildirimi Yapan Kişi:

Olayı Yaşayan

Tanıklık Eden

Olayı

Tanımlayınız:.....
.....
.....
.....

Olay Yerini Belirtiniz:.....
.....

Olayın Çözümü Konusunda Öneriniz (Varsa):.....
.....
.....
.....

Bu Bölüm İş Güvenliği Uzmanı Tarafından Doldurulacaktır.

İş Güvenliği Uzmanı Görüşü:.....
.....
.....

Ramak Kala

İş Kazası

Diğer

Yapılacak

Faaliyetler:.....
.....
.....

Adı/Soyadı:

İmza/Tarih:

Unvan:

EK-4

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	KAZA/OLAY ARAŞTIRMA RAPORU			
1 / 1	Doküman No.	D.F.09	Revizyon Tarihi	-
	Yayın Tarihi.	.../.../2016	Revizyon No.	00
Kaza tarihi		Kaza Yeri		
Kazalının adı soyadı	İmza	SGK Sicil no	Çalışılan Kırım	
Yaralanan bölge	Türü		Kaza sebebi	

Kazanın anlatımı

.....

.....

.....

.....

.....

Neden olan faktörler Kazalıya göre				
Tanıklara göre				
Sonuç olarak				
Ana Nedenler				
Önleyici faaliyetler	Sorumlu kişi		Tamamlama tarihi	Durum
Kazalıya yapılan işlem	Ramak kala 1	İlk Yardım 2	İş Günü Kaybı 3	Çoklu Yaralanma 4
TANIK	İmza	TANIK	İmza	
Raporu Hazırlayan (Ad Soyad ve imza)	Tarih ...../...../.....	Bölüm Müdürü/Şefi İmza	Güvenlisi Uzmanı İmza	Tarih ...../...../.....

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	İŞ KAZASI TUTANAĞI	
1 / 1	Doküman No. D.F.09	Revizyon Tarihi -
	Yayın Tarihi. .../.../2016	Revizyon No. 00

BEYAN TARİHİ: .../.../.....

KAZA GEÇİREN İŞÇİNİN :
 ADI-SOYADI :
 KURUM SİCİL NO :
 SİGORTA SİCİL NO :
 BABA ADI :
 DOĞUM YERİ :
 DOĞUM TARİHİ :
 GÖREV YAPTIĞI BİRİM GÖREVİ :
 İŞE BAŞLAMA TARİHİ :
 KAZA TARİH VE SAATİ :
 KAZA GÜNÜ İŞBAŞI SAATİ :
 KAZA SONUCU TIBBİ MÜDAHALE: Yapıldı ( ) / Yapılmadı ( )
 TIBBİ MÜDAHALEYİ YAPAN :
 EV ADRESİ :
 TELEFONU :
 UZUV KAYBI : Vardır ( ) / Yoktur ( )

KAZANIN NASIL OLDUĞU :

Birim Amiri: _____
 Adı-Soyadı
 Görevi
 Adresi
 Telefonu
 İmza
 Kazalı: _____
 Adı-Soyadı
 Görevi
 Adresi
 Telefonu
 İmza
 Tanık(Varsa): _____
 Adı-Soyadı
 Görevi
 Adresi
 Telefonu
 İmza

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	KİŞİSEL KORUYUCU ZİMMET ve TAAHÜT TUTANAĞI				
1 / 1	Doküman No.	D.F.09	Revizyon Tarihi	-	
	Yayın Tarihi.	.../.../2016	Revizyon No.	00	
ADI SOYADI:			GÖREVİ:		
ÇALIŞTIĞI BİRİM:			İMZA:		
1-İş yerinde uyulması gereken İSG genel kurallar hakkında bilgilendirildim, bu kurallara ve iş yerinde bulunan ikaz ve bilgi levhalarına tamamen uyacağım. 2-Bana verilen görevleri, tarif edildiği şekilde yapacağım. Kendi yetkim ve sorumluluğum dışındaki işlere karışmayacağım, amirlerimin verdiği emirlere uyacağım. 3-Kazaya sebep verebilecek eksikleri ve uygunsuzlukları gördüğümde hem amirlerime ve yetkili personele haber vereceğim. 4-İş yerinden izinsiz ayrılmayacağım. 5-İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca işyerimde kullanılması gereken ve aşağıda adı geçen kişisel koruyucu malzemelerini sağlam durumda teslim aldım. Bu koruyucu malzemeleri nasıl kullanılacağı, nerede ve ne zaman kullanılacağı, kullanmadığım takdirde karşılaştığım tehlikeler konusunda bilgilendirildim. 6-İşimle ilgili verilen bu malzemelerin bakımını yaparak muhafaza edeceğime, bunları kullanmadığım takdirde belirlenen cezai hükümlere uyacağımı, malzeme/malzemelerin kaybolması halinde rayiç bedelini ödeyeceğime ve kendi kusurum nedeniyle hasar görmesi durumunda da derhal en yakın amirime veya yenisini almak üzere yetkiliye başvuracağımı kabul ve taahhüt ederim.					
SIRA NO	MALZEMENİN ADI	MİKTARI	TESLİM EDİLME TARİHİ	TESLİM ALANIN İMZASI	TESLİM EDENİN ADI SOYADI/ İMZASI
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR İSG TALİMATI

1. İşyerinde kullanılan kişisel koruyucu donanım. Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tasarlanmış ve üretilmiş olacaktır. Tüm kişisel koruyucu donanımlar: Kendisi ek risk yaratmadan ilgili riski önlemeye uygun olacaktır. İşyerinde var olan koşullara uygun olacaktır. Kullanan işçinin sağlık durumuna ve ergonomik gereksinimlerine uygun olacaktır. Gerekli ayarlamalar yapıldığında kullanana tam uyacaktır.
2. Birden fazla riskin bulunduğu ve aynı anda birden fazla kişisel koruyucu donanımın kullanılmasının gerektiği durumlarda, bu kişisel koruyucu donanımların bir arada kullanılması uyumlu olacak ve risklere karşı etkin olacaktır.
3. Kişisel koruyucu donanımların kullanılma koşulları özellikle kullanılma süreleri, riskin derecesine ve maruziyet sıklığına, işçinin çalıştığı yerin özelliklerine ve kişisel koruyucu donanımın performansına bağlı olarak belirlenecektir.
4. Tek kişi tarafından kullanılması esas olan kişisel koruyucu donanımların, zorunlu hallerde birkaç kişi tarafından kullanılması halinde, bu kullanımdan dolayı sağlık ve hijyen problemi doğmaması için her türlü önlem alınacaktır.
5. İşyerinde, her bir kişisel koruyucu donanım için, bu maddenin (1) ve (2) bentlerinde belirtilen hususlarla ilgili yeterli bilgi bulunacak ve bu bilgilere kolayca ulaşılabilecektir.
6. Kişisel koruyucu donanımlar, işveren tarafından ücretsiz verilecek, bakım ve onarımları ve ihtiyaç duyulan elemanlarının değiştirilmelerinden sonra, hijyenik şartlarda muhafaza edilecek ve kullanıma hazır bulundurulacaktır.
7. İşveren, işçiyi kişisel koruyucu donanımları hangi risklere karşı kullanacağı konusunda bilgilendirecektir.
8. İşveren, kişisel koruyucu donanımların kullanımı konusunda uygulamalı olarak eğitim verecektir.
9. Kişisel koruyucu donanımlar, istisnai ve özel koşullar hariç, sadece amacına uygun olarak kullanılacaktır.
10. Kişisel koruyucu donanımlar talimatlara uygun olarak kullanılacak ve talimatlar işçiler tarafından anlaşılır olacaktır.

Ayak Ve Bacak Koruyucuları (Burun Korumalı İş Ayakkabıları Ve Çizmeleri, Elektrikçi Ayakkabısı Ve Çizmesi, Boy Çizmesi Vb.)

1. Çalışılacak yere ve işe uygun ayakkabı ya da çizme kullanılacaktır.
2. Günlük işlerde (yağmur, nem ve suya maruz kalmayacağınız işler) burun korumalı iş ayakkabısı giyilerek çalışılacaktır.
3. Yağmur, nem ve suya maruz kalınan işlerde burun korumalı iş çizmeleri kullanılacaktır.
4. Elektrikle ilgili işlerde sadece elektrikçi ayakkabısı ya da elektrikçi çizmesi kullanılacaktır. Çalışılan gerilime uygun (alçak ya da yüksek gerilim) elektrikçi ayakkabısı ya da elektrikçi çizmesi seçilecek ve kullanılacaktır.
5. Ayak ve bacak koruyucuları işe başlamadan önce giyilecektir. Eve, dışarıya çıkarılmayacak başka işler için kullanılmayacaktır.

6. Ayak ve bacak koruyucularını kullanıma başlamadan önce kontrol ediniz yırtık sökük vb. durumları tespit edip sorun varsa amire iletilecek ve tamiri ya da yenisi istenecektir. Sorunlu ayakkabılar kullanılmayacaktır.
7. Elektrikçi ayakkabıları ve çizmelerindeki yırtık, sökük ve delikler elektrikle çalışırken elektrik çarpmasına sebep olacağı unutulmayacaktır. Sorunlu ayakkabı ve çizmeler kullanılmayacak, yama yapılmayacaktır. Sorun amire iletilecek ve yenisi istenecektir.
8. İş çizmelerinin boyunu aşan sulu ortamlarda çalışılacaksa göğüs hizanıza gelen boy çizmeleri kullanılacaktır. Boy çizmeleri kullanılmaya ve çalışmaya başlamadan önce kontrol edilecektir. Yırtık ve delik varsa kullanılmayacaktır. Sulu ortamda çalışırken bu delik ve yırtıklardan su çizme içine dolacak hareket etmeniz zorlaşacak ve batıp boğulma gibi istenmeyen durumlara sebep olacağı unutulmayacaktır.
9. İş ayakkabıları, iş çizmeleri, elektrikçi ayakkabıları, elektrikçi çizmeleri sahsa özel olacaktır ve başkasına kullandırmayacaktır.
10. İşe başlamadan önce ve iş bitiminde ayak ve bacak koruyucularınız temizlenecek, iş bitiminde hava alabilecek şekilde dolabınızda muhafaza edilecektir.

Baş Koruyucular (Baret)

1. Baretler yapıları itibariyle yüksekten düşen cisimlere, çarpmalara ve elektrik atlamalarına karşı çalışanı korurlar. Bu yüzden yapılan işin özelliklerine uygun baret seçilecek ve kullanılacaktır.
2. Elektrik ile çalışılırken elektrikçi bareti, mekanik risklerin olduğu işlerde koruyucu baretler kullanılacaktır.
3. İşe başlamadan önce. iş bitiminde baretler kontrol edilecek barette ve aksesuarlarında deforme, yırtık, çatlak, delik vb. sorunlar var mı kontrol edilecektir. Sorunlu baretler kullanılmayacaktır.
4. Baretlerin üzerinde çene bandı takılı olacaktır ve çalışırken çene bantları takılacaktır.
5. Baretler düşmeyecek şekilde sıkıştırma aparatlarıyla kafaya tam oturacak şekilde sabitlenecektir.
6. Baret altına bere, şapka vb. malzemeler giyilmeyecektir.
7. Dinlenme ve iş bitiminde baretler yere atılmayacak, askılara asılacak ya da dolabınızda temizlendikten sonra saklanacaktır.
8. Barete monte edilecek aksesuarlar İş Güvenliği Biriminin onayı olmadan kullanılmayacaktır.
9. Baret diğer koruyucu ekipmanlarla beraber kullanılacaktır, (göz ve yüz koruyucuları, maske vb.) Diğer kullandığınız koruyucu donanımlar baret kullanmanıza engel değildir. Baretlerin diğer koruyucu ekipmanlarla birlikte kullanılmasına engel olan durumlar ilgili amire ve iş güvenliği birimine bildirilecektir.
10. Baş koruyucuları ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.

1. Yapılan işe uygun eldiven kullanılacaktır.
2. Döner parçalı makinelerle çalışırken kesinlikle eldiven kullanılmayacaktır.(torna tezgahı, matkap, vb.)
3. Kullanacağınız eldivenin üretim özellikleri ve kullanılacak yerler iyi bilinecektir. Üretim amacına aykırı eldiven kullanılmayacaktır.
4. Elektrik işlerinde çalışırken çalışılan gerilime göre, standartlara uygun elektrikçi eldiveni kullanılacaktır. Kullanmadan önce bilek konçlarından büzülerek üflenip şişirilecek delik ve yırtık var mı kontrol edilecektir. Delik ve yırtık eldivenler koruma sağlamayacak ve elektrik çarpmasına sebep olacaktır. Bu yüzden yırtık ve delik elektrikçi eldivenleri kullanılmayacaktır.
5. Sıcak malzemelerle (kazan dairesi, sıcak araç parçaları, çalışma sonucu ve çalışırken ısınan makineler vb.) çalışırken çalışılan sıcaklığa uygun ısı dirençli eldiven kullanılacaktır.
6. Kaynak işlerinde yapılacak olan kaynak işine uygun kaynakçı eldiveni kullanılacaktır.
7. Mekanik tehlikelere maruz kalınacak işlerde işin önemine uygun mekanik tehlikelere karşı korumalı iş eldiveni kullanılacaktır.
8. Mikrobik (gözle görülemeyecek mikroplar, mikroorganizmalar, virüsler, hastalık etkenleri vb.) atık sular, kirli ve pis işlerle çalışırken mikrobiyolojik koruma sağlayan eldivenler kullanılacaktır. Çalışacağınız ortam derin ise kollarınızı koruyacak uzun konçlu mikrobiyolojik koruma sağlayan eldivenler kullanılacaktır. Mikrobik ortamlardan hasta olunacağı unutulmayacaktır.
9. Parçalı ve kesici yüzeyleri olan işlerde çalışırken kesilme direnci yüksek nitril kaplı eldiven kullanılacaktır.
10. El ve Kol koruyucuları ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.

Göz Ve Yüz Koruyucuları (İş Gözlüğü, Yüz Siperi Vb.)

1. Tozlu ortamlarda, parça, çapak, kıvılcım fırlama ihtimali olan yerlerde, çekiç, matkap, taşlama makinesi, balyoz gibi el aletleri kullanımında, basınçlı sistemlerle çalışırken, kimyasal maddelerle çalışırken ve her türlü göze zarar verebilecek ortam, şartlarda göz ve yüz koruyucuları (iş gözlüğü, yüz siperi vb.) kullanılacaktır.
2. Kullanmadan önce göz ve yüz koruyucunuzun (iş gözlüğü, yüz siperi vb.) kırık, çatlak olup olmadığı kontrol edilecektir. Kırık ve çatlak göz ve yüz koruyucuları kullanılmayacaktır. Göz ve yüz korucunuzla ilgili sorunu amire ileterek yenisinin verilmesi istenecektir.
3. Kaynak işleri ve oksijen kaynağı gibi yüksek ışıklı işlerde kullanılacak göz ve yüz koruyucuları farklıdır. Kaynak işleri ve oksijen kaynağı gibi yüksek ışıklı işlerde işe uygun kaynakçı gözlükleri kullanılacaktır.
4. Göz ve yüz koruyucularının kullanılması gereken işlerde kontak lensler kullanılmayacaktır. Göze giren toz ve parçacıklar kontak lens ile göz arasına girerek göze kalıcı büyük zararlar verebilir.
5. Göz ve yüz koruyucuları işe başlamadan önce ve sonra temizleme bezi ile silinip temizlenecektir.
6. İş bitiminde göz ve yüz koruyucuları yere atılmayacak, kendilerine ait kutularında zarar görmeyecek şekilde saklanacaktır.

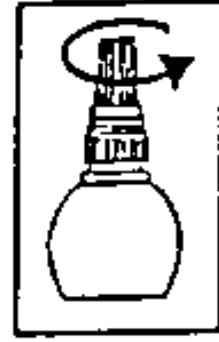

7. Göz ve yüz koruyucuları ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.
8. Yüz koruyucularının koruyucu ekipmanlarla birlikte kullanılmasına engel olan durumlar amire ve iş güvenliği birimine bildirilecektir.

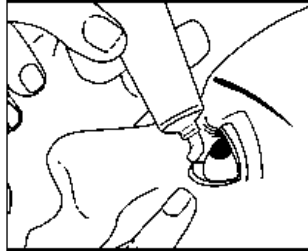
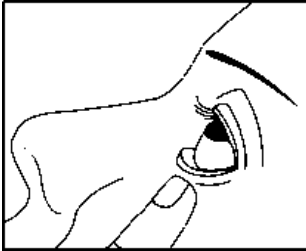
Kullanım Şekli

- Koruma kapağı çıkarılarak ok istikametine göre çevrilir.

- Çevirme işlemi tamamlandıktan sonra göze uygulama

yapılır.

- 500ml göz sıvıları 5dk gibi bir süre içerisinde uygulanır.
- Her bir göz sıvısı tek kullanımlıktır. Açıldıktan sonra 24 saat içinde tüketilmelidir.
- Uygulama bittikten 15dk sonra

durulama yapılır.

Gözünüzdeki yanma dursa dahi tıbbi yardım isteyin.

Kullanım Alanları

Zararlı kimyasalları (Alkaliler, asitler vs) gözlerden ve ciltten uzaklaştırır.

Yabancı maddelerin dışarı atılması, toz, kir, metal ve ahşap parçacıkların yapışmasının engellenmesi

amacıyla kullanılmaktadır.

İş Elbisesi, Reflektifli Yelek Ve Yağmurluk

1. Kurumumuzca belirlenen ve kullanımına izin verilen iş elbiseleri, reflektifli yelek ve yağmurluk(yağmurluk yağışlı ve nemli havalarda giyilecektir) giyilmeden işe başlanmayacaktır.
2. İş elbiseleri mesai başladığı andan itibaren mesai bitimi ya da iş bitimine kadar çalışan tarafından giyilecektir.
3. Reflektifli yelek iş elbisesinin üzerine giyilecektir. Reflektifli yelekler üzerinde bulunan yansıtıcı şeritler ve fosforlu ana rengi sayesinde sizi daha çok görünür yapacak ve oluşabilecek tehlikeli durumları engelleyeceği unutulmayacaktır. (Özellikle gece çalışmalarında !)
4. Yağmurluklar yağmurlu ve nemli havalarda kullanılacaktır. İki parça olanlar pantolon ve ceket olarak ikisi aynı anda beraber kullanılacaktır.
5. İş elbisesi, reflektifli yelek ve yağmurluklar şahsa özel olacak ve başkası tarafından kullanılmayacaktır.
6. İş elbisesi, reflektifli yelek ve yağmurlukların kullanımına dikkat edilecektir. Yırtılmalardan, parçalanmalardan, delinme vb. deformasyonlardan korunacaktır. İş bitiminde temizlenecek, düzgünce katlanacak ya da askıya asılarak düzgün şekilde saklanacaktır.
7. İş Elbiseleri ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.

Kulak Koruyu (Kulak Tıkaçı Vb.)

1. Gürültülü yerlerde çalışan personel mutlaka kulak tıkaçlarını takacaktır. Kulak tıkacı kullanılması için asılan yazı ve uyarı levhalarının olduğu yerlerde kulak tıkacı takılmadan çalışamayacaktır.
2. Yüksek gürültüye maruz kalınması sonucu işitme kaybı oluşacağı unutulmayacaktır.
3. Kulak tıkaçları kullanılması gereken gürültülü yerler ve kulak tıkacı takılması gerektiğini belirtir uyarı levhalarının olduğu yerler dışında keyfi takılmayacaktır.
4. Kulak tıkaçları şahsa ait olacaktır. Başkasının kulak tıkacı kullanılmayacaktır.
5. Kulak tıkaçları kullanımdan önce ve sonra temizlenerek dezenfekte edilecektir. Tıkaçlar kendine ait kutularında saklanacaktır.
6. Kulak koruyucuları ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.

Solunum Sistemi Koruyucuları (Toz Maskesi, Gaz Maskesi, Hava Tüplü Solunum Sistemi, Kaçış Başlığı Vb.)

1. Çalışılan ortama uygun solunum sistemi koruyucuları kullanılacaktır. Kullanacağınız solunum sistemi koruyucularının özellikleri iyi bilinecek ve kullanılacaktır.
2. Tozlu ortamda çalışırken koruma seviyesi en az FFPI olacaktır.
3. Kimyasal gazlar ve yoğun kokulu ortamlarda işin gereklerine uygun ABEK2 filtreli ya da aktif karbonlu koruma seviyesi FFP3 olan maskeler kullanılacaktır.
4. Kapalı ortam, derinde çalışma, zehirli gazların bulunabileceği muhtemel vb. ortamlarda öncelikle çalışma izni alınacaktır ve çalışma izin formları doldurulacaktır. En az 3 kişi ile çalışılacaktır.
5. Kapalı ortam, derinde çalışma, zehirli gazların bulunabileceği muhtemel vb. ortamlarda kısa süreli çalışmalarda ABEK2 filtreli tam yüz maskeleri daha uzun çalışmalarda ise hava tüplü solunum sistemleri kullanılacaktır. Ayrıca yanınızda tehlike anında kaçabilmenizi sağlayacak kaçış başlıkları bulundurulacaktır.
6. Kaçış başlıkları tek kullanımlıktır. Kaçış başlıklarının kullanımı hakkında eğitim alınmış olunacaktır. Kaçış başlıklarının kullanımı hakkında eğitim almamış personel tehlikeli bölgelerde çalışmayacaktır. Kaçış başlıkları keyfi açılıp kutusundan çıkarılmayacaktır. Aldığınız eğitim doğrultusunda acil durumlarda kullanılacaktır.
7. Tam yüz maskeleri ve hava tüplü solunum sistemlerinin kullanımı ve çalışması hakkında eğitim alınacaktır. Eğitim almamış kişiler eğitim almadan çalışamaz.

8. Tam yüz maskelerinin filtreleri yoğun gaz maruz kalan alanlarda 15 dakika dayanır, filtreler koruma kapakları açılıp kullanıldıktan sonra atılacaktır. İşe başlamadan önce kullanacağınız filtrelerin koruma kapaklarının kapalı olduğu ve daha önce kullanılmadığını gösteren emniyet şeritleri kontrol edilecektir. Daha önce kullanılmadığından emin olunacaktır.
9. Tam yüz maskelerinin emniyet şeritleri yırtılıp kapaklarını çıkartılıp maskeye sıkıca takılacaktır. Çalışmaya başlamadan önce tam yüz maskesini takıp solunumu engelleyip engellemediği kontrol edilecek emniyetli çalıştığından emin olunacaktır.
10. Çalışma bittikten sonra tam yüz maskeleri temizlenecek, çizilmeyecek, kırılmayacak şekilde uygun yerde muhafaza edilecektir.
11. Uzun süreli çalışmalarda hava tüplü solunum sistemleri kullanılmadan önce hava tüplerinin doluluk seviyelerini, tam olduğu ve göstergelerin çalıştığı kontrol edilecek ve çalıştığından emin olunacaktır.
12. Hava tüplü solunum sistemlerinin boruları, bağlantı noktaları, yüze takılan maskesi, sırta asma aparatları eksiksiz, yırtılmamış, kırıksız, çatlaksız vb. olduklarından emin olunacaktır. Sorunlu ekipman kullanılmayacak amir ya da yetkili kişiden yenisi istenecektir.
13. Hava tüplü solunum sistemleri kullanıldıktan sonra dolu ve boş diye ayrılarak kırılmayacak, devrilip düşmeyecek, zarar görmeyecek şekilde depolanacaktır. Boşalan tüpler amir ya da yetkili kişilere bildirilerek doldurulması istenecektir.
14. Solunum Sistemi koruyucuları ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.

Tam yüz solunum maskeleri

Filtreler

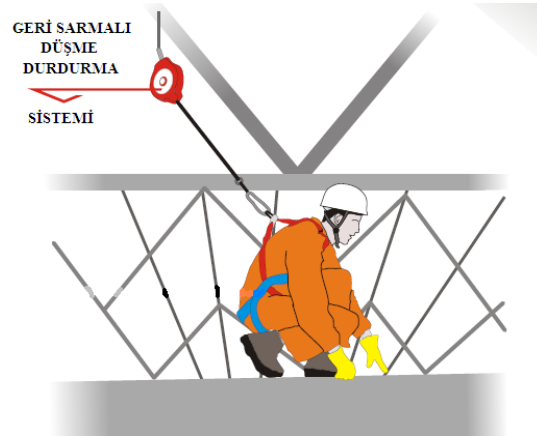
Hava

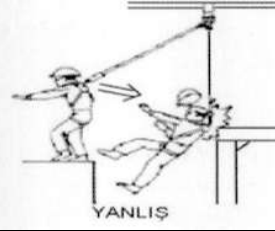
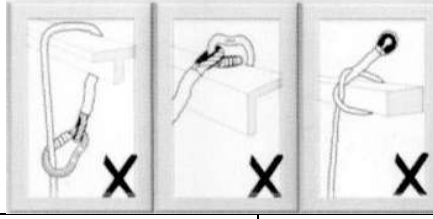
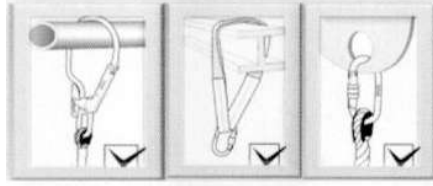

Tüplü Solunum Sistemi

Vücut Koruyucuları (Paraşüt Tipi Emniyet Kemer, Düşüş Durdurucular, Şok Emicili Çift Kollu Lanyard, Güvenlik Halatı Vb.)

1. 1,5 metreden daha yüksek yerler, iskeleler, çatılar, bina altlarındaki hacimler, kuyular vb. derinde ve yüksekte çalışılan işlerde işe uygun vücut koruyucuları kullanılacaktır.
2. Yüksekte ve derinde çalışmalar çalışma izni alınmadan yapılmayacaktır. Yüksekte ve derinde çalışacak olan personel yüksekte ve derinde çalışma eğitimi almış olmak zorundadır. Ayrıca yüksekte ve derinde çalışacak olan personel yapılacak olan çalışmalarda kullanılacak vücut koruyucularının nasıl çalıştığı ve nasıl kullanılacağı hakkında eğitim almış ve bilgi sahibi olacaktır. Eğitim almamış personel yüksekte ve derinde çalışmayacaktır.
3. Yüksekte ve derinde çalışacak personel paraşüt tipi emniyet kemeri takacaktır. Sadece bele takılan kemerlerin kullanımı yasaktır.
4. Paraşüt tipi emniyet kemerini kullanmaya başlamadan önce bağlantı noktaları ve taşıyıcı kemerler yırtık, sökükle vb. yönden kontrol edilecektir. Sorun tespit edilen kemerler kullanılmayacak ve sağlam bir kemer ile değiştirilecektir.
5. Sorunsuz paraşüt tipi emniyet kemerinizi taktıktan sonra bağlantı noktalarının, klipslerinin, sıkıştırma tertibatının tam oturduğundan ve çıkmayacak şekilde takıldığından emin olunacaktır.
6. Paraşüt tipi emniyet kemerleriniz çalışılan işin özelliklerine göre düşüş durdurucu, şok emicili çift kollu lanyard, güvenlik halatı vb. ekipmanla kombine edilerek kullanılacaktır.
7. Çalışmaya başlamadan önce personel çalışılacak yere uygun ekipmanları amir ya da yetkili kişi ile tespit edecek hangi sistemi nasıl kullanılacak ve hangi noktaya sabitlenecek kararlaştırılacaktır. Sağlam ankraj noktalarını tespit edilecektir. Ankraj noktalarının sağlam olduğundan emin olunacaktır.
8. Ankraj noktalarına düşüş durdurucu, şok emicili çift kollu lanyard, güvenlik halatı vb. ekipman sabitlenecektir. Sabitlediğiniz sistemle paraşüt tipi emniyet kemerinin D halkasını bağlanarak düşme riski yok edilecektir.
9. Tüm vücut koruyucuları ve ekipmanları çalışmaya başlamadan önce ve çalışmadan sonra kontrol edilecektir. Sorun tespit edilen vücut koruyucular kullanılmayacak amir ya da yetkiliye bilgi verilecektir. Sorunlu vücut koruyucular yenileri ile değiştirilecektir.
10. Çalışma bittikten sonra vücut koruyucuları bakımı ve temizliği yapılarak düzgün şekilde gruplandırılacak, nem ve rutubetten koruyarak depolanacaktır.
11. Vücut koruyucuları ile ilgili yazılı, sözlü talimatlar ve uyarı levhalarına uyulacaktır.

EK-8

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü		KKD KONTROL FORMU		Dokuman No:				
				Revizyon Tarihi:				
				Revizyon No:				
Kontrolü Yapan Kişinin Adı Soyadı İmzası..... Onaylayan(Tesis Sorumlusu).....				Kontrol Tarihi ..... KKD:Kişisel Koruyucu Donanım				
BARET							EVET	HAYIR
1	Darbe almış mı ? (Cevap evet ise baretı yenisi ile değiştiriniz)							
2	CE ve EN 397 Standardı var mı ?(Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
3	Çene bağı var mı?(Çene bağı olmayan baretler için çene bağı temin edilmelidir)							
4	Depoda yeterli sayıda yedek baret var mı ?(Yoksa sipariş veriniz)							
EMNİYET KEMERİ								
5	CE ve EN 361 Standardı var mı ?(Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
6	Herhangi bir yerinde yırtılma,açılma,ıplıklanma var mı ? (Cevap evet ise kullanılamaz)							
7	Bağlantı halatı-karabına kancalar da CE ve EN 355-362 standardına sahip mi?							
8	Bel tipi emniyet kemeri var mı ?(Sadece paraşüt tipi emniyet kemeri kullanılacaktır)							
9	Depoda yeterli sayıda yedek emniyet kemeri,halat,baglantı var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)							
KORUYUCU ELDİVEN (Mekanik risklere karşı korur)								
10	CE ve EN 374 standardı var mı ?(Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
11	Yırtılma,aşınma,delinme var mı?(Cevap evet ise KKD kullanılamaz)							
12	Depoda yeterli sayıda yedek koruyucu eldiven var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)							
KİMYASAL ELDİVEN İ(Kimyasal risklere karşı korur)								
13	CE ve EN 347 standardı var mı ? (Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
14	Yırtılma,aşınma,delinme var mı ? (Cevap evet ise KKD kullanılamaz)							
15	Depoda yeterli sayıda yedek kimyasal eldiveni var mı ?(Yoksa sipariş veriniz)							
EMNİYET AYAKKABISI \ÇİZME								
16	CE ve EN 345 standardı var mı ?(Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
17	Ayakkabı\Çizme üzerinde deformasyon var mı ?(Cevap evet ise KKD kullanılamaz)							
18	Depoda yeterli sayıda yedek ayakkabı \çizme var mı ?(Yoksa sipariş veriniz)							
KORUYUCU GÖZLÜK								
19	CE ve EN 166 standardı var mı ? (Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
20	Gözlük temiz ve çiziksiz mi ?(Görüşü engelleyecek kadar deforme olmuş KKD kullanılamaz)							
21	Depoda yeterli sayıda yedek koruyucu gözlük var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)							
KİMYASAL GÖZLÜK								
22	CE ve EN 166 standardı var mı ? (Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
23	Yapılacak iş için aydınlatma yeterli mi ?							
24	Depoda yeterli sayıda yedek kimyasal gözlük var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)							
GAZ MASKESİ\FİLTRE								
25	Tam yüz maskeler CE ve EN 136,Yarım yüz maskeler CE ,EN 140 standardına sahip mi?							
26	Filtreler ABEK filtre mi? CE,EN 141 standardına sahip mi ?							
27	Maskeler ve filtreler kapalı (poşetli/kutulu) şekilde saklanıyor mu?							
28	Depoda yeterli sayıda yedek maske ve filtre var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)							
HAVA BESLEMELİ SOLUNUM SİSTEMİ								
29	CE ve EN 146 standardı var mı ? (Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılamaz)							
30	Solunum tüplerindeki hava basıncı uygun mu ?(Değilse doluma gönderiniz)							
31	Tüplerin periyodik muayeneleri yapılmış mı ?							
32	Solunum sistemi temiz bir ortamda saklanıyor mu ?							
KULAK KORUYUCULAR								

33	CE ve EN 352 standardı var mı ? Üzerinde bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılmaz		
34	Kulak koruyucular temiz bir şekilde saklanıyor mu ?		
35	Depoda yeterli sayıda yedek kulak koruyucu var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)		
KAYNAK SİPERİ FİLTRE			
36	Siperde CE ve EN 175 standardı var mı ? (Bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılmaz)		
37	Filtrede CE ve EN 169 standardı var mı ? (Bu ibareler yazılı olmayan KKD kullanılmaz)		
38	Depoda yeterli sayıda yedek siper ve filtre var mı ? (Yoksa sipariş veriniz)		

EK-9

GENEL KURALLAR İSG TALİMATI

- Herhangi bir makine, amirlerin talimatı olmadan öğrenmek veya merak maksadı ile alıştırılmayacaktır.
- Bir makineyi çalıştırmak için talimat alındığında; önce makine kontrol edilerek çalışması için gereken şartların yerinde olup olmadığı öğrenilecek, makine üzerinde veya içerisinde insan veya makineye zarar verebilecek herhangi bir cisim olmadığı anlaşıldıktan sonra çalıştırılacaktır.
- Herhangi bir makine üzerinde tespit edilen ve düzeltilmesi göreviniz olan bir aksaklığı gidermek için (temizlik, ayar vb.) o makinenin üzerine veya içerisine girilmesi gerekiyorsa durum en yakın amire bildirilecektir. Çalışır durumda ise makine durdurulacak ve çalıştırma düğmesi üzerine "ARIZA VAR, ÇALIŞTIRMA" ikaz levhasını asılacaktır. Daha sonra o makine üzerinde gerekli iş yapıldıktan sonra hiç vakit kaybetmeden ikaz levhası asıldığı yerden kaldırılacaktır.
- Çalıştırma düğmelerine asılı "ARIZA VAR, ÇALIŞTIRMA" ikaz levhası şayet kendiniz tarafından asılmadıysa kesinlikle yerinden alınmayacak ve bu levhaların asılı olduğu çalıştırma düğmelerine dokunulmayacaktır.
- Herhangi bir depoyu temizlemek için depo içerisine girmeden önce o depoya, su veya başka bir madde basan pompaların ve varsa karıştırıcısının çalıştırma düğmesi üzerine "ARIZA VAR, ÇALIŞTIRMA" ikaz levhası asılacaktır.
- Çalışan bir makine üzerine çıkmak ve içerisine girmek kesinlikle yasaktır.
- Korkuluklardan aşağıya sarkıtılmayacak, merdivenlerden çıkarken korkuluklara tutunulacaktır.
- Kaygan ve ıslak zemin üzerinde yürürken dikkatli olunacak ve altı lastik ayakkabı giyilecektir.
- Aydınlatma maksadı ile mutlaka 24 voltluk seyyar lamba kullanılacak, kesinlikle 220 voltla çalışan seyyar lamba kullanılmayacaktır.
- Bir kablounun uç izolasyonunu soyarak dişi prize sokmak suretiyle elektrik alınmayacak, mutlaka topraklı fişli kablo kullanılacaktır.
- II - Trafo odasına veya elektrik kablolarının bulunduğu alanlara kesinlikle girilmeyecek ve/veya bu tabloların kapakları açılmayacaktır.
- Elektrik motorlarının üzerine su tutulmayacaktır.
- Kreyn ve diğer kaldırma aletlerini kullanmadan önce sapan ve kanca zincirleri kontrol edilecektir.
- Yük altında durulmayacaktır.
- Kullanılması gerekli olan çalışma alanlarında baret takılmadan bulunmak yasaktır.
- Tarafınıza verilen kişisel koruyucu donanımlar, talimatlara uygun bir şekilde, temiz ve kullanılmaya hazır bir şekilde muhafaza edilecektir.
- İşin gereği olarak tarafınıza verilen kişisel koruyucu donanımlar devamlı olarak kullanılacaktır. Bu malzemelerin kırılması, kaybolması, eskimesi vb. durumlarda derhal amire haber verilerek, yenisini alınacak ve kişisel güvenlik için çok lüzumlu olan bu koruyucular olmadan işbaşı yapılmayacaktır.
- İşyerine dinlenmiş ve zinde olarak gelinecek, kesinlikle alkollü içki veya uyuşturucu ilaçlar alınmış halde işyerine gelmeyecektir.
- İşyerinde, laubali hareketlerde bulunulmayacak ve iş güvenliği ve işçi sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde şaka yapılmayacaktır.
- Tarafınıza teslim edilen makine ve teçhizat iyi korunacak, bir makine üzerindeki çalışma bittikten sonra, kullanılan bütün alet ve parçaları toplanacak ve kesinlikle kullanılan yerde bırakılmayacaktır.
- 21 - Sigara içme alanları dışında sigara içmek yasaktır.
- Bilinmeyen bir konu ya da teçhizatın deneme yanılma yöntemi ile öğrenilmesi yasaktır. Bu tür durumlarda, bilgi sahibi amirlere danışılarak öğrenilecektir.

23. İçerisinde sıkışmış hava, buhar, su ve yay bulunabilecek bir parça sökülürken gerekli bütün emniyet tedbirleri eksiksiz alınacaktır.
24. Yalnızca yetkili operatörlerin kullanabileceği makine ve teçhizatı kullanmak yasaktır.
25. İş emniyeti bakımından tehlikeli olduğu değerlendirilen tüm hususlar (**İkaz levhası, korkuluk, muhafaza edici veya merdiven gerektiren yerler**) işyeri amirine derhal bildirilecektir.
26. İş esnasında tehlikeli olduğu değerlendirilen bir çalışma şekli meydana geldiğinde varsa aynı işin tehlikesiz ve emniyetli bir şekilde nasıl yapabileceği konusunda amirden bilgi alınacaktır.
27. İşyerinde görülen tespit edilen ve tehlikeli olabilecek bütün durumlar amirlere bildirilecektir.
28. İşyeri ilan tahtası veya panosuna, işyerinin muhtelif kısımlarına asılmış olan iş sağlığı ve iş güvenliği kurallarını okunacak ve bu kurallara uyulacaktır.
29. Verilen görev tarif edildiği şekilde yapılacak, çalışanlar görevi dışındaki işlere karışılmayacak ve amirlerce verilen emirlere uyulacaktır.
30. İşyerinde ve iş esnasındaki bütün ekipmanlar talimatlara uygun kullanılacak, kendinizin ve ekipmanın zarar görmemesine dikkat edilecektir.
31. İşyerindeki diğer çalışanların güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde çalışılacaktır.
32. Girilmesi yasaklanmış alanlara zorunlu haller dışında girilmeyecektir.
33. İşe giriş muayenesi dâhil, aşılama gibi sağlık kontrol ve periyodik muayeneleri yaptırılacaktır, sağlık durumuna uygun olmayan işlerde çalışamayacaktır.

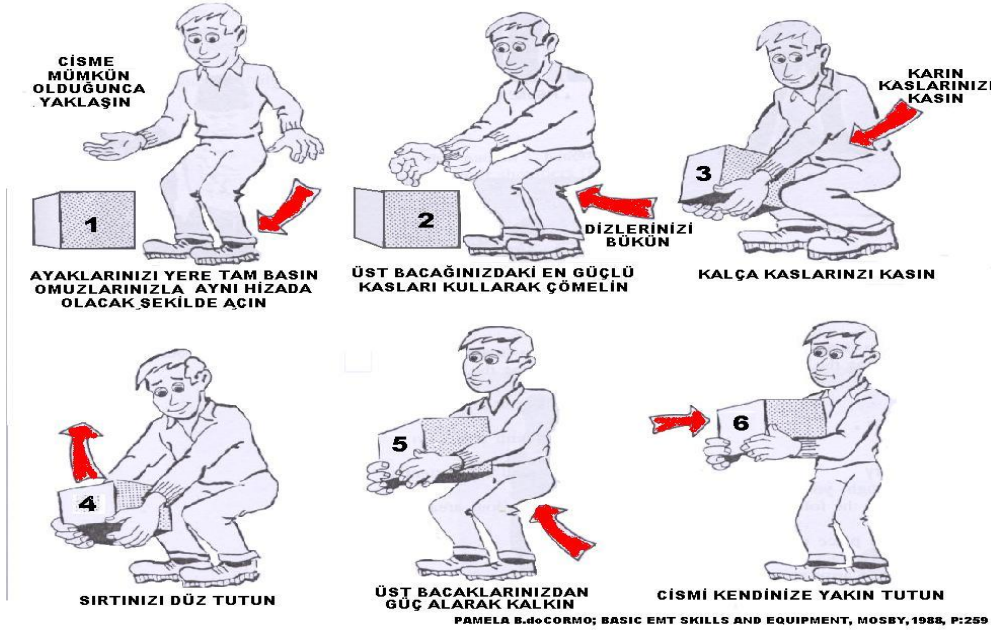
ELLE TAŞIMA İŞLERİNDE İSG TALİMATI

1. Elle kaldırma işlerinde, bütün güç bacak kısımlarına yüklenecek, ellere ve bileklere fazla yük binmesi önlenecektir. Belden eğilmek yerine diz kırılarak yük alınacak ve konulacaktır.
2. Elle taşımada, bütün yük vücut desteği ve kol yardımı ile yapılacaktır.
3. Elle taşımada yapılması gerekenler; sırtın düz tutulması, bacak kaslarının kullanılması, yükün vücuda yakın tutulması, dirseklerin vücuda yakın tutulması, el içi ile kavrama ve ayakların düzgün durumda olması ile taşıma işlemi yapılacaktır.
4. Bir kişinin güvenli olarak taşıyabileceği yük en fazla 25 kilodur. Bu ağırlıktaki yükü tek başına taşımaya fiziki yapısı uygun olmayan kişiler tek başlarına elle yük taşıma işi yapmayacaktır.
5. Bir kişinin tek başına taşımakta zorlanacağı yükler birden fazla kişi yardımı ile taşınacaktır.
6. Yük tamamen kaldırılmadan sağa sola dönmeyecektir.
7. Yükü yere bırakmak kaldırmak kadar önemlidir. Yükü yere bırakma işleminde de bacak ve sırt kasları kullanılacaktır.
8. Taşıma işleminin yapıldığı zemin kaymaz ve düz olacak, zeminde takılmalara sebep olabilecek hiçbir malzeme veya malzeme atığı bulunmayacaktır.
9. Yükün sürekli olarak kaldırılıp indirilmesini gerektiren yerlerde veya yükseklik farkı olan yerlerde yapılan taşıma işlerinde gerekli bütün güvenlik önlemleri alınmadan çalışamayacaktır.
10. Vücudun aşırı eğilmesi, bükülmesi veya yükün vücuttan uzak tutularak yapılması gerekli el taşıma işlerinde bu işe uygun işçiler çalıştırılacaktır, taşıma işine başlamadan önce yük hakkında gerekli bilgiler açık ve net biçimde ilgili amir tarafından çalışanlara bildirilecektir.
11. Elle taşıma işlerinin ortam şartları uygun değerde olacaktır. (Yerlerin yükseklik ve genişliği, ortam sıcaklığı, rüzgar durumu, nem oranı ve aydınlatma gibi)
12. Elle taşıma işi yapan çalışanlar saat, yüzük gibi takılmalara neden olabilecek aksesuarlarla çalışmayacaktır.

13. Birden fazla kişi ile elle taşınması gereken çok ağır yüklerin taşınmasında yükü dengede tutmak için bir gözlemci bulundurulacaktır. Bu gözlemcinin işaretleri doğrultusunda yükün dengeli ve düzgün taşınması sağlanacaktır.
14. Elle taşıma işlemlerinde elde terlemelere sebep olabilecek yüksek sıcaklıktaki yükler soğutulmadan elle taşıma işlemi yapılmayacaktır. Taşınması zaruri olan durumlarda ise mutlaka kaymaya karşı korumalı eldivenler kullanılacaktır.
15. Uzun mesafelerde elle taşıma işleri ya da tutma yerleri uygun olmayan yüklerde taşıma işlemi kesinlikle yapılmayacak, elle taşıma yerine uygun araçlar kullanılacaktır.
16. Görüşü engelleyecek yüklerde önce gerekli güvenlik tedbirleri alınacak, sonra elle taşıma işlemine başlanılacaktır.
17. Elle taşıma işlerinde karşılaşılan eksiklikler ve sorunlar derhal yetkili kişilere ve amirlere söylenecektir.
18. Elle taşıma işinde gerekli kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

AĞIR CİSMİN KALDIRILMASI VE VÜCUT MEKANİKLERİ

KAYNAK İŞLERİNDE ÇALIŞMA VE KAYNAK MAKİNASI KULLANMA İSG TALİMATI

1. Eğitim almamış personelin kaynak makinesi kullanması yasaktır.
2. Atölyede ayrılmış yerler dışında kaynak, kesme ve yakma işleri yapmadan önce iş müsaadesi alınacaktır. ATEŞLE ÇALIŞMA İZİN FORMU düzenlenecektir.
3. Kaynak işlerinde günde 7,5 saatten fazla çalışmak yasaktır.
4. Devrilmeleri önlemek için gaz tüpleri sabitlenerek çalışılacaktır.
5. Oksijen tüpleri asetilen veya diğer yakıt gazlarla birlikte veya yakınında depolanmayacaktır.
6. Açık alanda kaynak yapmaya özen gösterilecektir.
7. Elektrot takarken makine elektriği her defasında kesilecektir.
8. Uzun süreli çalışma, makinenin ısınmasına ve sonucunda arızaya sebep olabilir, bu sebeple uygun aralıklarla makinenin soğumasına izin verilecektir.
9. Makinenin hareketli parçalarına dokunulmayacaktır.
10. Makinenin herhangi bir şekilde arıza yapması durumunda ilgili amire haber verilecektir.
11. Oksijen tüpleri, vanaları bağlantı parçaları, regülatörleri, hortumları kaynak aparatının kendisi temiz tutulacak, yağ veya gres bulaşmasına müsaade edilmeyecektir.
12. Çalışmaya başlamadan önce elektrik bağlantısını kontrol edilecektir. Aşınmış, yıpranmış kablo var ise ilgili amire haber verilecek, çalışma yapılmayacaktır.
13. Şase kablolarının çıplak ve sıyrılmış olmadığından emin olunacaktır.

14. Kaynak sırasında kesinlikle boyun bağı, sarkıntılı elbiseler giyilmeyecek, kol saati, zincir, yüzük gibi süs eşyaları takılmayacaktır.
15. Makinelerin topraklamalarının yapıldığından emin olduktan sonra çalışmaya başlanacaktır.
16. Kaynak işlemi için kullanılan tüpler aşırı sıcaklıklardan korunacaktır.
17. Boş tüplerin vanaları kapatılacaktır. Vana koruyucu kapakları kullanım dışı zamanlarda yerine takılacaktır. Tüplerin devrilmelerini önlemek için zincirlenecektir.
18. Gaz tüpleri destek amaçlı kullanılmayacak, çekilmeyecek ve sürüklenmeyecektir. Gaz tüpleri taban kenarları üzerinde döndürülerek hareket ettirilmeyecektir. Gaz tüpleri taşımalar da dahil olmak üzere her zaman dik pozisyonda tutulacaktır. Kaynak tüplerini taşımada bu iş için yapılmış el arabaları kullanılacaktır.
19. Gaz tüpleri kesme ve kaynak operasyonların yapıldığı bölgeden yeterli bir uzaklıkta tutulacaktır.
20. Kaçak olan gaz tüpleri derhal kullanımdan çekilecek, vanası kapatılacak, işaretlenecek ve temiz havaya çıkarılacaktır. Tüpler açık havada iken gazın kaçmaması için vanası yavaşça açılabilir. Bu iş ateşleme kaynaklarının bulunduğu yerlerde yapılmayacaktır.
21. Gaz tüplerinin vanalarını açmak için anahtar veya çekiçe zorlanmayacaktır. Vanalar sadece el ile açılıp el ile kapatılacaktır.
22. Kullanılan donanımın göstergeleri bozursa kullanılmadan önce yenileriyle değiştirilecektir.
23. Sadece kesme ve kaynak donanımı için üretilmiş hortum kullanılacaktır. Hortumlar gerektiğinden uzun tutulmayacaktır. Eğer uzun hortum kullanılması gerekiyorsa hortum karmaşası ve düğümlenmesi önlenecektir. Hortumun üzerinden araç geçmesi, üzerine basılması veya diğer şekillerde hasar görmesi engellenecektir.
24. Bütün hortumlar kaçaklara, aşınmaya, ve bağlantı yerlerindeki gevşekliğe karşı düzenli olarak kontrol edilecek, kaçaklar bant ile kesinlikle tamir edilmeyecektir.
25. İçinde alev geri tepmesi olmuş ve yanmış hortum kısımları kullanılmayacaktır.
26. Gaz tüplerinde alev geri tepme emniyet valfi (yanıcı ve yakıcı gazlar için uygun tip) kullanılacaktır.
27. Borular ve konveyör bantlar gibi kıvılcımları uzaktaki yanıcı maddelere taşıyabilecek sistemler uygun şekilde korunacak veya sıcak işlem yapılmadan önce kapatılacaktır.
28. Yanıcı duvarlarla, bölmelerle, tavanlarla ve çatılarla temas halinde olan ve ısıнын iletim yoluyla taşınmasıyla bu bölgelerde yangına neden olabilecek boru veya metallerin yanıcı bölgelere yakıtı olan kısımlarına sıcak iş yapılmayacaktır.
29. Elektrik kaynağı yapılırken uzun ara vermek gerektiğinde; elektrotlar, elektrot tutacağından çıkartılacak ve elektro tutacağı kazayla temas oluşmasını önleyecek bir yere konulacaktır. Makine enerji kaynağından ayrılacaktır.
30. Tüpten çıkan basınçlı oksijenin yağlı yüzeylere veya gresli elbiselere çarpmasına veya mazot tankına veya diğer tanklara girmesine müsaade edilmeyecektir.
31. Asetilen veya diğer yakıt tankı vanalarının üzerine vanaların çabuk kapatılmasını engelleyecek herhangi bir şey konulmayacaktır.
32. Elektrot tutacakları kullanılmadıkları zaman, insanlarla, diğer iletken malzemelerle yakıt ve yanıcı gaz tanklarıyla temas etmeyecek şekilde bırakılacaktır.
33. Islanmış elektrik kaynak makineleri kullanılmadan önce tamamen kurutulacak ve test edileceklerdir. Islak ya da nemli yerlerde elektrik kaynak işlemi sırasında bütün güvenlik önlemleri alınacaktır. Kaynak işlemlerinde düşük gerilim (50 volttan düşük gerilim) kullanılacaktır. Yalıtımı bozulmuş kablo ve pens kesinlikle kullanılmayacaktır.
34. Kaynak makine ve tüplerinin yakınında yanıcı malzeme konulmayacak ve uygun tipte yangın söndürme tüpü bulundurulacaktır. (Su ve CO2 tipi yangın söndürücüler elektriği ilettiği için elektrik yangınlarında kullanılmayacaktır.)
35. Oksijen kaynağını tutuşturmak için sadece oksijen kaynağı çakmağı kullanılacaktır.
36. Asetilen hiçbir zaman bakır borulardan veya %65 den daha fazla bakır içeren alaşımlardan yapılmış borulardan geçirilmeyecektir.
37. Asetilen hiçbir zaman bakır, gümüş, sıvı civa, klor gazı, yağ ve gresle temas ettirilmeyecektir.

38. Kaçak oluşan yakıt tankları derhal kullanımdan çekilecek. Boşaltıldıktan sonra tank işaretlenecek ve servisten kaldırılacaktır.
39. Hiçbir surette kaynak pensi koltuk altına koyulmayacaktır.
40. Kaynak yaparken iş yapılan parçayı kaynak makinesinin bir kutbuna topraklanacaktır.
41. Üzerine yağ, benzin gibi yanıcı maddeler bulaşmış malzemelerde kaynak yapılmayacaktır. Bu maddeler kaynak işleminin yakınında da bulundurulmayacaktır.
42. Kaynak işlerinde sigara içmek kesinlikle yasaktır.
43. Elektrik kaynağını bitirdikten sonra, makine kapatılacak ve pens ortalıkta bırakılmayacaktır.
44. Kaynak yapmadan önce bölgeyi, tüpleri, manometre, vana ve hortumlar kontrol edilecektir.
45. Kaynağı bitirdikten sonra, kaynak yapılan bölgeyi yangın vb. tehlikeye karşı gözlem altında bulundurulacaktır.
46. Kaynak işinden sonra şalomalar ortalıkta yerde bırakılmayacaktır, vanalar kapalı durumda olacaktır. Boşalan tüpler gelişigüzel bırakılmayacaktır. Depolama alanına götürülecektir.
47. Her türlü kaynak çalışmasında kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

ATÖLYEDE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Çalışanlar eğitim almadığı makine ve teçhizatı kullanmayacaktır.
2. Emniyetle çalışmayı öğrenmeden, bir tezgahta iş görme teşebbüsünde bulunulmayacak. İşe başlamadan önce tezgah kontrol edilecektir.
3. Bıçak ve şerit değiştirme işleminde, tezgah motorunun durması beklenecektir.
4. Makine çalışırken yağlama ve bakım yapılmayacaktır.
5. Çalışan makineye el ile veya başka bir malzeme ile müdahale edilmeyecek. Çalışan makinede bakım-onarım işlemleri yapılmayacaktır.
6. Elektrikle çalışan aletler kullanılmadan önce kontrol edilecektir. Güvenlik topraklaması arızalı olan aletler kullanılmayacaktır.
7. Sorumlu ve yetkili olmayan elektrikçiler tarafından kontrol edilen topraklama kullanılmayacaktır.
8. Hat, motor, sigorta ve diğer elektrik tesis ve tesisatlarında tehlike mevcuttur. Bu gibi yerlerde sigorta buşonu değişmesi, arıza vb. işler sorumlu ve yetkili elektrikçiler tarafından ve gerilim olmadığı zaman yapılacaktır.
9. Elektrik tesisatının, aydınlatma ve kuvvet tesislerinin, bakım, onarım, lamba takma, şalter vb. elemanlarının değiştirilmesi işleri sorumlu ve yetkili elektrikçiler tarafından yapılacaktır.
10. Şalteri devreden çıkarmadan fiş çekilmeyecek, fiş takılmayacaktır.
11. Dar ve rutubetli yerlerde düşük gerilimle (50 volttan düşük gerilim) çalışılacaktır.
12. Tezgah üzerindeki tüm koruyucular ile bıçak merdanesi ve daire testere üzerindeki koruyucuları kullanılacaktır. Bakım için sökülen koruyucular bakımdan sonra mutlaka yerine takılacaktır. Koruyucusu olmayan tezgahta çalışamayacaktır.
13. Tezgahta parçaların son kısımları işlenirken, uzun saplı iticileri kullanılacaktır. 40 cm den kısa parçaları bıçaklara bir itici ile sürünecektir.
14. Bilhassa kanal oyma ve lamba açma tezgahlarının kalem veya freze bıçakları bağlanan başlıkları tezgaha sağlam bir şekilde tespit edilen koruyucularla örtünecektir.
15. Bıçme esnasında çıkan talaş ve toz tezgah önünde biriktirilmeyecektir.
16. Bıçilen tahta ve kalaslar bıçme yerinden uzaklaştırılacak ve uygun bir şekilde istif edilecektir.
17. Şerit testere daima gergin tutulacak. Germe tertibatı ile ayarlanacaktır.
18. Herhangi bir sıkışma halinde şerit testere durmuş olsa dahi tezgahın motorunu durdurmadan testereye el sürülmeyecektir.
19. Daire ve şerit testere kullanmadan önce kontrol edilecek. Arızalı ve çatlak olanlar kullanılmayacaktır.
20. Daire testerenin üstü ve etrafı mafsallı ve kesilecek parçanın dokunması ile açılabilen koruyucu ile örtülecektir. Testerenin tabla altındaki kısmı da muhafaza altında tutulacaktır.
21. Tezgahta çalışırken sohbet edilmeyecektir.
22. Atölyede sigara içmek yasaktır.
23. Rende, keser, iskarpela ve el testeresi gibi kesici aletlerin ağız kısımları keskin tutulacak. Kullanırken çok dikkat edilecektir.
24. Çalışırken işlenecek parça, mengene ile sabitledikten sonra çalışma yapılacaktır.
25. Kesici ağızlar tezgahta bilenecektir.
26. Gereğinden fazla alet masada bulundurulmayacak, iş bitiminde temizlenip yerine konulacaktır.

27. Tezgahlarda çalışırken uygun gözlük, yüz siperi ve toz maskesi kullanılacaktır.
28. Taşlama tezgahı, spiral taşlama makinesi, torna tezgahı, kaynak makinesi vb. makine ve tezgahları çalıştırırken gözlüksüz çalışılmayacak, mutlaka koruyucu gözlük takılacaktır.
29. Tezgah tamamen durmadan, tezgah üzerinde hiçbir ayar yapılmayacaktır.
30. Arızalı alet, cihaz, makine ve teçhizat kullanılmayacaktır.
31. Kriko ile kaldırma yapılan aracın hareketini önlemek için mutlaka takoz koyulacaktır.
32. Kriko ile kaldırma yapılan araç, krikonun kaçırma ihtimaline karşı emniyete alınacaktır.
33. Atölye ve makinelerin yangına karşı korunması için atölyede, yağ döküntüsü, yağlı üstüğü ve parlayıcı yanıcı malzemeler bulundurulmayacaktır.
34. Atölyede bakım onarım yapıldığı sırada bakım yapılan düzeneğin açma, çalıştırma butonuna ve elektrik verme şalter veya fişin olduğu yere DİKKAT BAKIM VAR levhası asılacaktır.
35. Bakım başlamadan önce makine durdurulacak ve elektriği kesilecektir.
36. Bakım sırasında kimyasallar kullanılacaksa MSDS (Malzeme Güvenlik Bilgi Formu)'lrc uygun hareket edilecek ve bu kimyasalla ilgili eğitim alınacaktır.
37. Çalışma sırasında basınçlı tüp kullanılacaksa tüpler sabitlenecek ve ısıdan uzak tutulacaktır.
38. Bakım onarım sırasında makine, tezgah yada sistemde yapılan değişiklikler operatöre bildirilecektir.
39. Bakım sırasında tespit edilen önemli hususlar kaydedilecek ve sonraki kontrollerde bunlara dikkat edilecektir.
40. Atölye bakım işlerinde çalışma ortamı aydınlık olacaktır.
41. Bakım işleri uzman ve yetkili kişiler tarafından yapılacaktır.
42. Mesai bitiminde tüm makinelerin elektriği kesilecek, ana panodaki şalterler kapatılacaktır.
43. Tüp başlıkları kontrol edilerek kapatılacaktır.
44. Her türlü atölye çalışmalarında kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

BOYA İŞLERİNDE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Boya ve temizlik işlerinde işe uygun boya maskesi kullanılacaktır.
2. Boyanın parlayıcı, patlayıcı, zehirleyici olduğu unutulmayacaktır.
3. Boya yapılan alanlarda ve boyalı eller ile kesinlikle bir şey yenilmeyecektir, zehirlenme ihtimali olduğu unutulmayacaktır.
4. Boyanmış cisimlerin gelişi güzel usullerle kurutma işlemi, çabuklaştırılmayacaktır.
5. Eski boyaların çıkarılma ve temizleme işleri için açık alevli veya parlayıcı maddeler kullanılması tehlikelidir. Bu iş için özel boya çözücüler kullanma talimatlarına göre kullanılacak veya boya mekanik olarak temizlenecektir.
6. Boya yaparken kullanım süresi geçmiş maskeler kullanılmayacaktır. Aksi takdirde hiçbir fayda sağlamadığı unutulmayacaktır.
7. Boyama işlemi kapalı alanda yapılıyorsa, ortam havalandırılacak ve gerekli kişisel koruyucu malzemeler kullanılacaktır.
8. Kirli atıklar sık sık boşaltılan kapalı madeni kutularda toplanacaktır. Yerlere kesinlikle bir şey atılmayacak çalışma bitiminde çalışma ortamında bırakılmayacaktır.
9. Kapalı kaplarda yapılan boyama veya boya temizleme işlerinde alınacak önlemler:
10. Tam yüz maskesi veya hava beslemeli bir başlık giyilecektir.
11. Tank veya depoya girmeden önce içerdeki havanın solunuma elverişli olduğundan emin olunacaktır.
12. Tanklarda buharı tankın dibinde toplayan havalandırma düzeni kullanılacaktır.
13. Fenalık hissedilince hiç zaman kaybetmeden bulunulan yerden çıkılacaktır.
14. Boyama işlerinde uygun sağlık önlemleri alınacaktır. (Duş, gözlerin iyice yıkanması vb.)

PARATONER SİSTEMİNDE İSG TALİMATI

1. İşyerlerinde, yıldırım düşmesi risklerinden korunmak amaçlı paratoner sistemi tesis edilecektir.
2. Radyoaktif paratoner kesinlikle kullanılmayacaktır. Kullanımı yasaktır. Kullanımı var olan yerlerde söküm işlemi gerçekleştirilecek, söküm işlemi için yetkili kuruma haber verilecek, yetkili olmayan kişililer kesinlikle müdahale etmeyecektir.
3. Paratonerlerin yıllık periyodik bakımı, kontrolleri ve topraklama ölçümleri elektrik mühendisi tarafından yapılacaktır.
4. Paratoner sistemin topraklaması, tesis topraklamasından ayrı olarak yapılacaktır ve olası kısa devre etkileşimlerine sebebiyet vermemesi için paratoner topraklaması ile diğer tesis topraklaması arası en az 20 metre mesafe olacak şekilde yapılacaktır.

ELEKTRİK İŞLERİNDE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Elektrikle ilgili tehlikeli bir durum tespit edildiğinde acilen yetkili elektrikçiye ya da amire haber verilecektir.
2. Sorumlu ve yetkili elektrikçiden başkası elektrik işi ile uğraşması yasak ve tehlikelidir.
3. Tekniğine uygun olmayan elektrik tesisatı kullanılmayacaktır.
4. Yalnızca ehliyetli elektrikçiler elektrikli ekipman ve devreler üzerinde bakım ve tamir yapacaktır.
5. Elektrigi kesilmemiş bir ekipman veya sistem üzerinde tamirat yapılmayacaktır.
6. Elektrigin kesildiği pano veya şalter üzerine uyarı levhası asılacaktır. Elektrik panolarının önünde izolasyonu sağlaması için uygun standartlarda izole halı bulunacaktır. Aksi durumda ilgili amire durum bildirilecektir.
7. Elektrikli alet ve kablosu kullanmadan önce kontrol edilecektir. Kablo hasar almış olabilir bu durumda derhal amire ya da yetkili elektrikçiye bildirilecektir. Yaklaşmak ve dokunmak yasaktır. Ölüm tehlikesi vardır.
8. Kablodan çekerek fişi prizden ayırmaya çalışmak kesinlikle yasaktır.
9. Kablolar sıcak yüzeylerden ve keskin kenarlardan geçirilmeyecektir.
10. Hatalı fiş ve prizler kullanılmayacaktır. İşyerlerinde priz, aydınlatma anahtarları gibi ekipmanlara delici sivri metal hiçbir şey sokulmayacaktır. Ölüm tehlikesi vardır.
11. Kusurlu bir ekipman tespit edildiğinde derhal servisten çekilecektir.
12. Tüm elektrik panolarına ve güç kaynaklarına uyarı levhaları asılacak ve asılan uyarı levhalarına kesinlikle uyulacaktır.
13. Ana elektrik tesisatının bulunduğu yerlere sadece yetkili personel girecektir.
14. Tamir durumu hariç, elektrik panolarının kapakları kapalı tutulacaktır. Anahtarı yetkili elektrik personelinde bulunacaktır. Yetkisiz hiç kimse panoyu açmayacak, işlem yapmayacaktır.
15. Kimyasal maddeler, parlayıcı ve yanıcı maddeler elektrik panolarının yakınına depolanmayacaktır.
16. Elektrik panolarına, kontrol kutularına veya acil durum şalterlerine ulaşımı engelleyecek şekilde malzeme stoklanmayacaktır.
17. Tüm panolar topraklanacak ve topraklaması olmayan el aleti kullanılmayacaktır. Sorumlu ve ehliyetli elektrikçiler tarafından kontrol edilmeyen topraklamayı kullanmak ve topraklamaya dokunmak yasaktır.
18. Televizyon, kamera, bilgisayar ekipmanları, port ve dağıtıcılarda, klima ve bağlantıları, priz fiş ve fiş uçları uzatma kabloları ile ilgili yaşanacak herhangi bir arızanın yetkisiz

personel tarafından giderilmesi yasaktır. Teknik servis ya da yetkili personel tarafından tamir ve bakım yapılacaktır.

19. Elektrik ile çalışan el aletleri ve buna benzer ekipman, uzatma kabloları, yetkili elektrikçinin güvenli olduğunu onaylaması sonucunda kullanılacaktır.
20. Elektrik kablolarının takılmalara ve dolayısıyla düşme kazalarına sebep olmaması için tedbir alınacaktır.
21. 21 - Elektrikli aletleri kullanırken ıslak veya nemli zeminler üzerinde durulmayacaktır. Pano veya tabla çevresine su dökmek, su sıkmak kati suretle yasaktır.
22. İşyerinin muhtelif kısımlarında bulunan enerji nakil hattına herhangi bir nedenle yaklaşmak ve dokunmak ayrıca, bu hatlara demir boru ve buna benzer malzemeleri yaklaştırmak ve dokundurmak tehlikeli ve yasaktır. Ölüm tehlikesi vardır.
23. Hat, motor, sigorta ve diğer bütün elektrik tesis ve tesisatlarında tehlike mevcuttur. Bu gibi yerlerde yapılacak işlemler; örneğin sigorta butonu değişmesi vs. ancak, sorumlu ve ehliyetli kişiler tarafından yapılacaktır. **GERİLİM OLMADIĞI ZAMAN YAPILACAKTIR.**
24. Yer altındaki elektrik kablolarına boru veya kazık çakmak veya başka bir işlem yapmak kati surette yasaktır.
25. Trafo arızalarında yetkili olmayan kişiler herhangi bir müdahalede bulunmayacak, bu ekipmanlardan sorumlu olan kişi ancak trafoların kapaklarını gerekli kişisel koruyucu donanımları tam şekilde, gerekli güvenlik ve topraklama kontrollerini yaptıktan sonra açar. Aksi hali çalışma yapması yasaktır. Ölüm tehlikesi vardır.
26. Elektrik işleri yüksek risk içerir. Bu durum her zaman akılda bulundurulacaktır.
27. Elektrik işlerinde kişisel koruyucu donanımı olmadan çalışamayacaktır.

ALÇAK GERİLİM ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1- Çalışma ehliyeti:

Yetkili fen adamlarının dışında hiç kimse, alçak gerilim (1000 volt altı) tesislerindeki her türlü elektrik aksam ve panoya kesinlikle müdahale edemez.

Pano ve elektrik aksama müdahale edebilecek yetkili fen adamlarının isim listesi ve çalışma talimatı görünür bir şekilde tesiste asılı olacaktır.

Elektrik aksamın olduğu tüm tesis ve elektrik dağıtım panolarına iş güvenliği uyarı ve ikaz levhaları asılacak, pano önlerinde ise izole halı bulundurulacaktır.

Ana dağıtım panolarının kapakları ve varsa odaların kapıları kilitli olacak, anahtar yetkili fen adamında bulunacaktır.

1-Enerjinin Kesilmesi

Enerji kesilecek bilgisi önceden ilgililere bildirilecektir.

Çalışma yapılacak bölge, enerji aldığı bir önceki sigorta, termik manyetik şalter veya kesici üzerinden enerjisi kesilecektir. Varsa, acil stop butonu üzerinden de enerji kesilecek ve jeneratör çıkış şalteri kesilecektir. Ayrıca yine varsa, çalışılacak bölgeden çıkış yapan sigortalar ve/veya tik kesici şalterler de açılacaktır.

2-Enerji olup-olmadığının kontrol edilmesi:

Enerji kesme işleminden sonra çalışılacak bölgede tüm giriş ve çıkışlar (bara ve kablolar) AG dedektör veya kontrol kalemi ile enerjinin olup olmadığı kontrol edilecektir. Enerjinin olmadığından tespitinden sonra çalışma yapılacak bölgenin enerji aldığı dağıtım ve kumanda panolarına BAKIM VAR uyarı levhaları asılacaktır. Giriş çıkışta varsa yük ayırıcısındaki sigortalar çıkartılacaktır.

3-Koruma topraklaması yapılması:

Uyarı levhalarının asılmasından sonra çalışma yerine ve çalışma yerini besleyebilecek bütün kollar üzerinde topraklama ve kısa devre işlemleri yapılacaktır.

4-Kişisel koruyucu donanımları kullanarak çalışılması:

Tüm tedbirler ve topraklamalar alınmış olsa dahi elektrik işlerinde kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

Paraşüt Tipi
Emniyet Kemer

Elektrikçi Bareti

Elektrikçi Çizme/Ayakkabısı

Elektrikçi
İş Eldiveni

Elektrikçi
İş elbisesi

İzole Halı

İzole Masa

1-Alçak gerilimde enerji altında çalışılması zorunlu hallerde:

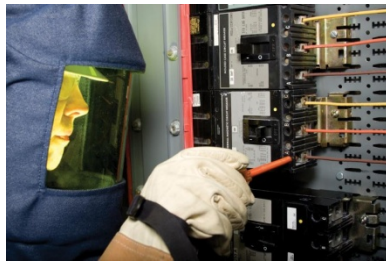
Çalışan kişinin üzerinde hiçbir metal aksam (Yüzük, kolye...) bulunmayacaktır.

Kullanılan bütün aletler izoleli olacaktır.

Çalışan kendisini, nötr teli dahil çalışma noktasına yakın olan gerilim altındaki diğer iletkenlerden, (akım geçirmeyen aletler, işe uygun elbise, ayakkabı, çizme ve eldiven gibi kişisel koruyucularla izole halı ile yalıtkan paravanlar, tabure ve platform v.b) araçları kullanılarak izole edecektir. Platformlu direklerdeki çalışmalar esnasında izole ayakkabı giyilecek ve yalıtkan eşya üzerinde durulacaktır.

Temasın muhtemel olduğu yerlerde çıplak iletkenler üzerine izole kılıf geçirilecektir.

Direklere platformsuz çıkıldığı zaman emniyet kemeri kullanılacaktır.

Elektrikçi eldiveni kullanarak çalışma

İzoleli Malzemeler

NOT: Bir AG tesisatındaki sigortaları değiştirmeden önce tesisat gerilim dışı bırakılacak ve gerilimin olmadığı tespit edilecektir. AG izole eldiven, izole ayakkabı ve göz koruyucu kullanılarak sigorta değiştirme pensi ile sigorta değiştirilecektir.

AG Şalterleri açılıp kapatılırken yanmaya dayanıklı iş eldiveni ve göz koruyucusu ve baret kullanılacaktır.

2-Çalışma sonrası enerji verme işlem sırası:

Ekip şefinin talimatına göre, tüm kollar üzerine yapılmış olan kısa devre ve topraklamalar kaldırılacaktır.

Enerjinin verileceği işletmeye bildirilecek ve tüm uyarı işaretleri kaldırılacaktır.

Gerekli tüm kontroller tekrar yapıp, çalışan kimsenin olmadığı, işletmeden de gerekli bilgiler alındıktan sonra çalışılan bölgedeki ana şaltere kadar enerji alınacaktır. Ana şalter kişisel koruyucu donanımları kullanılarak "ON" pozisyonuna alınacak ve enerji baralar üzerine çıkış kollarına alınacaktır. Çıkış kolları tek tek enerjilendirilecektir.

İşlemler sonrası çalışma yapılan bölge gözle kontrol edilecek, çıkış kollarından voltaj ve akım değerlerinin uygunluğunu pens ampermetre ile kontrol edilecektir. Çalışma sonrası elektrik panoları kilitli bir şekilde bırakılacaktır.

3-Karşılaşılan eksiklikler ve sorunlar, derhal yetkili kişi ve amirlere bildirilecektir.

4-Kaza anında en yakındaki amiri, çevredeki diğer çalışanlara derhal haber verilecek, 112 ACİL aranarak yardım istenip ambulans çağırılacaktır.

YÜKSEK GERİLİM ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1-Çalışma Ehliyeti

Yüksek gerilim altında; Sadece "**Yüksek Gerilim Altında Çalışma İzin Belgesi**" ne (EKAT) sahip olan personeller çalışabilir. Bununla birlikte, EKAT belgesi olmayan diğer personeller ise sadece bu belgeye sahip ilgili fen adanılan ya da sorumlu elektrik mühendisinin kontrol ve gözetiminde çalışabilirler. (Elektrik Kuvvetli Akımlar Tesisleri Yönetmeliği madde 60)

2-Enerjinin Kesilmesi İşlemi

Çalışılacak bölgenin enerji aldığı ilgili tüm kesicilerin açılacak ve bunlara ait ayırıcılar ile emniyet altına alma işlemi yapılacaktır.

Manevra esnasında sözlü olarak ya da telefon ile verilen emirler tekrar ettirilecektir.

Enerjiyi veriyoruz doğru mudur? — Doğrudur. Enerjiyi Verelim.

Enerjiyi veriyoruz doğru mudur? — Doğrudur. Enerjiyi Verelim.

Hattın enerjisi kesildikten sonra çalışma yapılacak bölgenin hat ayırıcısı yüksek gerilim eldiveni kullanılarak açılarak, çalışılacak bölge (Elektrik hattı veya trafosu) izole edilecek ve ayırıcı kolunun anahtarı kilitlenecektir.

NOT: Hat veya Trafo ayırıcısı, enerji altında kesinlikle açılmayacaktır. Enerji kesildikten sonra açılacaktır. Ayırıcının açık olduğu gözle kontrol edilecektir.

Çalışılacak bölgede tersten enerji besleme (Jeneratör v.b.) olması engellenmesi için alçak gerilim panosundaki ana şalterler indirilecek, OFF konumunda olacaktır. Çalışma bitene kadar ayırıcı kolunda ve kumanda panosunda bakım çalışma levhası asılı olarak bulunacaktır.

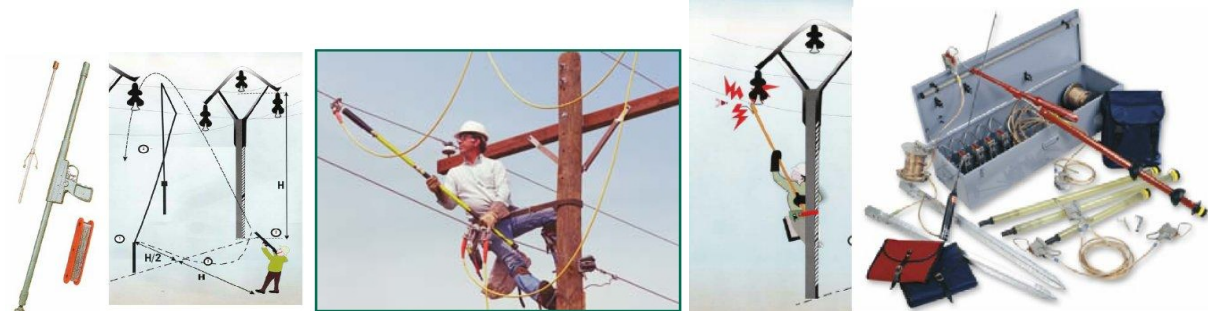
3- Enerjinin Olup - Olmadığının Kontrol İşlemi

Enerji kesildikten sonra yüksek gerilim dedektörü kullanılarak çalışma yapılacak bölgede enerjinin olup olmadığı kontrol edilecek. Alçak gerilim kontrol dedektörü ile de AG pano giriş çıkışında enerji olup olmadığı kontrol edilecektir.

4- Yüksek Gerilim Hattın Topraklanması İşlemi

Enerji olmadığının tespitinden sonra çalışılacak bölge hat sonu değil ise her iki tarafına, hat sonu ise enerjinin geldiği tarafta topraklama tertibatı yapılacak. Çalışılan bölgeye olası bir enerji gelmesi halinde bu topraklama tertibatı ile kısa devre edilecektir.

5- Kişisel Koruyucu Donanımları Kullanılarak Çalışılması

Yüksek gerilim tesislerinde bütün tedbir alınmış olsa dahi kişisel koruyucu donanımlar kullanılarak çalışılacaktır.

Paraşüt Tipi
Emniyet Kemer

Elektrikçi Bareti

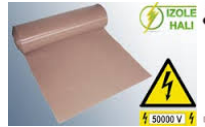
Elektrikçi Çizme/Ayakkabısı

Elektrikçi
İş Eldiveni

Elektrikçi
İş Elbisesi

İzoleli Halı

İzoleli Sehba

6-Çalışma sonrası enerji verme işlem sırası

- Çalışma sahasında kimsenin olmadığı kontrol edilerek, tüm topraklamalar ve uyarı levhaları kaldırılacaktır. İlgili tüm ayırıcılar kapatılacak (Enerjisiz ortamda) ve gerekli tüm kontroller yapıldıktan sonra enerji verilecektir. Enerji verilme sonrası çalışma yapılan bölge göz ile kontrol edilecektir. Alçak gerilim panosundan da akım ve voltaj değerlerinin uygunluğu pens ampermetre ile kontrol edilecek ve herhangi bir anormal durumda enerji derhal kesilecektir.
- Karşılaşılan eksiklikler ve sonullar, derhal yetkili kişi ve amirlere bildirilecektir.
- Kaza anında en yakındaki amiri, çevredeki diğer çalışanlara derhal haber verilecek, 112

ACİL

aranarak yardım istenip ambulans çağırılacaktır.

ELEKTRİKLİ ELALETİ KULLANMA İSG TALİMATI

- Eğitim ve bilgi sahibi olmayan kişiler el aletini kullanmayacaktır.
- Elektrikli aletleri kullanmadan önce kontrol edilecek, arızalı veya hasarlı ise kullanılmayacaktır.
- Dar ve rutubetli yerlerde küçük gerilimle (50 volttan düşük gerilim) çalışılacaktır.
- Koruyucusu olmayan dönen ve hareketli kısımlara sahip el aletleri kullanılmayacaktır.
- Elektrikli el aletleri ile kimseye şaka yapılmayacaktır.
- Kullanmadığınız el aletini kapatılacak, ortalıkta bırakılmayacaktır.
- Fişi bozulmuş el aleti kullanılmayacaktır.
- Kesinlikle fişsiz kablolar (çıplak kablo) prize sokulmayacaktır.
- Elektrik fişi kablodan asılarak değil, fişten tutarak kontrollü olarak çekilecektir.
- Alet amacı dışında hiçbir işte kullanılmayacaktır.
- Döner aksamı aletler (matkap) ile çalışırken eldiven kullanılmayacaktır.

- 12 Elektrikli el aletlerinin ve ekipmanlarının kontrolü ve bakımı, elektrik ve hava beslemeleri tamamen elektrik kesildikten sonra yapılacaktır.
- 13 Elektrikli el aletleri, iş bittikten sonra kontrol edilip temiz ve sağlam olarak bırakılacaktır.
- 14 Elektrikli el aletleri, topraklaması olan hat üzerinden beslenilecektir.
- 15 Kablo uzatmaları, uygun ek bağlantılarıyla yapılacaktır. Çok fazla ek yeri olmayacaktır.
- 16 Elektrikli el aletlerinin kabloları, ıslak yerlerden ve mekanik darbelere maruz kalacağı mahallerden geçirilmeyecektir.
- 17 Basınçlı aletlerin hortumları ve bağlantıları, işe başlamadan önce kontrol edilecektir.
- 18 Elektrikli el aletleri ve ekipmanlarının bakım ve onanını yetkili elektrikçiler tarafından yapılacaktır.
- 19 Elektrikli el aletleri çalışır vaziyette yere bırakılmayacaktır.
- 20 2(1- Elektrikle çalışan makine, cihaz ve donanımları, elektrik çarpmasına ve statik elektriğe karşı topraklanacaktır. Güvenlik topraklaması arızalı olan el aleti kullanılmayacaktır.
- 21 Elektrik devrelerinde arızalı, kırık, çatlak fiş, priz ve anahtarlar kullanılmayacaktır.
- 22 Cihazla çalışırken son derece dikkatli olunacak, ne yapıldığına dikkat edilecek. Cihazla çalışırken işi uygun bir tempo ve yöntemle yürütülecektir.
- 23 Cihazla çalışırken bir anlık dikkatsizliğiniz ciddi şekilde yaralanmanıza, cihaza ve çalışma alanınıza ciddi zararlar verebilir. Elektrikli aletler ile çalışılırken her zaman dikkatli olunacaktır.
- 24 Yakınında patlayıcı, parlayıcı, yanıcı sıvı, gaz veya tozların bulunduğu yerlerde cihazla çalışmak yasaktır.
- 25 Elektrikli el aletlerinde çalışırken gerekli kişisel koruyucu donanımları kullanılacaktır.

İSKELE KULLANMA İSG TALİMATI

1. İskeleyi kuran ve üzerinde çalışanların sağlık şartları yüksekte çalışmaya uygun olacaktır.
2. İskeleyi kuran ekip ve çalışanlar, deneyimli, tecrübeli ve eğitilmiş olacaktırlar.
3. Standartlara uygun olan malzemeden yapılmış uygun iskeleler kullanılacaktır.
4. İskeleler yetkili kişiler tarafından kullanılacaktır. İskelelerde gece çalışma yapılacaksa iskele üzeri ve merdivenler yeteri kadar aydınlatılacaktır.
5. İskelenin ayakları ve bağlantıları, taşıyacakları maksimum yükü ayrılmadan veya çökmeden taşıyacak sağlamlıkta olacaktır. İskelenin üzerinde taşıyacağı maksimum yük limitini belirten levha olacaktır.
6. Üst üste dizilmiş tuğla gibi dengesiz malzemelerle iskelelerle desteklenmeyecek ve üzerine kalas konmayacaktır.
7. Herhangi bir sebepten dolayı zayıflamış veya hasar görmüş iskeleler derhal tamir edilecek ve tamir bitene kadar kullanılmayacaktır.
8. Fırtına veya çok rüzgarlı havalarda iskele üzerinde çalışamayacaktır. Hiç kimse temizlenene kadar buz veya karla kaplı iskele üzerinde çalışmayacaktır.
9. İskele platformu ana korkuluğun yüksekliği en az bir metre olacak, herhangi bir yönden gelecek 125 kg'lık yüke dayanıklı olacaktır. Platforma bitişik 15 cm topuk levhası ve topuk levhası ile ana korkuluk arasında ara korkuluklar olacaktır.
10. Aletler, cıvatalar, somunlar ve diğer malzemeler iskele üzerinde gelişigüzel bırakılmayacaktır.
11. İskelenin uygun şekilde monte edilmediğinden yani soket veya bağlantılarının sıkı, platformun gevşek olmadığından emin olunacak ayrıca iskele devrilmemesi için sağlam bir yere sabitlenecektir.
12. İskele kullanılmadan önce kontrol edilecek, iskele işe ve yüke uygun olacaktır. İskele düzgün, kuru ve sert bir zemine kurulacaktır. Hasarlı, kırık, kusurlu iskeleler kesinlikle kullanılmayacaktır.
13. İskele tekerlekleri sağlam ve çalışır durumda olacaktır. Ve iskelenin frenleyici sistemleri sağlam ve her zaman çalışır durumda olacaktır.
14. İskele üzerinde çalışırken tekerlekleri frenlenecektir. En az bir kişi iskele üzerinde çalışanlara, yerde gözcülük ve yardım edecektir.

15. Seyyar iskeleye kendi merdiveni ile yoksa seyyar merdiven ile inilip çıkılacaktır.
16. İskele üzerinde çalışırken korkuluklar sökülmecektir. İskele üzerinde malzemeler ip ile aşağıya indirilecektir.
17. İskele hareket ettirilirken zemindeki çukurlar, tümsekler, rögar ve benzeri durumlara ayrıca havada bulunan elektrik kablolarına temas ettirilmeyecek. Bu durumlar her hareket durumunda kontrol edilecektir.
18. İskele üzerinde çalışma yapacak kişinin yükseklik korkusu, tansiyon ve benzeri rahatsızlıkları olmayacaktır.
19. Platformun kontrolü günlük, haftalık, aylık, altı aylık ve yıllık olarak yapılacak ve bunlar belgelendirilecektir.
20. Platform üzerinde çalışan ile aşağıda bulunan çalışan arasında sağlıklı iletişim için telsiz ve benzeri sistem bulunacaktır.
21. Platformda çalışan he bir çalışan için bir adet can halatı çekilecektir.
22. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

ÇATI ÇALIŞMALARINDAİSG TALİMATI

1. Çatı işinin çatıya çıkmadan yapılabilirliği ve çalışma zorunluluğu var ise çalışma süresinin kısaltılması için planlama yapılacaktır.
2. Çatı üstünde çalışma sürelerini kısaltmak için mümkünse hazırlama, montaj ve benzeri işler yerde yapılacaktır.
3. Yükseklik korkusu, tansiyon, baş dönmesi gibi rahatsızlıkları olan çalışanlar çatıda kesinlikle çalışmayacaktır.
4. Çatıda çalışma yapmadan önce, çalışma yeri kontrol edilecek kaygan, buzlu, kırılğan zeminlerde çalışma yapılmayacaktır.
5. Çatı işlerine başlamadan, önce çatıda düşmeyi önleyici sistemler (korkuluk, ağ, yaşam hattı, emniyet kemerlerinin bağlanabileceği ankraj noktaları ve benzeri) kurulmuş olacaktır.
6. Çatı üstünde yapılacak bakım, temizlik ve benzeri çalışmalar sırasında, yürüme güzergahları çalışmadan önce belirlenecek, kalaslar konulmak suretiyle çalışanlar doğrudan çatı kaplama malzemelerine basmaları önlenecektir.
7. Sadece Zaruri durumlarda çatı kaplama malzemesinin makas veya aşık elemanları ile kesiştiği noktalara basılmak suretiyle çatı üzerinde çalışma yapılabilir olacaktır.
8. Çatılara çıkmak için kullanılacak seyyar merdivenlerin boyu çatı yüksekliğini en az bir metre yukarısında olacaktır.
9. Malzemelerinin çatıya çıkartılmasında mekanik araçlardan yararlanılacaktır.
10. Kullanılacak mekanik araçların makara ya da tamburları halatın çıkmasını önleyecek şekilde yapılmış olacaktır.
11. Malzemenin yukarıya alınması sırasında altında hiç kimse bulunmayacak, alan sınırlandırması yapılacak, uyarı işaretleri konulacaktır.
12. Yağışlı ve aşırı rüzgarlı havalarda çatıda çalışma yapılmayacaktır.
13. Çatı kenarlarında yapılması zorunlu çalışmalar için güvenlik halatı ve emniyet kemeri kullanımı ile çalışanların düşmelerini önleyici tedbirler alınacaktır.
14. Çatıda yapılacak çalışmalar sırasında çalışanlar çatı çalışmaları konusunda bilgilendirilecek ve zemine gerekli uyarı levhaları konulacaktır.
15. Çatıda şeffaf kaplama malzemelerinin üzerine kesinlikle basılmayacaktır.
16. Çalışmalar sonrası çatıda atık veya başka hiçbir malzeme bırakılmayacaktır.
17. Çatıda toz temizliği yapılacaksa çalışanlar kesinlikle toz maskesi kullanacaktır.
18. Çatıda kaynak, kesme, taşlama gibi alevli bir çalışma söz konusu olaksa yetkililere bilgi verilip izin alınacak ve yangına karşı çatıda ve alt kısımda önlem alınacaktır.
19. Çatı kaplama malzemelerinin değişimlerinde vida, pul ve benzeri montaj malzemelerinin aşağıya düşürülmemesine dikkat edilecektir.
20. Çatıya malzeme çekmekte kullanılacak makaralar çatlaksız olacak, halatlar liflenmiş olacak, kullanılacak el aletleri çanta içerisinde çıkartılacaktır.
21. Elektrik kullanılması gerekli hallerde dış çalışmalara uygun kablolar ve topraklı priz sistemleri kullanılacak, kullanılan kablolarda fazla ek yeri olmayacaktır.

22. Çatı kat araları depo olarak kullanılmayacak, malzeme istifini çökmelere sebep olacak şekilde aynı noktaya yapılmayacak ve yangına sebebiyet verebilecek malzeme bırakılmayacaktır.
23. Gerekli Kişisel koruyucu donanımlar kullanılarak çalışılacaktır.
24. Karşılaşılan eksiklikler ve sorunlar derhal yetkili kişi ve amirlere söylenecektir.

BASINÇLI KAPLAR KULLANMA, ÇALIŞMA VE DEPOLAMA İSG TALİMATI

1. Basınçlı kaplar (gaz tüpleri, hidrofor hava tankları, kompresör hava tankları vb.) çalışma basınçlarının dışındaki basınçlarda kullanılmayacaktır.
2. Basınçlı kaplar taşınırken düşmeye, devrilmeye, çarpmaya, delinmeye karşı korunacaktır.
3. Gaz tüpleri (oksijen, asetilen tüpleri vb.) taşıma arabaları ile taşınacaktır.
4. Oksijen tüpleri yağlı, ıslak, pis ellerle ve malzemelerle kullanılmayacak ve taşınmayacaktır.
5. Kullanımı sona eren basınçlı kaplar güvenli, korunaklı depolama yerlerine götürülecektir.
6. Çalışma esnasında basınçlı kapları kıvılcım ve ateşten korunacaktır. Patlama ve yangına karşı tedbir alınacaktır.
7. Basınçlı kaplar ile çalışırken çalışma sahasında kişisel koruyucu donanımlar, uyarı levhaları, emniyet şeridi, emniyet alan perdesi vb. tedbirler alınarak görevlendirilmiş, yetkili kişi haricinde hiç kimsenin bulunmaması sağlanacaktır.
8. Basınçlı kapların etiketlerinin üzerinde bulunup bulunmadığı kontrol edilecek, üzerinde etiketi bulunmayan basınçlı kaplar kullanılmayacak ve işletmeden çıkarılacaktır. Basınçlı kapların etiketleri sökülmemelidir.
9. Basınçlı kapları zedeleyecek, zarar verecek şekilde yazı yazılmayacak ve kaplar üzerinde kaynak ile işlem yapılmayacaktır.
10. Basınçlı kapların bağlantı boruları, hortumları kesilip, parçalanıp, yırtılmayacak şekilde emniyete alınacaktır. Basınçlı kapların devrilip bağlantı elemanlarının parçalanıp patlamaya sebep olacağı unutulmayacak ve bu yönde basınçlı kaplar korumaya alınacak, güvenlik tedbirleri alınacaktır.
11. Basınçlı kaplar çalışması için dizayn edilen şekilde tutulacaktır.
12. Basınçlı kaplarla ilgili tespit ettiğiniz sorunları ve aksaklıkları amirinize bildirerek tedbir alınması istenecektir.
13. Basınçlı kaplara monte edilen çekvalf, alev tutucu, basınç göstergesi vb. aparatların bağlantıları yetkili ve tecrübeli kişiler tarafından yapılacaktır. Bağlantıların kaçığının olup olmadığı sabunlu su ile kontrol edilecektir.
14. Basınçlı kaplardan çıkan, boşalan hava ve gaz solunmayacaktır. Bu boşalan gazlar alev ve kıvılcıma maruz kalmaması için gerekli tedbirler alınacaktır.
15. Basınçlı kaplar doğrudan güneş ışığına maruz kalmayacaktır. Patlama riski güneş altında çok fazladır.
16. Basınçlı kaplar manyetik alanlardan uzak tutulacaktır.
17. Basınçlı kaplarda kaçak olması durumunda çalışma durdurulacak, basınçlı kapla çalışan ekipman kapatılacak, elektrik bağlantıları kesilecek, basınçlı kaplar gerekli ve tehlikesiz bölgedeki vanalarından kapatılacak, ortam güvenli bir şekilde kimse kalmayacak şekilde terk edilecektir. Amiriniz ve yetkililere haber verilecek tehlikeli durumun giderilmesi istenecektir.
18. Tüplerin hangi gaz ile çalıştığı iyi bilinmeli ve çalıştığı gazlar dışında başka gazla çalışması ve maruz kalması önlenmelidir.
19. Basınçlı kaplar yangın anında içindeki depolanan gazların genleşmesi ve tutuşması sonucu patlamaya sebebiyet verebilir. Yangın esnasında basınçlı kapların patlamaması için soğuk tutulması gerekir. Basınçlı kapları yangın esnasında soğutabileceğiniz hidrant ve su tesisatının yerini biliniz ve çalıştığından emin olunuz. Yangın esnasında kendi güvenliğinizi tehdit edici bir durum yoksa tüpleri soğutmak için bu su tesisatları soğutma işlemi için kullanılacaktır.
20. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

DELEN, KESEN VE BÜKEN MAKİNELERİ KULLANMA VE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Delen, kesen ve bükten makinelerle çalışırken, sarkmayan iş elbiseleri kullanılacaktır. Takı ve sarkık aksesuarlar çalışmadan önce çıkarılacak uzun saçlar toplanacaktır.
2. Delen, kesen ve bükten makinelerin acil durdurma düğmelerinin çalıştığı işe başlamadan önce kontrol edilecek ve çalışmıyorsa makine kullanılmayacaktır.
3. Delme işleminde eldiven kullanılmayacaktır. Yağlı el ile çalışamayacaktır.
4. Güç aktarma sisteminin, hareketli parçaların, sıcak parçaların ve makinelerin koruyucularının emniyet tertibatları kesinlikle iptal edilmeyecek, yerinden çıkarılmayacaktır.
5. Makine koruyucuları ve tertibatları; kontrol, ayar, bakım ve onarım amacıyla çıkarıldıktan sonra iş bitiminde derhal yerine takılacaktır.
6. Arızalı veya koruyucusuz makineler kullanılmayacaktır. Makinede arıza olduğu zaman makine derhal durdurulacaktır. Bu durum ilgili amire bildirilecektir.
7. Koruyucuların tespit yerlerinin sağlamlığı sürekli kontrol edilecektir.
8. Elektrik kesildiğinde makineler hemen durdurulmalıdır. Elektrik geldikten sonra kontrollü ve dikkatli bir şekilde çalıştırılmalıdır.
9. İş bitiminde makinelerin elektriği kesildikten sonra makinelerin ve koruyucuların temizliği yapılacaktır.
10. Ekipmanların temizliği basınçlı hava ile yapılmayacak, bunun için işe uygun yumuşak fırçalar kullanılacaktır.
11. Delen, kesen ve bükten makinelerin iş yapan kesici parçalarına yaklaşılmayacak ve el, kol, ayak gibi uzuvlar bu tehlikeli bölgelerden uzak tutulacaktır.
12. Hidrolik mekanizmalarla çalışan makinelerin hidrolik aksamı yüksek basınç ile çalıştığı unutulmayacak ve bu bölgelerden uzak durulacaktır.
13. Delen, kesen ve bükten makinelerde çalışırken yetkilendirilmemiş ve görevlendirilmemiş hiç kimsenin yaklaşmasına ve yapılan işi izlemesine izin verilmeyecektir.
14. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

EL MERDİVENİ KULLANMA VE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Merdivenler her gün kullanım öncesi kontrol edilecektir. (Merdiven ayakları dahil.)
2. Sürgülü merdiven, teleskopik merdiven veya basit merdiven duvara dayanarak kullanılacaksa merdiven tabanının duvara uzaklığı çalışma yüksekliğinin 1/4 i olacaktır.
3. Merdiven basamaklarında ve kollarında çürüme ve çatlak varsa kullanılmayacaktır.
4. Merdiven dik olarak kullanıldığında kaymaması için alttan destek olunacak veya sabit bir objeye alttan bağlanacaktır.
5. Her türlü merdiven kullanımı en az iki kişi ile gerçekleştirilecektir.
6. Merdiven balkon gibi yerlere dayanılarak kullanıldığında üst kısım balkona bağlanacaktır. Merdivenin üst ucu sağlam bir yere dayanacaktır (Plastik oluklara dayanmayacaktır.)
7. Merdiven çıkarken eliniz boşsa basamaklardan tutarak çıkılacaktır.
8. Basamaklara ortalayarak basılmayacaktır. Merdiven üzerinde sürekli bir şekilde durmak gerekiyorsa bir bacak basamaklara geçirilerek dizden kenetlenmelidir.
9. Kancalı merdiven kullanımında kanca kısmının takılacak olan objeye iyice bağlandığından emin olunacaktır.
10. Merdiven üzerinde çalışma yaparken asla başka işlerle meşgul olunmayacaktır.

11. Sürgülü merdiven taşınması iki kişiyle yapılacaktır. Sürgülü merdiven açılıp çalışma yüksekliği ayarlandıktan sonra merdivenin ipi basamağa bağlanarak tespit edilecektir.
12. Alüminyum merdivenler ise yağlanmayacaktır. Tüm merdiven kullanımlarında öncelikle emniyet sağlanacaktır. Kilitleme tertibatı kılınacaktır.
13. Çalışma sonrası merdivenlerin her türlü kontrolleri yapıldıktan sonra saklanacak yere yerleştirilecektir.
14. Zemin sağlam ve düz olacaktır. Basılan yerler temiz olacak, kaymayacaktır.
15. Aşırı uzanamayacaktır. Kemer tokanızın merdiven ayakları arasında kalmasına dikkat edin ve çalışırken iki ayağınızı da hep aynı basamak üzerinde tutun. Çalışanın yüzü her zaman merdivene dönük olacaktır. Her zaman çalışanın iki el ve bir ayağı veya bir el ve iki ayağı merdivende olacaktır (3 nokta bağlantı metodu).
16. En üstteki üç basamak üzerinde çalışamayacaktır. Bu kısım elle tutunmak içindir. Çıkılacak yere erişim için kullanılan merdivenler platformun 1 m. yukarısına kadar uzatılacaktır.
17. Tam açılması için yeterli alan olmasını sağlanacaktır.
18. Yan durarak çalışmaktan kaçınılacaktır.
19. Merdivenlerin tutunamayacak kısmına kadar tırmanılmayacak veya üzerinde iş yapmaya çalışamayacaktır. Merdivende yanlara eğilmeyecektir.
20. Metal veya benzeri iletken malzemelerle güçlendirilmiş ahşap merdivenler de dahil olmak üzere metal merdivenler elektrik hatlarının yakınında kullanılmayacaktır.
21. Ağır ve tehlikeli maddeler taşınmayacaktır. Taşınabilir aletleri, alet kemerinde taşınacaktır.
22. İş ayakkabılarının ve basamakların yağlı ve çamurlu olmadığından emin olunacaktır.
23. Merdiven kapı önüne dayanacaksa, kapının kilitli veya açılmaması için gerekli tedbirlerin alınmış olduğundan emin olunacaktır.
24. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

KALDIRMA MAKİNELERİ KULLANMA VE ÇALIŞMA İSC TALİMATI

1. Kaldırma makineleri ve araçları her çalışmaya başlamadan önce operatörleri tarafından kontrol edilecektir. Çelik halatların, zincirlerin, kancaların, sapanların, kasnakların, frenlerin ve otomatik durdurucuların fiziki durumları vb.
2. Kaldırma makineleri, sapanları üzerinde yazılı olan azami yükten fazla yük yüklenmeyecektir ve kapasite dışı yükler kaldıramayacaktır.
3. Yükleri kaldırma, indirme veya taşıma esnasında yetkili ve eğitim almış kişiler tarafından verilecek işaretlere göre yapılacaktır.
4. Yükler dik olarak kaldırılıp indirilecektir. Bunların eğik olarak kaldırılması zorunlu olduğu durumlarda manevralar görevlendirilecek sorumlu bir elemanın gözetiminde yapılacak, yük sallanmalarına, yükün tehlikeli durumuna ve istem dışı kurtulmasına karşı gerekli önlemler alınacaktır.
5. Çalışmaya başlamadan önce ve çalışma esnasında vinç halatlarının tambura ve kanca makaralarına tam oturduklarından emin olunacaktır.
6. Yükün altından sapan halatlarının çekilmesi için kumanda vermeden önce işaretçi ve diğer çalışanların güvenliği sağlayacaktır.
7. Kaldırma makinelerinde bir yük asılı iken operatör makinenin başından ayrılmayacaktır.

8. Kaldırma makinelerinin koruyucu aksamaları yerlerinde takılı olacaktır. Raylı vinçlerin emniyet mekanizmalarının çalıştığından emin olunacaktır, (sınırlayıcılar, durdurucular vb.)
9. Acil durdurma butonlarının çalıştığını işe başlamadan önce kontrol edilecektir. Acil durdurma butonu, sınırlayıcı ve durdurucuları çalışmayan vinçler kullanılmayacaktır.
10. Kaldırılan malzemeler yatayda taşınacaksa yerden 20 cm yükseklikte taşınacaktır.
11. Çalışma sırasında yetkisiz kişilerin çalışma sahasına girmeleri engellenecektir.
12. Görevlendirilmemiş hiçbir kimsenin çalışma sahasına girmemesi için gerekli tedbirler operatör ve amir tarafından alınacaktır.
13. Yüklerin vinçlere asılı olarak taşınmasında görevlendirilen işaretçi veya iççiler yüklerin önünde giderek ray makaslarını kontrol edecek ve yüklerin bir kimseye veya herhangi bir engele çarpmayacak bir şekilde taşınmasını sağlayacaktır.
14. Sert ve keskin köşeli malzemelerin taşınması gerekiyorsa sapanları kesmelerini önlemek için yastık kullanılacaktır.
15. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

MAKİNE KULLANMA VE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Kullanacağınız makine hakkında yeterli eğitiminiz ve bilginiz olacaktır. Kullanmaya yetkiniz ve bilginiz olmayan makineler kullanılmayacaktır.
2. Makine kullanımından önce koruyucu parçaların yerinde takılı olduğundan emin olunacaktır. Koruyucu malzemeler takılı olmadan makineler kullanılmayacaktır.
3. Makinelerin çalıştırılması ve durdurulması iyi bilinecektir. Tehlike anında makine hemen durdurulacaktır.
4. Makinelerin topraklamalarının yapıldığından emin olunacaktır ve topraklaması olmayan makineler kullanılmayacaktır.
5. Arızalı makine ve ekipmanı bakımdan sorumlu kişi tarafından onarımı yapılmadan kullanılmayacaktır. Bakımdan sorumlu kişi tarafından arızanın giderildiğine dair bilgi alınacaktır.
6. Makinenin bakımı ve onarımı esnasında elektriği şalterden kesmek suretiyle ya da fişini prizden çıkararak kesilecektir. Elektriği kestiğiniz yere uyarı levhası asıp, şalter kutusunu kilitleyerek makinenin çalışması engellenecektir.
7. Makine çalışırken makinenin kendi parçaları kullanılacaktır. Makineye ait olmayan parçalarla çalışamayacaktır.
8. Makinenin üzerinde ya da çevresinde yazan kullanma ve çalışma talimatlarına uyulacaktır.
9. Makinelerle sarkık elbiseler, takı ve aksesuarlarla çalışamayacaktır. Uzun saçlar toplanacaktır.
10. Makinelerle çalışırken kendi güvenliğiniz ve çevre güvenliği sağlanacaktır. Yetkisiz hiç kimsenin yaklaşmasına izin verilmeyecektir.
11. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

ISI ÜRETİM MERKEZİ KULLANMA VE ÇALIŞMAİSG TALİMATI

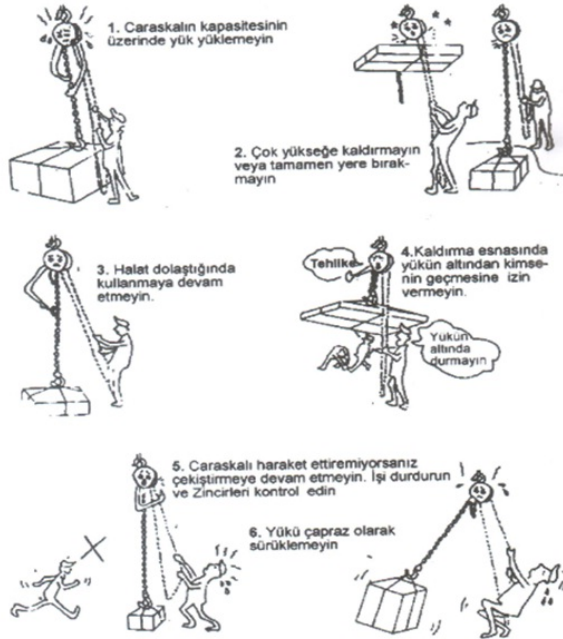
1. Kazanın işletilmesi ile görevlendirilecek personel, ortaya çıkabilecek her duruma müdahaleden sorumludur. Bunun için de personel her şeyden önce bütün donanım görevleri, çalışma özellikleri, çalışma basınç ve sıcaklığı ile akış miktarları hakkında tam bilgi sahibi olacak, sistemde bulunan bütün kontrol devreleri ve ölçü aletleri ile elektrikli koruma donanımının görev ve çalışmasını iyi bilecektir.
2. Kalorifer kazanları ATEŞÇİ BELGELİ kişiler tarafından yakılacaktır.
3. Baca senede en az bir defa temizletilecek, duman boruları ve duman kanalı haftada en az iki defa temizlenecektir. Temizlik yapılmadan kazan yakılmayacaktır.
4. Öncelikle tesisatın yanma için uygun olduğu kontrol edilecektir. Ateşçi takımları eksiksiz, sağlam ve kullanmaya uygun olacaktır. Su borularında, vanada, kazanda vb. su kaçağı olmayacaktır.
5. Kalorifer kazanını yakmadan önce hidrometreden tesisatın suyu kontrol edilecek, su eksik ise haberci borusundan su gelene kadar tesisata su basılacaktır. Hidrometre üzerinde bulunan kırmızı ve siyah ibreler üst üste getirilecektir. Kazana kazan soğuk iken su basılacaktır. Kazanda su kaçağı var ise ve kazan içinde su yok iken kazana kesinlikle su basılmayacaktır.
6. Susuz kazan yakılıp çalıştırılmayacaktır.
7. Baca ve kazan temizleme kapakları sızdırmaz (hava almayacak biçimde) olacaktır.
8. Kazanın önündeki kömür atma kapağı yalnız kömür atma ve kömür karıştırma zamanlarında açılacaktır.
9. Kazan benzin, ispirto, gaz yağı gibi yanıcı ve parlayıcı maddelerle tutuşturulmayacaktır. Kazanın içerisine patlayıcı maddeler atılmayacaktır.
10. Ateşçi, kazanın ön cephesindeki gözetleme deliğinden kömür yanışını kontrol edecek, aynı zamanda bacadan çıkan dumanın rengi mat beyaz olacak şekilde uygun yanma sağlanacaktır.
11. Elektrik kesilirse by-pass vanası açılacaktır. Su sıcaklığı tehlikeli sınıra yaklaşırsa (90 °C) Kazan içindeki yanan kömür ateş kapağından dışarı alınarak kazan soğumaya bırakılacaktır.
12. Düzenli aralıklarla kazan suyu sıcaklığı kontrol edilerek kazanın istenilen sıcaklıkta yanması sağlanacaktır.
13. Yanmahavası iyi ayarlanacak küllük ve hava kapaklarının uygun açıklıkta olması sağlanacaktır.
14. Kalorifer kazanı zorunlu olmadıkça söndürmeyerek uyutulacaktır.
15. Pompalar önünde çek valf varsa, ana dolaşım borusu üzerindeki bypass vanası hariç diğer vanalar açık duruma getirilecektir. Kazana giren çıkan devreler ve kolektör üzerindeki vanalar binaya su akışını engellemeyecek şekilde kesinlikle her zaman açık bulundurulacaktır.
16. Ateşçilerin kazan dairesinde veya ocak gazlarının sızabileceği yerlerde yatması kesinlikle yasaktır.
17. Kazan içerisinde çevre ve insan sağlığını tehdit eden maddelerle kükürt miktarı yüksek yakıtlar yakılmayacaktır. Kazana aşırı yükleme yapılmayacaktır.
18. Kazanın baca klapesini kesinlikle tam olarak kapatılmayacaktır.
19. Kazan boruları kirlendikçe önden fırça vasıtasıyla temizlenecektir. Kazanın arka tarafında bulunan duman kollektörü ve duman kanalı içine düşen kurum kollektörün iki tarafında ve baca irtibatı üzerinde bulunan kapaklar vasıtasıyla ara sıra temizlenecektir.
20. Kazan dairesinde tam dolu, son kullanma tarihi geçmemiş olan yangın söndürme tüpü bulundurulacaktır.
21. Kazan dairesine ateşçi ve yetkilendirilmiş görevli kişiler haricinde kimse girmeyecektir.
22. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır

YÜK KALDIRMA VE ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Yük kaldırma makinelerini (raylı vinç, tavan vinci, caraskal, mobil vinç vb.) eğitim almamış tecrübesiz kişiler kullanmayacaktır.
2. Kullanacağınız yük kaldırma ekipmanına uygun ehliyet, operatörlük belgesi vb. yeterlilik belgelerine bilgi ve tecrübeye sahip olunacaktır.
3. Kullanılacak yük kaldırma makinelerinin periyodik kontrollerinin yapılmış olduğu çalışmaya başlamadan önce öğrenilecektir. Periyodik kontrolü yapılmamış makine kullanılmayacaktır.
4. Yük kaldırma makinelerinin günlük kontrolleri işe başlamadan önce yapılacaktır. Kontrollerde eksiklik ve aksaklıklar tespit edilmesi halinde bu makinelerle çalışmayacaktır.
5. Yük kaldırma makineleri kaldırma kapasitelerinin üstünde çalıştırılmayacaktır.
6. Yük kaldırılırken çalışmanın yapıldığı alanda ve çevresinde yetkili kişiler haricinde kimse bulunmayacaktır. İnsanların çalışma alanına girmesinin engellenmesi için gerekli güvenlik tedbirleri alınacaktır.
7. Yük kaldırılırken kesinlikle altından insan geçmesine izin verilmeyecektir. Kaldırılan yük insanların üzerinden geçirilmeyecektir.
8. Kaldırılan yük yere yakın bir seviyede taşınacaktır.
9. Kaldırılan yükler yüke uygun sapanlara dengeli bir şekilde yerleştirilecektir. Yıpranmış, eski sapanlar kullanılmayacaktır. Sapanlar kancalara çıkmayacak şekilde takılacaktır.
10. Yük kaldırma makinelerinde yük askıdayken operatör makinenin başından kesinlikle ayrılmayacaktır.
11. Yük askıdayken altında çalışılmayacaktır. Yük yere indirildikten sonra yük kaldırma makinesi çalışma alanından uzaklaştırıldıktan sonra çalışmaya başlanacaktır.
12. Yük kaldırılırken mümkün olduğu kadar çok noktadan bağlanıp yük öyle askıya alınacaktır.
13. Tüm çalışmalarda kişisel koruyucu donanımları kullanılarak çalışılacaktır.

ÇALIŞTIRMA TALİMATLARI

Kaldırma işlemine başlamadan önce, kancaları, zincirleri, frenleme tertibatını ve caraskalın yağ durumunu kontrol edin.
Güvenli bir kaldırma işlemi için aşağıdaki 6 kurala uyun.

ARAÇ KULLANMA İSGTALİMATI

1. Araçlar, kurumun belirlemiş olduğu şartlar ve amaçlar dışında kullanılamayacaktır.
2. Uykusuz ve yorgun araç kullanmak yasaktır. Alkol, uyuşturucu maddeler veya tedavi amaçlı uyku yapıcı ilaçlar alındıktan sonra araç kullanılamayacaktır.
3. Karayolları Trafik Kanunu madde 52 de tanımlanan aşağıdaki gerekli hız şartlarına uygun davranılacaktır. Kavşaklara yaklaşırken, dönemeçlere girerken, tepe üstlerine yaklaşırken, dönemeçli yollarda ilerlerken, yaya geçitlerine, hemzemin geçitlere, tünellere, dar köprü ve menfezlere yaklaşırken, yapım ve onarım alanlarına girerken, hızlarını azaltmak, hızlarını kullandıkları araçların yük ve teknik özelliklerine, görüş, yol, hava ve trafik durumunun gerektirdiği şartlara uydurmak, diğer bir aracı izlerken belirlenen durumları göz önünde tutarak güvenli bir mesafe bırakmak zorundadır.
4. Araca binmeden önce lastiklerin havası, yağı, suyu kontrol edilecektir.
5. Şoför olarak görevlendirilen ve kendisine araç zimmetlenen personel, her an göreve gidecek şekilde araçların temiz ve bakımlı tutması zorunludur.(Motor, kaporta araç içi, konsol, bagaj vb.)
6. Kullanıcı sürücü belgesini, araç ruhsatı ve bulundurulması yasal açıdan zorunlu diğer belge (psiko-teknik ve SRC) ve ekipman ile araç dosyasını araç kullanımı sırasında daima yanında bulundurmakla yükümlüdür. Bu maddenin ihlali ile ilgili tüm cezai sorumluluklar kullanıcıya aittir. Ehliyetsiz kişiler araç kullanamayacaktır.
7. Araçlar, kurum personeli haricinde 3. kişilere verilemeyecektir.
8. Aracı kullanan kişi en rahat kullanma durumunu ve pozisyonuna göre gerekli tüm ayarları yapacak ve emniyet kemerini bağlayacaktır. Araçta bulunan diğer kişilerin emniyetinden de aracı kullanan kişi sorumludur. Dolayısıyla aracı kullanan kişi diğer yolcuların emniyet kemeri takmasını sağlayacaktır.
9. Aracı kullanan kişi, çalışma sahası içinde ve dışında tüm trafik kurallarına, levhalara, işaretlere ve lambalara uyacaktır.
10. Aracı kullanan kişi dikkatini dağıtacak ve sürüşü tehlikeye düşürecek hiçbir davranış ve harekette (yanındaki kişi veya kişilerle dikkati dağıtacak şekilde konuşma, hareket halinde iken telefon ve telsiz ile konuşma, bir şeyler yeme ve içme vb.) bulunmayacaktır.
11. Aracı kullanan kişi önceliği yayalara verecektir.
12. Araçlarda sigara içmek yasaktır. Araç seyir halindeyken çamdan kesinlikle hiçbir şey atılmayacaktır.
13. Araçlar, trafik kural ve işaretlerine uygun olarak kullanılacak, her mesafede mutlaka emniyet kemeri takılacaktır.
14. Yasal hız limitlerine, hız uyarı levhalarına uyulacaktır.
15. Göreve çıkmadan önce, muhakkak far, fren, park ve sinyal lambalarını kontrol edilecektir.
16. Arıza veya arıza belirtisi hallerinde yetkili servis istasyonlarından yardım talebinde bulunulacaktır.
17. Araca zarar verilmemesi açısından yetkisiz kişilerin müdahalesine izin verilmeyecektir.
18. Hizmet araçları görev haricinde özel amaçlar için kullanılmayacak ve kullanılmasına izin verilmeyecektir.
19. Araçların içerisinde, yapılan işin mahiyetinin dışında veya kurum çalışanı dışında 3. kişiler bulundurulmayacaktır.
20. Seyir esnasında yardım amacıyla da olsa araca yabancı kimseler alınmayacaktır. Bunun güvenlik açısından yaratacağı sakıncalar özellikle dikkate alınacaktır.

21. Kullanılan araçların yeterli seviyede teknik özellikleri bilinecektir. Araçların periyodik bakımları ve ihtiyaç doğması halinde gerekli bakım ve ayarları yaptırılacaktır.
22. Araçların fenni ve emisyon muayeneleri takip edilecektir. Muayenesiz araçlarla trafiğe çıkılmayacaktır.
23. Araçların demirbaş ve yardımcı (çekme halatı, zincir, takoz, reflektör, ilkyardım seti, yangın tüpü kaza tespit tutanağı vb.) malzemeleri sağlam, temiz, bakımlı ve her an kullanılabilir halde muhafaza edilecektir. Hizmette kullanılan araçlara malzeme, demirbaş ve ekipmanlar düzenli, dışarıda çirkin görünmeyecek ve emniyetli bir şekilde yerleştirilecektir.
24. Kasko, zorunlu trafik sigortası ve zeyilnameleri zamanında yaptırılacaktır.
25. Kullanıcı, araç, arıza vb durumlarda ilgili amirine bilgi vermeli, varsa talep vb istekler idari işler biriminden yöneticisi vasıtası ile iletilecektir.
26. Görev esnasında aracın park edilmesi gerektiğinde, araç emniyetli bir park yeri veya bölgede bırakılacaktır. Kaldırma, bina giriş çıkışı önüne özürlü park alanlarına araç park edilemeyecektir.
27. Kullanıcı, herhangi bir sebeple trafik birimleri tarafından sürücü belgesine el konulduğu takdirde bunu hemen bağlı bulunduğu amirine bildirmekle ve aracı bağlı olduğu birime, bölgelerde bölge yöneticisine teslim etmekle yükümlüdür. Aksi takdirde oluşacak hukuki ve maddi tazminleri peşinen kendisi kabullenir.
28. Araç kullanıcısı, aracın periyodik bakım ve onarımlarda aracın lastik diş derinliğini kontrol ettirmekle yükümlüdür. 3 mm'nin altına düşen diş derinliklerini araç servis giriş formu tespit ederek, idari işler birimine bildirmek zorundadır.
29. Her durumda trafik kurallarına riayet edilmeli ve kurumun prestijini sarsacak olumsuz davranışlar sergilemekten kesinlikle kaçınılacaktır.
30. Araç kullanıcısı her üç (3) ayda bir olmak üzere, orijinal ehliyetini (fotokopi değil) bağlı bulunduğu yöneticisine göstermek zorundadır.
31. 31 - Her türlü trafik cezası kullanıcıya ait olup, cezalar araç kullanıcısı tarafından ödenir.
32. Trafik kazalarında mutlaka alkol muayenesi yaptırılmalı, kaza tutanakları olay yerinde tutturulmalıdır. Evrakların aslı ve sigorta hasar dosya kayıt numarası öğrenilerek idari işler birimine, yetkililerine ve ilgili yöneticisine ulaştırılmalıdır. Kaza ilgili tüm yöneticilere bildirilmelidir. Kazayı yapanlar arası tutanak veya anlaşma geçerli değildir, mutlaka trafik ekibi çağırılacak yani resmi bir işlem yapılacaktır.
33. Kaza raporu okunarak teslim alınacaktır.
34. Uygunsuz araç kullanmaktan doğan herhangi bir kaza durumunda; tutanakta belirtilen kusur dağılım oranının % 50'den fazla olması halinde sürücü, kazadan kaynaklanan giderleri ve varsa 3. kişilere ödenecek tazminatları karşılamakla yükümlüdür.
35. % 50 oranını aşan kazadan sonra araç bir daha verilmemek üzere geri alınacaktır.
36. Kaza harici oluşan hasarlarda idari işler biriminden bilgi alınarak prosedürler yerine getirilecektir.
37. Araç Görev Emri düzenlenmeden göreve çıkılmayacaktır.
38. Aracın şoför harici başka bir personel tarafından kullanılması durumunda araçları sürebilecek personellere ilişkin onay alındıktan sonra araç ilgiliye teslim edilecek ve kontrol edilerek geri alınacaktır.
39. Araçlar göreve çıktığında, araçlarda bulunan Araç Görev Kâğıdı, aracı kullanan şoför tarafından eksiksiz olarak doldurulup imzalanacaktır.
40. Araçları kullanan personeller idare onayı ile belirlenir. Onayda; aracın kim tarafından, hangi görevlerde, hangi tarihte ve ne kadar süreyle, nerede, nasıl kullanılacağı açıkça belirlenir. Bu şekilde belirlenen personeller, her araç kullanımında yine Araç Görev Emri Formu düzenleyecektir.
41. Araçların kullanımında kurallara aykırı hareket edenler hakkında disiplin işlemi başlatılacaktır.

MOTOSİKLET KULLANMA İSG TALİMATI

1. Araçlar, kurumun belirlemiş olduğu şartlar ve amaçlar dışında kullanılamaz.

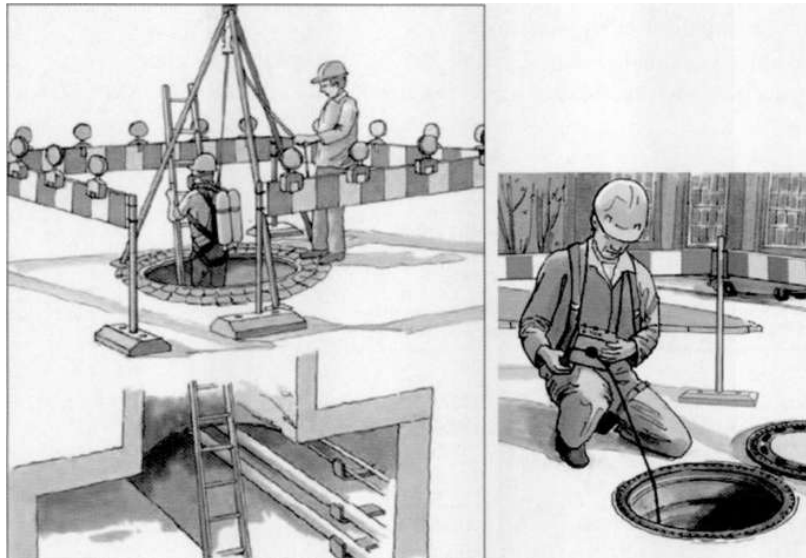
2. Uykusuz ve yorgun araç kullanmak yasaktır. Alkol, uyuşturucu maddeler veya tedavi amaçlı uyku yapıcı ilaçlar alındıktan sonra araç kullanılamaz.
3. Karayolları Trafik Kanunu madde 52 de tanımlanan aşağıdaki gerekli hız şartlarına uygun davranılacaktır. Kavşaklara yaklaşırken, dönemeçlere girerken, tepe üstlerine yaklaşırken, dönemeçli yollarda ilerlerken, yaya geçitlerine, hemzemin geçitlere, tünellere, dar köprü ve menfezlere yaklaşırken, yapım ve onarım alanlarına girerken, hızlarını azaltmak, hızlarını kullandıkları araçların yük ve teknik özelliklerine, görüş, yol, hava ve trafik durumunun gerektirdiği şartlara uydurmak, diğer bir aracı izlerken belirlenen durumları göz önünde tutarak güvenli bir mesafe bırakmak zorundadır.
4. Motosiklete binmeden önce lastiklerin havası, yağı, suyu kontrol edilecektir.
5. Şoför olarak görevlendirilen ve kendisine araç zimmetlenen personel, her an göreve gidecek şekilde araçların temiz ve bakımlı tutması zorunludur.
6. Motosikletler, kurum personeli haricinde 3. Kişilere verilemez.
7. Motosikleti kullanan kişi, çalışma sahası içinde ve dışında tüm trafik kurallarına, levhalara, işaretlere ve lambalara uyacaktır.
8. Motosikleti kullanan kişi dikkatini dağıtacak ve sürüşü tehlikeye düşürecek hiçbir davranış ve harekette (yanındaki kişi veya kişilerle dikkati dağıtacak şekilde konuşma, hareket halinde iken telefon ve telsiz ile konuşma, bir şeyler yeme ve içme vb.) bulunmayacaktır.
9. Motosikleti kullanan kişi önceliği yayalara verecektir.
10. Yasal hız limitlerine, hız uyarı levhalarına uyulacaktır.
11. Motosikletlerin fenni muayeneleri takip edilecektir. Muayenesiz araçlarla trafiğe çıkılmayacaktır.
12. Hizmet araçları görev haricinde özel amaçlar için kullanılmayacak ve kullanılmasına izin verilmeyecektir.
13. Zorunlu trafik sigortası ve zeyilnameleri zamanında yaptırılacaktır.
14. Kullanıcı, motosikletin, arıza vb. durumlarında ilgili amirine bilgi vermeli, varsa talep vb. istekler idari işler biriminden yöneticisi vasıtası ile iletilmelidir.
15. Görev esnasında motosikletin park edilmesi gerektiğinde, araç emniyetli bir park yeri veya bölgede bırakılacaktır. Kaldırma, bina giriş çıkışı önüne, özürlü park alanlarına motosiklet park edilemez.
16. Kullanıcı, herhangi bir sebeple trafik birimleri tarafından sürücü belgesine el konulduğu takdirde bunu hemen bağlı bulunduğu amirine bildirmekle ve aracı bağlı olduğu birime, bölgelerde bölge yöneticisine teslim etmekle yükümlüdür. Aksi takdirde oluşacak hukuki ve maddi tazminleri peşinen kendisi kabullenir.
17. Motosiklet kullanıcısı her üç (3) ayda bir olmak üzere, orijinal ehliyetini (fotokopi değil) bağlı bulunduğu yöneticisine göstermek zorundadır.
18. İler türlü trafik cezası kullanıcısı ait olup, cezalar araç kullanıcısı tarafından ödenir.
19. Trafik kazalarında mutlaka alkol muayenesi yaptırılmalı, kaza tutanakları olay yerinde tutturulmalıdır. Evrakların aslı ve sigorta hasar dosya kayıt numarası öğrenilerek idari işler birimine, yetkililerine ve ilgili yöneticisine ulaştırılmalıdır. Kaza ilgili tüm yöneticilere bildirilmelidir. Kazayı yapanlar arası tutanak veya anlaşma geçerli değildir, mutlaka trafik ekibi çağırılmalı yani resmi bir işlem yapılmalıdır.
20. Kaza raporu okunarak teslim alınmalıdır.
21. Uygunsuz araç kullanmaktan doğan herhangi bir kaza durumunda; tutanakta belirtilen kusur dağılım oranının % 50'den fazla olması halinde sürücü, kazadan kaynaklanan giderleri ve varsa 3. kişilere ödenecek tazminatları karşılamakla yükümlüdür.
22. % 50 oranını aşan kazadan sonra motosiklet bir daha verilmemek üzere geri alınır.
23. Kaza harici oluşan hasarlarda idari işler biriminden bilgi alınarak prosedürler yerine getirilmelidir.
24. Araç Görev Emri düzenlenmeden göreve çıkılmayacaktır.
25. Motosikletin şoför harici başka bir personel tarafından kullanılması durumunda araçları sürebilecek personellere ilişkin onay alındıktan sonra ara motosiklet ilgiliye teslim edilecek ve kontrol edilerek geri alınacaktır.
26. Motosiklet göreve çıktığında, motosiklet de bulunan Araç Görev Kâğıdı motosikleti kullanan şoför tarafından eksiksiz olarak doldurulup imzalanacaktır.

27. Motosikletleri kullanacak personeller idare onayı ile belirlenir. Onayda; motosikletin kim tarafından, hangi görevlerde, hangi tarihte ve ne kadar süreyle, nerede, nasıl kullanılacağı açıkça belirlenir. Bu şekilde belirlenen personel, her motosiklet kullanımında yine Araç Görev Emri Formu düzenleyecektir.
28. Motosikletler uygun ehliyeti olmayan kişiler tarafından kesinlikle kullanılmamalıdır.
29. Yağışlı havalarda motosiklet kullanılmamalıdır.
30. Kasksız Yola Çıkmayın: Çoğu motosiklet kazalarında sürücünün kasksız olması kafanın sert bir yere çarpması nedeniyle ölümlere varan ağır sonuçlar doğurabilmektedir. Kask giydiğinizde çene kayışını mutlaka kilitleyiniz. Aksi halde ani bir harekette kaskınız fırlayacak ve sizi koruyamayacaktır.
31. Koruyucu Giysiler Giyin : Motosiklette vücudunuz dış etkilere açık olduğu için vücudu saran fakat sıkmayan elbise, dar paçalı pantolon, motosiklet çizmesi ya da lastik tabanlı ayakkabı ve eldiven giyilmelidir.
32. Motosiklet sürücüsü yolcunun ve kendisinin kask vb. güvenlik ekipmanlarını takması, talimat kurallarına uyulması konusunda sorumludur.
33. Kaskınızda ve elbisenizde diğer sürücüler tarafından görülmenizi sağlayacak reflektör olmalıdır.
34. Yola Çıkmadan Önce Motosikletinizi kontrol edin: Yola çıkmadan önce motosikletin kontrol edilmesi motosikletten kaynaklanabilecek kazaların önlenmesi bakımından son derece önemlidir

KAPALI ALAN BİNA ALTI ÇALIŞMA VE İSG TALİMATI

1. Kapalı ortam çalışma eğitimi almadan kesinlikle çalışma yapılmayacaktır.
2. Kapalı ortam bina altı çalışma izni olmadan kesinlikle çalışma yapılmayacaktır.
3. Kapalı ortam bina altı çalışması yapacak ekip en az 3 kişiden oluşacaktır.
4. Koruyucu donanımlar olmadan kesinlikle çalışma yapılmayacaktır.
5. Koruyucu donanımı kullanacak personel ekipmanın nasıl kullanıldığını iyi bilmeli ve eğitilmiş olmalıdır.
6. Bina alt katına giriş yapmadan önce gaz dedektörlerinin alarm durumunu scadadan kontrol edilecektir.
7. Kapalı ortamda çalışmaya başlamadan önce ilgili idari personeli bilgilendirilecek ve çalışma izni alınacaktır.
8. Kapalı ortamın bulunduğu alanda patlamaya ya da parlamaya sebep olacak kıvılcım atan (sigara gibi) hiçbir şey bulundurulmayacaktır.
9. Elinizde ki fener vb. malzemelerin ex-proof özellikte olduğundan emin olunuz.
10. Kapalı alana girmeden önce binaya ait fanları çalıştırınız ve 30 dk. havalandırmasını bekleyiniz.
11. Sabit fanların havayı çekmeme ihtimaline ve gaz toplanması muhtemel yerler ex-proof özellikte seyyar hava emiş pompasını kurarak iş bitimine kadar havalandırılacaktır.
12. Havalandırma işleminden emin olduktan sonra aşağı inilebilecektir.
13. Acil durum anında acil eylem planına sadık kalınacaktır.
14. Kullanacağın koruyucu malzeme ve ekipmanın sorunsuz çalıştığını kontrol et, hava tüplerinin tam dolu olduğunu ve sorunsuz çalıştığınından emin olunacaktır.
15. Karşılaştığın eksiklikler ve sorunları derhal yetkili kişi ve amirlere söylenecektir.
16. Kapalı ortam çalışma işlerinden önce mutlaka ekte yer alan KAPALI ALAN ÇALIŞMA İZİN FORMU doldurulacaktır.

YÜKSEKTE-DERİNDE ÇALIŞMA VE İSG TALİMATI

1. Yüksekte çalışma eğitimi almadan yüksekte çalışmayınız.
2. Yükseklik korkunuz, tansiyonunuz, şeker, baş dönmesi gibi rahatsızlıklarınız varsa yüksekte çalışma yapmayın.
3. Yüksekliği tabandan 1.5 metreden daha fazla olan ve düşme veya kayma tehlikesi bulunan yerlerde paraşüt tipi emniyet kemeri, geri sarmalı düşüş durdurucu, çift kollu lanyard kullanılacaktır.
4. Paraşüt tipi emniyet kemeri kullanıldığı takdirde, güvenlik kemerinin ekipmanları, halatı güvenli bir yere bağlanacaktır.
5. Çalışmaya başlamadan önce paraşüt tipi emniyet kemerinin ekipmanlarının nasıl ve nereye bağlanacağı bilinecektir.
6. Yüksekte yapacağınız çalışmalarda, çalışmaya başlamadan önce çalışılacak alanı kontrol edilerek ve tehlike görüldüğü takdirde gerekli tedbirleri almadan veya aldırmadan çalışma yapılmayacaktır.
7. Çalıştığınız yerde korkuluk olmasına rağmen paraşüt tipi emniyet kemeri kullanılacaktır.
8. Yüksekte ve derinde yapılan çalışmalarda kullanılan malzeme ve aletlerin düşmemesi için gerekli önlemler alınacaktır.
9. Yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya hiçbir zaman malzeme, alet, ekipman atılmayacaktır.
10. Yüksekte ve derinde yapılan çalışmalarda kullandığınız malzeme ve aletleri iş bitiminde uygun bir şekilde taşınacak veya düşmeyecek şekilde yerleştirilecektir.
11. Düşmeye karşı tedbir olarak alınmış korkuluk ve eteklikleri sökmeyin, çıkartmayın, eğer iş bu korkulukların sökülmesini gerektiriyorsa paraşüt tipi emniyet kemeri gibi diğer teçhizatlar kullanılacaktır.
12. Yüksekte yapılacak çalışmalar gözlem altında yapılacak ve tek başınıza hareket edilmeyecektir.
13. Koruyucu baretler yüksekte ve derinde çalışırken mutlaka giyilecektir.
14. Kaymayı önleyici ve delinmeye dayanıklı çelik ya da kompozit burunlu iş ayakkabıları çalışma alanlarında mutlaka giyilecektir.
15. Bora ve madeni iskeleler statik elektriğe karşı uygun şekilde topraklanacak ve bu koşullar sağlanmadan iskele üzerine çıkılmayacaktır.
16. Yüksekte yapılan çalışmalar ancak uygun ekipmanlarla veya korkuluklar, platformlar, güvenlik ağı gibi toplu koruma araçları kullanılarak yapılmalıdır. İşin doğası gereği toplu koruma önlemlerinin uygulanmasının mümkün olmadığı hallerde, çalışma yerine ulaşılması için uygun araçlar sağlanacak, (sepetli iş makineleri, yükseklikli çalışma platformları vb.) çalışılan yerde paraşüt tipi emniyet kemeri, lanyard, geri sarmalı düşüş durdurucu veya benzeri güvenlik ekipmanları kullanılacaktır.
17. Bütün kaldırma araçları ile (insan taşıyan sepetli iş makineleri, yükseklikli çalışma platformları vb.) bağlantıları, sabitleme ve destekleme elemanları da dahil bütün yardımcı kısımları; kullanım amacına uygun ve yeterli sağlamlıkta tasarlanmış ve imal edilmiş olacak, doğru şekilde kurulacak ve kullanılacak, her zaman iyi çalışabilir durumda olacak, yürürlükteki mevzuata göre, periyodik olarak kontrol, test ve deneyleri yapılmış olacak, bu konuda eğitim almış ehil kişilerce kullanılacaktır.
18. Çalışma platformları, geçitler ve iskele platformları çalışanları düşmekten ve cisimlerden koruyacak şekilde yapılacaktır.
19. Merdivenler yeterli sağlamlıkta olacak ve uygun şekilde bakım ve muhafazası sağlanacaktır. Bunlar uygun yerlerde ve amaçlarına uygun olarak doğru bir şekilde kullanılacaktır.
20. Seyyar iskeleler kendiliğinden hareket etmemesi için gerekli önlemler alınacaktır.
21. 21 - Çatı eğimlerinin 45 dereceyi aştığı durumlarda, çatı, kaymayı önleyici çatı el merdiveni ya da iskele platformu gibi bir destek sistemi olmaksızın çalışmaya uygun değildir. Gerekli tedbirler alınmadan kesinlikle çatı üzerine çıkılmayacaktır.
22. İşçilerin çatı üzerinde veya kenarında, kırılabilir malzemeden yapılmış herhangi bir yüzey üzerinde çalışmak zorunda olduğu hallerde; kırılabilir maddeden yapılmış yüzeyde dalgınlıkla yürümelerini veya yere düşmelerini önleyecek önlemler alınacaktır.

23. İskele çalışmalarında emniyetli çalışma sistemleri olacaktır. Çalışanlar paraşüt tipi emniyet kemeri ve ekipmanlarını kullanacaktır.
24. Eğitimsiz personel asla enerji hatlarının yukarısında çalışmayacaktır.
25. El merdivenleri alana girmek ya da alandan çıkmak amacıyla veya platform olarak kullanılmayacaktır.
26. Kaldırma ekipmanı ve aksesuarları belirlenen amacı dışında kullanılmayacaktır.
27. Vinçle yapılacak çalışmalarda, yüklerin kaldırılmaları indirilmeleri veya taşınmaları, yetiştirilmiş manevracılar tarafından verilecek el ve kol işaretlerine göre yapılacaktır.
28. Vinçle yapılacak çalışmalarda birden çok işçi görevli bulunduğu hallerde, vinç operatörü, bağlayıcı, sapana veya diğer görevlilerden yalnız birinden işaret almalı ve işaretçi, operatör tarafından kolayca görülebilecek yerlerde bulunacaktır.
29. Operatör, her kim tarafından verilirse verilsin, her dur işaretini daima yerine getirecektir.
30. Yükler dik olarak kaldırılacaktır. Bunların eğik olarak kaldırılması zorunlu olduğu hallerde manevralar, sorumlu bir elemanın gözetiminde yapılacak ve yük sallanmalarına ve yükün kötü durumuna, karşı, gerekli tedbirler alınacaktır.
31. İndirilen bir yükün altından sapan halatının çekilmesi için kumanda vermeden önce işaretçi, işçilerin güvenliğini sağlayacaktır.
32. Vincin yüksüz hareket ettirilmesi gerektiğinde, istifçi veya sapancılar, işaretçiye hareket işaretini vermeden önce, denk veya sapan halatlarını kancaya uygun bir şekilde takacaklar ve operatör de kancayı, yeterli bir yükseklikte tutacaktır.
33. Operatör, vinçte bir yük asılı bulunduğu sürece makinesinin başından ayrılmayacaktır.
34. Karşılaştığın eksiklikler ve sorunları derhal yetkili kişi ve amirlerine söyle.
35. Yüksekte çalışma işlerinden önce mutlaka ekte yer alan YÜKSEKTE ÇALIŞMA İZİN FORMU doldurulur.

KAZI İŞLERİNDE ÇALIŞMA VE İSG TALİMATI

1. Kazı işine başlanmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulacaktır.
  - a) Kazının bitişik yapıları etkileyip etkilemeyeceği araştırılır ve etkileme ihtimali mevcut ise kazı başlamadan önce gerekli tedbirler alınır.
  - b) Yer altı kabloları, gaz boruları, su, kanalizasyon ve diğer dağıtım sistemlerinin yerleri belirlenir ve bunlardan kaynaklanabilecek tehlikeleri asgariye indirmek için gerekli tedbirler alınır.
  - c) Meskûn mahallerde, yapı alanının çevresi yeterli yükseklik ve sağlamlıkta uygun malzemeden yapılmış perde ile çevrilerek ikaz ve uyarı için gerekli düzenlemeler yapılır, bunlar yapının bitimine kadar bu şekilde korunur.
  - d) Meskûn mahallerin dışında yapılan kazıların kenarlarına uyarı şeritleri çekilerek ikaz levhaları asılır.
2. Kazı işleri, kuyular, yeraltı işleri ile tünel ve kanal çalışmalarında aşağıda belirtilen hususlara uyulacaktır.
  - a) Çalışmalar, işveren tarafından görevlendirilen ehil kişi gözetiminde yapılır.
  - b) Çalışma alanına giriş ve çıkış için güvenli yollar sağlanır.
  - c) Kazılarda zemin yapısı, iklim koşulları, kazı alanı yakınlarında meydana gelebilecek sarsıntılar, çevredeki su kaynakları ve fazla yük kuvvetleri göz önüne alınarak uygun şev açıları belirlenir ve/veya statik hesabı yapılmış uygun destek ve setler kullanılır. Kazı yüzeyleri, şevlerin eğimi ve yüksekliği zeminin yapısına, sağlamlığına ve çalışma yöntemlerine uygun seçilir.
  - d) Malzeme veya cisim düşmesine, su baskını tehlikesine ve insanların düşmesine karşı uygun tedbirler alınır.
  - e) Tehlikeli veya zararlı olmayan özellikte solunabilir hava sağlamak için bütün çalışma yerlerinde gerekli tedbirler alınır.
  - f) Yangın, parlama, patlama, su baskını veya göçük gibi durumlarda çalışanların güvenli bir yere ulaşmaları sağlanır.
3. Kazı (yan) yüzlerinde aşağıda belirtilen durumlarda genel kontrol yapılır, kontrol sonucunda çalışına ortamının güvenli olduğu belirtilmeden çalışmaya başlanılmayacaktır.
  - a) Her vardiyadan önce,
  - b) Beklenmedik parça düşmelerinden sonra,

- c) Desteklerdeki önemli bir zarardan sonra,
  - d) Şiddetli yağış, don ve kardan sonra.
4. Çalışma sırasında ortaya çıkan tozların çalışanların sağlığına zarar vermemesi için gerekli tedbirler alınacaktır. Çalışma alanında zararlı kimyasalların, zehirli ve boğucu gazların ya da serbest silis tozları gibi tehlikeli maddelerin bulunduğu anlaşıldığında, çalışanlar derhal oradan uzaklaştırılarak gerekli tedbirler alınmadan ve güvenli çalışma ortamı sağlanmadan tekrar çalışmaya başlanmayacaktır.
  5. Meskûn mahallerde kazı üzerinden geçişlerin sağlanması için ahşap veya metalden yapılmış asgari 80 santimetre eninde ve her iki tarafı korkuluklu geçitler kullanılacaktır.
  6. Açıkta yapılan 150 santimetreden daha derin kazı işlerinde ve her derinlikte yapılan temel ve kanal kazılarında yan yüzeylerin altlarının şerit gibi kazılarak yukarıdan çökertilmesi şeklinde çalışma yapılması engellenecektir. Ayrıca kanallarda yan duvarların göçmemesi için gerekli tedbirler alınacaktır.
  7. Kazı alanından çıkartılan hafriyat ile kazı kenarı arasında yeterli mesafe bulundurulur ve hafriyatın kazı alanına akma riski bulunuyorsa uygun bariyerler kullanılacaktır. Kazı mahallinde bulunan hareketli araçlar ve kazı stabilitesini etkileyebilecek diğer araçlar ile kazı kenarı arasında gerekli güvenlik mesafesi bırakılacaktır.
  8. Kazı işlerinde yağış sırasında çalışma yapılmayacaktır.
-
9. Kazı işlerinde çalışanların çalışma alanına ulaşmaları için uygun ve güvenli yöntemler kullanılacak, destek ve setlerin iniş ve çıkış için kullanılması engellenecektir.
  10. Makinelerle yapılan kazı işlerinde, bu makinelerin hareket alanına çalışanların girmelerine izin verilmeyecektir.
  11. Çeşitli gazların hava ile patlayıcı bir karışım meydana getirebileceği yeraltı işlerinde, yangın ve patlama riskinin bulunabileceği yerlerde, açık alevli lamba veya cihazlar kullanılmaz, sigara içilmez ve ilgili mevzuata uygun malzeme ve ekipmanlar kullanılacaktır.
  12. Mekanik el aletleri, kaldırma araçları, kazı ve malzeme taşıma işlerinde kullanılan makine ve araçlar da dahil olmak üzere herhangi bir güçle çalışan tesis, makine ve ekipmanlarda aşağıda belirtilen hususlara uyulacaktır.
    - a) Mümkün olduğu kadar ergonomi prensipleri dikkate alınarak uygun şekilde ve yeterli sağlamlıkta tasarlanmış ve imal edilmiş olması,
    - b) Her zaman iyi çalışabilir durumda olması,
    - c) Doğru şekilde kurulması,
    - d) Sadece tasarlandıkları işler için, uygun eğitim almış kişilerce doğru şekilde kullanılması.
  13. Tüm iş ekipmanlarının periyodik olarak kontrol, test ve deneyleri, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere uygun olarak yapılacaktır.
  14. Her türlü iş ekipmanı için üzerinde kurulu olduğu veya hareket halinde olduğu zeminin sağlamlığı kontrol edilecektir. Zeminin sağlamlığından emin olunmadan ve gerekli hallerde dengeleme ve sabitleme yapılmadan çalışılmaya başlanmaz. Hendek kenarları ve dik eğimli yerlerde zemin kaymasını ve makinenin kaymasını önleyici tedbirler alınacaktır.
  15. İş ekipmanlarında, operatörün görüş alanının kısıtlı olduğu durumlarda, operatöre rehberlik edecek, konuyla ilgili eğitim almış bir işaretçi görevlendirilecektir.
  16. Kazı ve malzeme taşıma işlerinde kullanılan makine ve araçların manevra ve park yerleri ile hareket alanları belirlenecektir.
  17. Kazı ve malzeme taşıma işlerinde kullanılan makine ve araçların bütün manevraları bir gözetici tarafından yönetilecek ve bu araçların geri manevraları esnasında sesli ve ışıklı uyarıların çalışır durumda olması sağlanacaktır.

18. Kazı ve malzeme taşıma işlerinde kullanılan makine ve araçların kazı çukuruna veya suya düşmemesi için gerekli koruyucu tedbirler alınacaktır.
19. Kazı ve malzeme taşıma işlerinde kullanılan makine ve araçlarda sürücünün bulunduğu kısım, aracın devrilmesi durumunda sürücünün ezilmemesi ve düşen cisimlerden korunması için uygun şekilde yapılacaktır.
20. Tüm araçlar, taşıtlar ve iş makinelerinde operatör kabinlerinde sadece operatörün bulunmasına izin verilir. Ancak kamyon ve benzeri araçların sürücü mahallinde yardımcı sürücü (muavin) bulunmasına müsaade edilebilir.
21. Kaldırma araçlarında kaldırılacak yükün çeşidi, boyutu, şekli ve diğer fiziksel özelliklerine uygun kaldırma aparatları kullanılarak uygun çalışma yöntemi tercih edilecektir.
22. Kaldırma ekipmanlarında yük kaldırılması ve ekipmanın hareketi esnasında devreye girecek sesli ve ışıklı ikaz sistemleri bulundurulacaktır.
23. Kaldırma ekipmanlarında, belirtilen alt ve üst güvenlik sınır noktaları veya ekipmanın hareketini sınırlayan alan aşıldığında, kapasitesinin üzerinde kullanım durumlarında devreye girerek elektrik akımını otomatik olarak kesen ve tamburun hareketini frenleyen güvenlik tertibatları bulunması sağlanacaktır.
24. Kazı işlerinde gerekli kişisel koruyucu donanımların kullanılması sağlanacaktır.
25. Karşılaşılan eksiklikler ve sorunlar derhal yetkili kişi ve amirlere iletilecektir.
26. Kazı İşlerine başlamadan önce mutlaka ekte yer alan KAZI İZİN FORMU doldurulacaktır.

1. Çalışan ve hareket halinde bulunan makine/araç/donanım/teçhizatı temizlemek ve yağlamak yasaktır. Teknik yönden temizlenmesi gerekli parça ve kısımlar makine durdurulduktan sonra temizlenecek ve yağlanacaktır. Ayrıca; temizlik ve yağlama işleri, standartlara uygun yardımcı malzeme veya aparatlar ile yapılacaktır.
2. Hareket halindeki araç ve makinelerde bakım, onarım ve ayarlama yapmak yasaktır.
3. Hareket halindeki araç ve iş makinelerine binmek veya inmek, ayrıca içine girmeyerek asılı olarak gitmek yasaktır. İnsan taşımaya elverişli olmayan, ayrıca şoför mahalli dolu olan araçların kasalarına binmek, asılmak, arkalarına takılmak yasaktır.
4. Görülmekte olan işin icabı gereği yağlanmış ve yağ akıtan bir malzeme mevcutsa, yağın zemine akması önlenecek ve varsa yağlanan yer derhal temizlenecektir.
5. Delme, kesme, çakma v.b. teçhizatın kullanıldığı işlerde koruyucu gözlük takmadan kesinlikle çalışamayacaktır.
6. Talaş çıkartan makinelerden el ile talaş toplanması yasaktır.
7. Tozun, talaşın vs. basınçlı hava ile temizlenme esnasında etrafta başka kimsenin bulunmamasına dikkat edilecektir. İşin icabı gereği, başka bir kimse bulunmakta ise basınçlı hava o yöne doğru tutulmayacak ve bu işlem sırasında kesinlikle koruyucu gözlük kullanılacaktır.
8. İşin icabı gerektirmediği durumlarda basınçlı hava kullanılmayacaktır.
9. İş bittikten sonra veya herhangi bir sebepten dolayı çalışan makine terk edilecekse, makine mutlaka durdurulacak ve elektrik akımı kapatılacaktır.
10. Emniyet için gerekli önlemler alınmadan elektrik ile ilgili çalışma yapılmayacaktır. Yetkili olmayan kişilerin elektrikle ilgili bakım-onarım ve tamir yapması yasaktır.
11. Yüksek gerilimli elektrik nakledicilere, aparatlara ve elektrikle çalışan makinelere 5 metreden fazla yaklaşamayacaktır.
12. Elektrik hatlarına dokunmak, geçen kabloları kurcalamak veya sivri uçlu şeylerle üstüne bastırmak, kablosu eskimiş, yıpranmış veya yırtılmış yerlerini tutmak yasaktır.
13. Aparatlar, el aletleri, makine ve tezgâhların üzerinde bulunan elektrik kısımlarını açmak ve tamir etmeye çalışmak yasaktır.
14. Yapı itibarıyla tehlike arz eden; makine, malzeme, teçhizat, araç-gereç veya çalışanın nakli esnasında trafik ve çevre emniyeti dikkate alınarak, gerekli önlemler alınacaktır.
15. El arabaları, eğer başka bir amaç için yapılmamışsa, önden çekilmeyecek, arkadan itilecektir.
16. Taşıma, kaldırma ve manevra esnasında yükler, çalışan işçilerin üzerinden kesinlikle geçirilmeyecektir.
17. İş gerekleri haricinde makinelerin kısmi veya genel olarak yer değiştirmeleri yasaktır. İşin icabı gereği makinelerin yerinin değiştirilmesi durumunda, azami iş sağlığı ve güvenliği durumları göz önünde tutulacak, tehlike arz eden durumlar giderildikten sonra yer değiştirme yapılacaktır.
18. Yüksek dolapların veya malzemenin üzerine tırmanmak veya atlamak yasaktır. İşin icabı gereği yüksek bir yere çıkmak gerekiyorsa gerekli aparatlar (merdiven, sepetli araç vs.) kullanılacaktır.
19. Yüklü pozisyonda bulunan araç ve vinçlerin veya muhtemel çökme veya kaymanın olabileceği yüksek ve tehlikeli yerlerin altında çalışmak, geçmek ve beklemek yasaktır.
20. İçinde basınç kalmadığına kesinlikle emin olunmadan herhangi bir makineyi veya cihazı açmak yasaktır.
21. Her türlü vinç, konveyör ve kaldırma tertibatlarına kapasitelerinin üzerinde yük koymak yasaktır.
22. Görevli olmadığı halde benzin, benzol, petrol, motorin, fuel oil ve benzerlerinin bulunduğu yerlerde dolaşmak yasaktır.
23. Görevi olmadığı halde parlayıcı, yanıcı ve yakıcı madde ve cihazları, tüpleri, tazyikli hava cihazlarının yahut tesisatlarını karıştırmak kesinlikle yasaktır.
24. Yanıcı ve yakıcı madde dolu kapları taşıırken devrilmesine, kırılmasına ve etrafa zarar vermesine sebep olacak şekilde dikkatsiz çalışmak yasaktır.

25. Amirinin bilgisi ve izni olmaksızın içinde gaz bulunması ihtimali olan kazan, baca yolu, tank v.b. yerlere girmek veya bu gibi yerlerde kaynak ve tamir işleri yapmak kesinlikle yasaktır.
26. Oksijen ve başka gaz tüplerini ısı yayan bir yerde bırakmak yasaktır.
27. Ellerini ve iş elbiselerini benzin v.b. tutuşturucu maddelerle temizlemek yasaktır.
28. Sigara içilmez işareti bulunan yerlerde sigara içmek, kibrit veya çakmak kullanmak, buralara ateş, sigara veya yanıcı ve parlayıcı madde ile girmek kesinlikle yasaktır.
29. Çalışanlar, yangın önleme ve söndürme tedbirlerine uymak ve yangın başlangıcını ilk amirine ve itfaiyeye bildirmekle yükümlüdürler.

İş Makinaları (Vidanjör, Kuka, Arazöz, Tanker, Mobil Vinç, Kepçe, Traktör, Forklift, Kazıcı-Yükleyici, Kamyon, Çöp Kamyonu Vb.) Genel Kullanma Ve Çalışma Talimatı

1. Kullanılacak araca uygun ehliyetiniz ve MEB onaylı kurumdan alınmış operatörlük belgeniz olmadan araç kullanılmayacaktır. Ehliyet sınıfınıza uymayan araçlar kullanılmayacaktır. Araçları kullanan şoförlerde çalışılan birim, konum ve şartlara göre psiko-teknik belgesi, uygun sınıflı SRC belgeleri de bulunacaktır.
2. Araçlar görevlendirme yazısı olmadan kullanılmayacaktır.
3. Araç çalıştırılmadan önce periyodik kontrolleri mutlaka yapılacaktır (lastik durumu, basıncı, yağ, su seviyesi, fren, lamba, hidrolik seviyesi, göstergesi vb.). Eksiklik ve sorun varsa, giderilmeden araç kullanılmayacaktır.
4. Aracı sizden önce kullanan varsa aracın çalışması, eksikleri ve sorunları hakkında bilgi alınacak, sorunlar amire, yetkililere iletilecektir.
5. Aracı çalıştırmadan önce görme netliği için gerekli kısımları kontrol edilecek (ayna, cam vb.) aracı kullanmadan önce yıkanarak temizlenecektir, araç hareket halindeyken ayarlama yapılmayacaktır.
6. Araç hareket ettirilmeden önce çevre kontrolü yapılacaktır.
7. Araçta yangın söndürme tüpü ve ilkyardım çantası bulundurulacaktır. Yangın söndürme tüpünün kullanma tarihi ve doluluğu kontrol edilecektir. Sorun varsa amire iletilecektir.
8. Aracın frenleri, lambaları kontrol edilecektir. Sorun varsa amire iletip araç kullanılmayacaktır.
9. Kısa bir süre içinde olsa araç emniyet tedbirleri alınmadan sürücüsüz bırakılmayacaktır.
10. Çalışma saatleri içinde, dışında, molalarda araç altında, kabin içinde, araç üstünde uyumayacak, oturulmayacak, yemek yenmeyecektir.
11. 11 - Trafik kurallarına ve hız limitlerine uyulacaktır.
12. Araçta görevlendirilmiş kişiler dışında kimse bulunmayacaktır. Yolcu alınmayacak, taşınmayacaktır.
13. Araçları kullanırken ve bakım-onarımını yaparken sarkık elbiseler giyilmeyecek, takı, aksesuarlar çıkarılacak kişisel koruyucu malzemeler kullanılacaktır.
14. Araçlara binip, inerken ve tırmanırken 3 Nokta Kuralı uygulanacaktır. 1 el ve 2 ayağınız sabit iken boşta olan eliniz ile ilerleyeceğiniz, çıkacağınız yönde sağlam bir yer tutulacak. 2 eliniz ve 1 ayağınız sabit iken boşta olan ayağınız ile sağlam bir yere basılacak. Güvenli, düşmeyeceğiniz, ulaşmak istediğiniz kabin vb. yere ulaşınca kadar bu sıra takip edilerek çıkıp inilecektir.
15. Araçların hareketli parçalarına el, kol gibi uzuvların sıkışarak yaralanmalara sebep olacağı unutulmayacak ve dikkatli çalışılacaktır. Hareketli parçalardan uzak durulacaktır. Hareketli parçaların korumalarının takılı olduğu kontrol edilecektir.
16. Çalışma sahasında insanlara yaklaşılmayacak, insanların yakınından geçerken veya aracı fark etmeyip yaklaşan araçlara korna çalarak uyarıda bulunularak, aracı fark etmeleri sağlanacaktır.
17. Araç kapasitesinden fazla yüklenmeyecek, tonaj limitlerine ve araç limitlerine uyulacaktır.
18. Araç geri viteste hareket ederken sesli uyarı sisteminin çalıştığından emin olunacaktır.

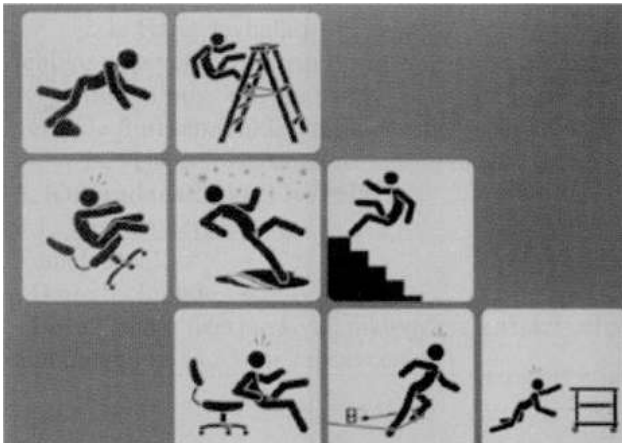
19. Araç kullanılmadan önce araç altına su ve yağ sızdırmış mı kontrol edilecek, sızma varsa sorunun tespiti amir ve bakımdan sorumlu kişi ile yapılacaktır.
20. Çalışma esnasında araç çevresinde gerekli güvenlik tedbirlerini alınarak diğer kişilerin yaklaşmasına izin verilmeyecektir. (Duba. emniyet şeridi, uyarı bariyeri, emniyet alan perdesi, ışıklı ikaz lambası, yön levhaları vb. malzemeler kullanılarak güvenlik sağlanacaktır.)
21. Çalışma yerinde tehlike hissedildiğinde tehlikeli çalışma durumu amire bildirilecektir.
22. Park ettikten sonra gerekli mekanik emniyet tedbirleri alınacak (el freni vb.), aracın tekerleklerinin önüne ve arkasına takoz koyulacaktır.
23. Damperli kamyon kullanılıyorsa damper kalkık halde hareket ve manevra yapılmayacak, kamyonun damperi tamamen indikten sonra yola çıkılacaktır.
24. Şev ve uçurum kenarında boşaltma yaparken takoz kullanılacaktır.
25. Aracı yüklerken ve boşaltırken işaretçi ile çalışılacaktır. Manevra yaparken işaretçi yardım edecektir.
26. Hidrolik sistemlerin bakımı düzenli olarak yaptırılacaktır.
27. Hidrolik sistemlerin yağ seviyeleri araçla çalışmaya başlamadan (motor soğukken) göstergelerinden kontrol edilecektir. Tehlikesiz ve basınçsız depoların kapağını açıp kontrol edilecektir. Sorun ve eksiklik varsa amir ve bakımdan sorumlu kişiden sorunun giderilmesi istenecektir. Sorun çözülmeden araçlar kullanılmayacaktır.
28. Basınçlı su püskürten ve emiş sağlayan boru ve hortumlar ciddi yaralanmalara sebep olabilir, bu tehlikeli kısımlardan uzak durulacaktır.
29. Su dolumu ve kullanılmış pis suyun boşaltımı esnasında araçların tahliye ve dolum yapılan kısımlarından uzak durulacaktır.
30. Püskürtme, emiş yapan hortumlarda yüksek basınç vardır. Boruların patlayabileceği unutulmayacak, güvenli uzaklıkta bulunulacak, görevli olmayan, bilgisiz hiç kimsenin yaklaşmasına izin verilmeyecektir.
31. Basınçlı borularda patlak ve sızıntı olup olmadığı çalışmaya başlamadan önce kontrol edilecek, sorunlu kısımlar yetkili personel tarafından değiştirilecektir. Çalışma esnasında patlak oluşması ve sızıntının fark edilmesinde çalışma hemen durdurulacak ve çalışanlar tehlikeli bölgeden uzaklaşacaktır. Bakım, onarım, tamirat yetkili personel tarafından yapılmadan çalışmaya başlanmayacaktır.
32. Yetkiniz ve bilginiz olmayan hiçbir arızaya kesinlikle müdahale edilmeyecektir.
33. Çalışma esnasında araç çevresinde gerekli güvenlik tedbirleri alınarak diğer kişilerin yaklaşmasına izin verilmeyecektir.(Duba. emniyet şeridi, uyarı bariyeri, emniyet alan perdesi, ışıklı ikaz lambası, yön levhaları vb.)
34. Vidanjör, kuka, kombine kanal açma ve temizleme araçlarının depolanan pis sularının hastalık yapıcı gözle görülemeyen mikro organizmalar, mikroplar ve virüsler içerdiği unutulmayacaktır. Bu pis suların boşaltımı esnasında kendi sağlığınız, çalışma arkadaşlarınızın sağlığı, çevredeki insanların sağlığını tehdit etmeyecek şekilde yetkili kişinin izniyle gösterilen bölgeye, çevreye yaymadan boşaltılacak, imha edilecektir.
35. Atık su, fosseptik vb. tehlikeli maddeler ile çalışma esnasında kimyasal, biyolojik risklere dayanıklı eldiven ve FFP3 koruma seviyeli maske, tozlu çalışmalarda ise koruma seviyesi en az FFP1 seviyeli maske kullanılacaktır.
36. Ayrıca şoförler araç kullanma talimatında yazılı tüm hususlara da uyacaktır.

OFİS ÇALIŞMALARINDA İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

1. Ofisler topluca ve uzun süreli bulunulan yerler olduğundan dolayı temiz ve bakımı ı olacaktır.
2. Personelin vücut ölçülerine göre ayarlanabilir ofis malzemelerini uygun şekilde ayarlayacaktır.
3. Sürekli kullanılan cihazlar personelin kol erişim mesafesinde olacaktır.
4. Sürekli başvurulacak tablo, grafik, vb. iş yardımcıları, okunaklı, açık ve kolay algılanabilir olacak, personelin normal görüş açısı içerisine yerleştirilecek, personelin görüş mesafesinde engelleyici cisimler bulunmayacaktır.
5. Statik(durağan) hareketler minimuma indirilecek, dinamik hareketler hedeflenecektir.

6. Tüm açma - kapatma düğmelerinin hareket yönünün aynı olmasına dikkat edilecektir.
7. Ofisler sık sık havalandırılacak, ortamdaki hava kalitesinin düşmesi önlenecektir.
8. Genel aydınlatmada ışık kaynakları mümkün olduğu kadar yükseğe yerleştirilecektir. Alçak ışık kaynakları yansımayı ve kamaşmayı artırır.
9. Hassas ve göz yorucu işlerde lokal aydınlatmaya başvurulacak, gözler sık sık kapatılarak ve uzak objelere bakmak suretiyle dinlendirilecektir.
10. Açık renkli demirbaş eşyalar, camlar ve parlak yüzeyler, ışığı yansıttığı için görüşte rahatsızlığa ve kamaşmaya sebep olurlar. Böyle bir durum söz konusu ise, aydınlatma azaltılacak ve mat eşyalar tercih edilecektir.
11. Tavan aydınlatmaları çalışma yüzeyi ile 45° lik açı yapmalı, direk çalışma noktasına vurmamalıdır.
12. Fotoğraf, bitki, tablo, benzeri kişiliğe hitap eden öğeler çalışma ortamında bulundurulmayacaktır.
13. Personelin sürekli olarak koyu- açık renk ortalar arasında göz hareketi yapmasını gerektirecek işlerden kaçınılacaktır.
14. Ofis çalışmaları yüksek dikkat gerektirdiğinden dolayı, sürekli gürültü önlenecek, yüksek ses çıkaran cihazlar izole edilecektir.
15. Ofis ortamında ısı 20 - 22° C civarında tutulacaktır.
16. Çalışma pozisyonu düzenli olarak değiştirilecektir.
17. Ofislerde normal şartlarda koşulmayacak, yürünecektir. Yürürken aynı zamanda evrak okumayacaktır.
18. Çay, kahve gibi sıcak içeceklerin dökülmemesine dikkat edilecektir.
19. Dolap ve masa çekmeceleri açık bırakılmayacaktır.
20. Yüksek yerlerdeki raflardan dosya vb. alırken portatif merdiven kullanılacaktır.
21. Dolapların üzerine dosya vb. yığılmayacaktır, dolapların içine düzenli biçimde koyulacaktır.
22. Koltuk ve sandalyeler kontrol edilecek, arızası, problemi olanlar düzeltiltilcektir.
23. Sandalye, koltuk, masa ve çekmeceleri yüksekte bir noktaya ulaşmak için merdiven gibi kullanılmayacaktır.
24. Ofislerde sigara içilmeyecek, kirli, yağlı vb. ayakkabılarla ofislere girilmeyecektir.
25. Ofislerin temizliği sırasında, ıslak zeminler de dikkatli yürünecektir.
26. Ofis zeminlerinde kaymaya, takılmaya neden olabilecek yüzeyler derhal onartılacaktır.
27. Evraklardaki zımba tellerini mutlaka zımba teli sökücü ile çıkartılacaktır.
28. Ofislerde bulunan; makas, maket bıçağı, sivri uçlu kalem vb. gibi malzemelere dikkat edilecek ve sivri uçlu, kesici malzemeler uçları aşağıya bakacak şekilde kalemliklerde muhafaza edilecektir.
29. Yerden ağır bir malzeme kaldırırken belin incinmemesi için dizlerin kırılması ve kuvvetin belden değil bacaklardan alınması sağlanacaktır.
30. Mesai sonunda odanızdan ayrılırken ışıkları söndürüp, elektrikli aletleri (ısıtıcı, klima, prize takılı cep telefonu şarj cihazı vb. adaptörler) mutlaka kontrol edilecek kapatılıp, prizden çekilecektir.
31. Odanızdaki tüm elektrikli aletlerin kablolarının, fiş ve prizlerinin uygun ve emniyetli olması sağlatılacaktır. Ayrıca sarkan ve ekli elektrik kablolarının açıkta durması engellenecektir.
32. Yangın söndürücüler ve acil çıkış yerleri mutlaka öğrenilecektir.

DEPOLAMAVE TAŞIMA İŞLERİ ÇALIŞMA TALİMATI

1. Kullanılan malzemeler (klor, çözücüler, ilaç vb.), temizlik malzemeleri, kimyasallar (Malzeme Güvenlik Bilgi Formları) "MSDS" lerine uygun kullanılacak ve depolanacaktır.
2. Malzemeler sınıflarına, cinslerine, kullanım alanlarına göre sınıflandırılacak ve depolanacaktır.
3. Parlayıcı, patlayıcı madde depolanacağı zaman ilgili yönetmelik, mevzuatlar ve talimatlara uygun hareket edilecektir. Yanıcı ve yakıcı kimyasallar yan yana depo edilmeyecek, birbiri ile reaksiyona /etkileşime girmeleri engellenecektir.
4. Depodaki rafların düzeni, herhangi bir darbe ya da doğal olaylardan (deprem, sel) etkilenmeyecek şekilde olacaktır.
5. Ağır malzemelerin kaldırılması, taşınması, istiflenmesi ve depolanmasında genellikle mekanik araçlar kullanılacaktır.
6. Yangın söndürme tertibatının çalışması engellenmeyecektir.
7. Prizde herhangi bir makine, teçhizat, ısıtıcı, şarj aleti vb. ait fiş takılı bırakılmayacak ve bekletilmeyecektir.
8. Yüksek istiflerden malzeme alınacağı zaman ve bu alanlarda çalışma yapılacağı zaman uygun baş koruyucu baretler kullanılacaktır.
9. İstife malzeme çıkarırken ve malzeme indirirken, çalışma alanında kimse bulunmayacaktır.
10. İstif yüksekliği 3 metreyi aşmayacaktır. İş gereği aşması gereken durumlarda kontrollü istifleme yapılacak, istiflerin kaymasına karşı önlem alınacak ve istiflerin ön kısmına koruyucu perde ya da şeritler çekilecektir. Depolama ve istifleme düzenli ve anlaşılabilir olacaktır. İstiflenen malzemelerin önlerine "Dikkat Devrilebilir / Kayabilir" şeklinde uyarı ikaz levhaları asılacak ve bu uyarı levhaları görüldüğünde gerekli güvenlik tedbirleri, kişisel koruyucu donanımlar kullanılacaktır.
11. Depolama ve istifleme alanlarındaki raflar duvara sabitlenecek, rafların devrilmelerine karşı önlem alınacaktır. Raf arası genişlikler kullanılan araç, gereç ve çalışma şekline göre uygun genişlikte olacaktır.
12. Malzemeler ıslanma, devrilme vb. sebeplerden dolayı zarar görmemesi, çevreye zarar vermemesi, etrafta çalışanlara zarar vermemesi için yerden yüksekte olacak şekilde raf sistemi ile sınıflarına göre depolanacaktır.
13. İşi biten malzemeler yerine konacaktır. Bütün malzemeler orijinal ambalajlarında saklanacak, başka ambalajlarda ya da kaplarda saklanmayacaktır.
14. Yürüyüş alanında herhangi bir engel olmayacaktır. Depo alanları dış ve doğal etkilere (deprem, sel vb.) etkilenmeyecektir.
15. Depo alanında kesinlikle akaryakıt, yanıcı parlayıcı madde depolanmayacak, sigara içilmeyecek, ateş yakılmayacaktır. Depolarda yangına karşı gerekli önlemler (yangın tüpü, alarm vb.) alınacaktır.
16. Raflar gereğinden fazla dolu olmayacaktır. Raflar kapasitesinin üzerinde yüklerle doldurulmayacaktır.
17. Yüksek istiflerden malzeme alınacağı ve bu alanlarda çalışma yapılacağı zaman merdiven sabitlenerek kullanılacak ve yüksekte çalışma kurallarına uyulacaktır. Raftan rafa ve raf üzerlerinde hareket edilmeyecektir.
18. İstiflemek için malzeme çıkarırken ve malzeme indirirken, çalışma alanında kimse bulunmayacaktır.
19. İstif edilen malzeme indirilirken aşağıda malzeme tutması gereken personel var ise baş koruyucu kullanacaktır.

YANGINDAN KORUNMATALİMATI

1. Çalışan personel yangınla ilgili hususlarda bilgilendirilecektir.
2. Yangınlara karşı iyi bir bina yönetimi olacaktır.
3. Yangının yayılmasını önlemek amacıyla, yangın bölümleri oluşturulacaktır.
4. Korunma sistemi ve tahliye planı kontrol edilerek, güncel halde tutulacaktır.
5. Mesai bitiminde bina içi kontrolleri yapılacak, pencerelerin ve elektrikle çalışan cihazların kapalı olduğu kontrol edilecektir.
6. Bina çatılarında kolay alevlenici, patlayıcı ve parlayıcı maddeler bulundurulmayacaktır. Çatı araları sürekli kontrol edilecek ve depo olarak kullanılmayacaktır.
7. Kapalı otoparklarda; lastik depoları, yanıcı, patlayıcı ve parlayıcı malzemeler bulundurulmayacak, depolanmayacaktır.
8. Asansör holü, açıl çıkış merdiven ve kapılarında ahşap malzemeler, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı malzemeler bulundurulmayacaktır.
9. Yangın söndürme cihazları, yangın algılama sistemleri (detektörleri) bulundurulacak ve periyodik olarak kontrol edilecek, her zaman çalışır durumda olması sağlanacaktır. Yangın algıma ve erken uyarı sistemleri günlük olarak kontrol edilecektir.
10. Yangın söndürme cihazlarının kontrolü yılda en az bir kez yapılacak ve ilgililerce belirlenen yerleri değiştirilmeyecektir.
11. Bina ve tesislerde yangın talimatı çalışanların kolayca görebileceği bir yere asılacaktır.
12. Gaz kullanılan kapalı alanlarda, gaz kaçaklarına karşı doğal veya mekanik havalandırma sistemi bulunacaktır.
13. Gaz dairelerinde doğalgaz veya LPG kullanımı durumunda bu gazları algılayacak sistemler oluşturulacaktır.
14. Bodrum katlarda LPG tüpleri bulundurulmayacaktır.
15. Yangın tehlikesi bulunan yerlerde; sigara içilmeyecek, ateş ve kıvılcım çıkaran araçlar kullanılmayacaktır.
16. Elektrik tesisatı ve ekipman kullanımı kontrolleri ilgili talimata göre yapılacaktır.
17. Yanıcı maddeler (tiner, benzin, ispirto vb.) çalışma ortamında bulundurulmayacaktır.
18. Likit gaz tüpleri ısı kaynakları yakınında ve güneşte uzun süre (eli yakacak kadar ısınması) bırakılmayacaktır. Likit gaz tüpleri kullanırken devrilmesine ve taşınırken düşürmesine karşı önlemler alınacaktır.
19. Yapılarda yanmaz veya yanması güç yapı malzemeleri kullanılacaktır.
20. Dumanın yayılmasını önlemek için duvardan sızmaları önleyici tedbirler alınacaktır.
21. Yangının etkilerinden korunmuş kısa yangın çıkış yolları sağlanacaktır.
22. Ateşleyici ve yanıcı malzeme kaynakları birbirinden ayrı yerlerde depolanacaktır.
23. Sabit elektrik tesisatı sık sık kontrolden geçirilecektir.
24. Yılda en az bir kez, yangın tatbikatı yapılacaktır.
25. Yangın anında, acil ışıklandırma sistemleri kullanılır ve her zaman hazır durumda olacaktır.
26. Her türlü işyerinde yangın söndürme tüpü bulundurulacak, düzenli bakımları yapılacak ve nasıl kullanılacağı tüm çalışanlara gösterilecektir.

YER	TELEFON NO
Sihhi İmdat (Acil Servis)	112
İtfaiye	110
Polis İmdat	155

Jandarma	156
ALO AFAD	122
Orman Yangını	177
ALO ÇEVRE	181

Yangın Çeşitleri	A	B	C	D	
Cinsi	Katı	Sıvı	Gaz	Metal	Elektrik
Yanıcı Madde	Kağıt,Odun. Ahşap, Kumaş, Pamuk vb.	Boya.Tiner Yağ,Akaryakıt vb.	Doğalgaz, Metan LPG, Propan, Asetilen vb.	Titanyum, Magnezyum Alüminyum Fosfor vb	Elektrik
Söndürme Yöntemi	Soğutma, Yanmayı Engelleme	Engelleme Boğma Soğutma	Engelleme	Yanan Madde ile Oksijen Temasının Kesilmesi	İlk İş Elektriğin Kesilmesi
Kullanılan Söndürücü	Su,ABC tozlu ve köpüklü söndürücü.	ABC ve BC tozlu,CO. ve köpüklü söndürücü	ABC ve BC tozlu, CO, gazlı söndürücü	Kuru Kimyevi Tozlar	CO, gazlı söndürücü

BİR YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR.

ÖNCE PİMİ ÇEKİNİZ

ATEŞİN KAYNAĞINA YÖNELTİNİZ

TETİĞİ SIKINIZ

RÜZGARI ARKANA AL	CİHAZI ALEVİN DİBİNE TUT	CİHAZI YANGININ DOĞDUĞU YERE TUT
EVVELA ÖNÜ SONRA İLERİYİ SÖNDÜR	CİHAZI OMUZ HİZANA AS	YANGIN TAMAMEN SÖNMEYEN AYRILMA

BİR YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR?

YANLIŞ	DOĞRU
RÜZGARI ARKANA AL	CİHAZI ALEVİN DİBİNE TUT
EVVELA ÖNÜ SONRA İLERİYİ SÖNDÜR	CİHAZI OMUZ HİZANA AS
YANGIN TAMAMEN SÖNMEYEN AYRILMA	CİHAZI OMUZ HİZANA AS

YANGIN ACİL EYLEM PLANI

Yangının Meydana Gelmesi

YANGIN ÇEŞİDİNİ BELİRLE

KATI

SIVI

GAZ

ELEKTRİK

UYGUN YANGIN SÖNDÜRME TEŞHİZATINI BELİRLE

KURU KİMYASAL TOZ

İLK MÜDAHALEYİ YAP

BELİRLE

İLK YARDIM YAP

YARALILARI

TAHLİYEYİ

SAĞLA

GÖRE ÇIKIŞ

YERLEŞİ TOPLANMA

ŞEMALARINA BÖLGESİNE

SAYIM

TOPLANMA BÖLGESİNDE

YANGININ BİRDHA ÇIKMAMASI İÇİN ÖNLEYİCİ VE DÜZELTİCİ ÖNLEMLER AL

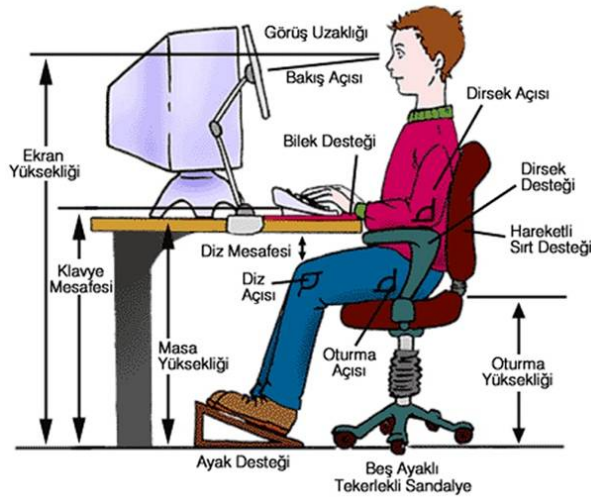

EKRANLI ARAÇLARDA ÇALIŞMA İSG TALİMATI

1. Bu talimat tüm ekranlı araçlarla çalışmaların yapıldığı tüm işyerlerini kapsar.
2. Hareketli makine ve araçların kumanda kabinlerinde, sürücü mahallinde, taşıma araçlarında aracın kumandasındaki bilgisayar sistemlerinde, toplumun kullanımına açık bilgisayar sistemlerinde, işyerinde kullanımı sürekli olmayan taşınabilir sistemlerde, hesap makineleri yazar kasa ve benzeri veri veya ölçüm sonuçlarını gösteren küçük ekranlı cihazlarda, ekranlı daktilolarda ve ekranlı araçlarda çalışma talimatı uygulanmaz.

3. Ekranlı araçlarla yapılan çalışmalardan kaynaklanan iş yükünü ve etkilenmeyi azaltmak amacıyla, uygun çalışma planı yaparak operatörlerin periyodik olarak ara vermeleri veya dönüşümlü olarak başka işlerde çalışmaları sağlanacaktır.
4. Çalışanların ve temsilcilerinin görüş ve önerileri alınacak ve katılımları sağlanacaktır.
5. Ekranlı araçlarla çalışmaya başlamadan önce ve ekranlı araçlarla çalışmadan kaynaklanabilecek görme zorlukları yaşandığında çalışanların göz muayeneleri yapılacaktır.
6. Ekran, operatörün/çalışanın çalışma pozisyonuna uygun mesafede ve göz hizasında olacaktır.
7. Ekranda görünen karakterler, kolayca seçilir şekil ve formda, uygun büyüklükte olacak, satır ve karakterler arasında yeterli boşluk bulunacaktır.
8. Ekran görüntüsü stabil olacak, görüntü titremeyecek ve benzeri olumsuzluklar bulunmayacaktır.
9. Parlaklık ve karakterler ile arka plan arasındaki kontrast, operatör/çalışan tarafından kolaylıkla ayarlanabilecektir.
10. Ekran, operatörün/çalışanın ihtiyacına göre kolaylıkla her yöne döndürülerek ayarlanabilir olacaktır.
11. Ekran, ayrı bir kaide veya ayarlanabilir bir masa üzerinde kullanılabilir olacaktır.
12. Ekranda kullanıcıyı rahatsız edebilecek yansıma ve parlamalar olmayacaktır.
13. Klavye, operatörün/çalışanın el ve kollarının yorulmaması ve rahatça çalışabilmesi için ekrandan ayrı ve hareketli olacaktır.
14. Klavyenin ön tarafına, operatörün/çalışanın bileklerini dayayabileceği özel destek konulacaktır.
15. Operatörün/çalışanın elleri ve kolları için klavyenin önünde yeterli boşluk olacaktır.
16. Klavye yüzeyi ışığı yansıtmayacak şekilde mat olacaktır.
17. Klavye tuşlarının özellikleri ve yerleri klavye kullanımını kolaylaştıracak şekilde olacaktır.
18. Klavye tuşları üzerindeki semboller, çalışma pozisyonuna göre kolaylıkla okunabilir ve seçilebilir nitelikte olacaktır.
19. Alışma masası veya çalışma yüzeyi; ekran, klavye, dokümanlar ve diğer ilgili malzemelerin rahat bir şekilde düzenlenebilmesine olanak sağlayacak şekilde, yeterli büyüklükte ve ışığı yansıtmayacak nitelikte olacaktır.
20. Operatörün/çalışanın rahatsız edici göz ve baş hareketleri ihtiyacını en aza indirecek şekilde yerleştirilmiş ve ayarlanabilir özellikte doküman tutucu kullanılacaktır.
21. Çalışanın rahat bir pozisyonda olması için yeterli alan olacaktır.
22. Sandalye dengeli ve operatörün/çalışanın rahat bir pozisyonda oturabileceği ve kolaylıkla hareket edebileceği şekilde olacaktır.
23. Oturma yerinin yüksekliği ayarlanabilir olacaktır.
24. Sırt dayama yeri öne-arkaya ve yukarı-aşağı ayarlanabilir, sırt desteği bele uygun ve esnek olacaktır.
25. İstendiğinde operatöre/çalışana uygun bir ayak desteği sağlanacaktır.
26. Operatörün/çalışanın oturma şeklini değiştirebilmesi ve rahatça hareket edebilmesi için çalışma merkezi yeterli genişlikte olmalı ve uygun şekilde düzenlenecektir.
27. Operatörün/çalışanın gereksinimleri ve yapılan işin türü dikkate alınarak uygun aydınlatma şartları sağlanmalı, arka planla ekran arasında uygun kontrast bulunacaktır.
28. Yapay aydınlatma kaynaklarının yeri ve teknik özellikleri ekrandaki ve diğer ekipman üzerindeki parlama ve yansımalar önlenerek şekilde olacaktır.
29. Çalışma merkezlerinde yansımalar ve parlamalara neden olabilecek ışık gelmesini önlemek amacıyla tedbirler alınacaktır.
30. Ekranı gelen gün ışığının kontrol edilebilmesi için yatay ve dikey ayarlanabilir perdeler kullanılacaktır.
31. Çalışma merkezlerinde kullanılan ekipmanın gürültüsü çalışanların dikkatini dağıtmayacak ve karşılıklı konuşmayı engellemeyecek düzeyde olacaktır.
32. Çalışma merkezindeki ekipman çalışanları rahatsız edecek düzeyde ortama ısı vermeyecektir.

33. Çalışma merkezindeki görünür ışık dışındaki tüm radyasyonların sağlığa zarar vermeyecek düzeylerde olması için gerekli önlemler alınacaktır.

ATEŞLE ÇALIŞMALARDA İSG TALİM ATİ

1. Ateşle çalışmalardan önce izin formu alınmadan çalışmayacaktır.
2. Ateşle çalışmalardan önce, çalışma sahası ve etrafta yanıcı malzemeler bulundurulmayacaktır.
3. Cihazlar uygun tarzda köreltilmiş ve tecrit edilmiş olacaktır.
4. Cihazlar ve çalışma ortamı havalandırılmış olacaktır.
5. Çalışma ortamı dışında bulunan diğer bölümlere kıvılcım sıçramaması için önlemler alınacaktır.
6. Ateşle çalışmalardan önce saha ve cihazlarda gaz kontrolü yapılacaktır.
7. Ateşle çalışmalardan önce, çalışma ortamında yangın söndürme cihazları kullanmaya hazır durumda bulunacaktır.
8. Ateşle çalışmalarda kişisel koruyucu donanımlar kesinlikle kullanılacaktır.
9. Ateşle çalışma işlerinden önce mutlaka çalışma izin formu doldurulacaktır.

GAZLARDAN KORUNMA İSG TALİMATI

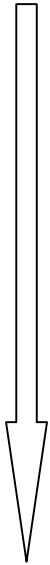
1. Atıksu arıtma tesisleri, içme suyu arıtma tesisleri ve kanalizasyonlardaki tüm kapalı alanlarda patlayıcı ortam oluşturan, boğucu ve zehirli etkisi olan gazların birikme ihtimali vardır. Kapalı alanlarda çalışmalar izne tabidir. İzne tabi işlerde gerekli tedbirlerin aldırılması, tedbirlerin alınıp alınmadığının kontrolü, tedbirler alındıktan sonar işe başlangıç izni verilmesi tesis sorumlusunun görevidir. Gerekli tedbirler alınmadan işe başlama izni verilemez. Kapalı alanlarda birikebilecek gazlar **metan ve hidrojen sülfür gazlarıdır**. Bu ortamlarda yeterli oksijen seviyesi de bulunmayabilir.
2. Metan gazı boğucu ve kokusuz bir gaz olup patlayıcı ortam oluşturur (%5-%15). Ortamdaki oksijen seviyesini düşürmek suretiyle boğulma etkisi yaratır. Havadan hafiftir, tavana yakın yerlerde birikir.
3. Hidrojen sülfür çürük yumurta kokusuna sahip zehirli bir gazdır. Çok düşük konsantrasyonlarda bile zehirleyici etkisi vardır. Koku alma duyusunu iptal ederek ortamdaki gazın koku alma duyusu ile tespitini engeller. Patlayıcı ortam oluşturan bir gazdır (%4-%44). Havadan ağırdır. Zemine yakın yerlerde birikir.
4. Kapalı Alana girmeden önce gaz ölçümü yapılacaktır, (metan, hidrojen sülfür ve oksijen seviyesi).
5. Dedektör alarm veriyorsa havalandırma sağlanacak ve dedektör alarmı kesene kadar içeri girilmeyecektir.
6. Terfi merkezleri, çamur işlem odaları ve kimyasal odalarında sabit; diğer noktalar için her tesiste en az iki adet seyyar gaz ölçüm cihazı bulundurulacaktır.
7. Her tesiste en az iki adet hava beslemeli maske, her kişi başına bir adet gaz maskesi, en az üç adet kaçış maskesi (hava beslemeli, 15dk dayanım süreli) bulundurulacaktır.
8. Terfi merkezleri, arıtma havuzları ve kanalizasyon çukurları gibi derinlik arz eden kapalı alanlarına girmeden önce sadece insan kurtarma amaçlı vinç tertibatı kurulur ve aşağıda çalışacak kişinin paraşüt tipi emniyet kemeri bu vinçe bağlanacaktır. Vinçler, halatın motorlu şekilde toplanarak kişinin kurtarılmasına olanak sağlayacak şekilde tesis edilecektir.
9. Aşağıda çalışacak kişi sayısı kadar vinç tertibatı bulundurmak gerekir. Emniyet açısından bir kişi aşağıda iki kişi yukarıda gözlemci olarak çalıştırılacak, aşağıda bir acil durum olduğunda bir kişi kurtarma yaparken diğer kişi acil durum iletişimini yürüterek ve destek verecektir.
10. Terfi merkezlerindeki normal çalışmalarda gaz maskeleri, kuyuya inilerek yapılacak olan çalışmalarda hava beslemeli maskeler kullanılacaktır. Çalışma ortamında ayrıca kaçış maskeleri de bulunacak, olası acil durumlarda gerekmesi halinde sadece kaçış amaçlı kullanılacaktır. Kuyuya inen kişi ve kişilerde seyyar gaz dedektörü bulunacak ve çalışma boyunca açık tutulacaktır.
11. Arıtmatesislerindeki havuz içi çalışmalarda seyyar gaz dedektörü çalışma boyunca kullanılacak, dedektör alarm vermez hale gelene kadar havalandırma sağlanacak, havuz içinde çalışacak kişiler gaz maskeleri takılı vaziyette çalışacaklardır. Havuza inen personelde kaçış maskeleri bulunacak ve dedektörün alarm vermesi halinde kaçış maskesi takılarak derhal tahliye gerçekleştirilecektir. Havuz içi çalışmalarda da çalışacak kişinin vinç tertibatı ile yukarı çekilmesi, izin ve gözlemci uygulaması esastır.
12. Pompa çukuru, vana çukuru, kollektör çukuru gibi küçük kapalı alanlarda çalışmaya başlamadan önce çukurlarda varsa su çektilir. Gaz ölçümü işe başlamadan önce ve çalışma sırasında sürekli olarak yapılır. Dedektör alarm vermediği sürece gaz maskesi ile çalışma sürdürülür. Çalışma yapacak olan kişi kaçış maskesini her an takabilir durumda olur. Dedektörün alarm vermesi halinde kaçış maskesi takılarak tahliye edilir. Kolayca girilip çıkılabilir çukurlarda vinç tertibatı kurulmasına gerek yoktur.
13. Hiç bir kapalı alanda sigara içme, kaynak ve kesme işleri yapılamaz. Bu işler dışarıda yapılır ve kapalı alanda montaj yapılır. Kapalı alanlarda kullanılan sabit ve seyyar

aydınlatmalar, el fenerleri ex- proof özellikte seçilir. Kapalı alanlarda jeneratör, kompresör gibi yüzey ısısına sahip olabilen makineler kullanılmaz. Kullanılması zorunlu hallerde bu makineler kapalı alan dışına kurulur ve tesisat çekilir.

14. Su ve atıksu ile temas halinde olan tesisat, makine, ekipman içerisinde de gaz veya gaz çıkarabilen maddeler birikmiş, yapışmış olabilir. Bu nedenle işlemlerden önce kalıntılarına tamamen temizlendiğinden ve içeride sıkışabilecek olan gazdan arındırıldığından emin olunmalıdır.

Vücutta Oksijen Yetersizliğinin Seviye İtibariyle Sonuçları

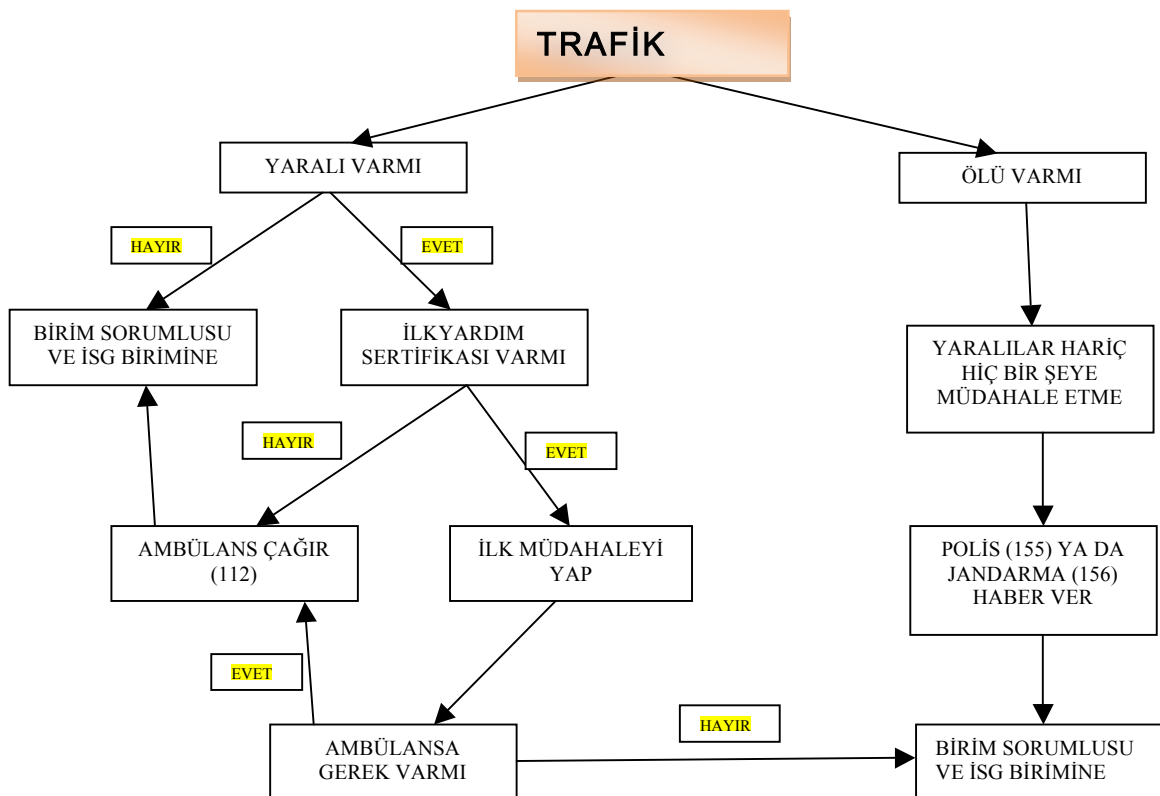
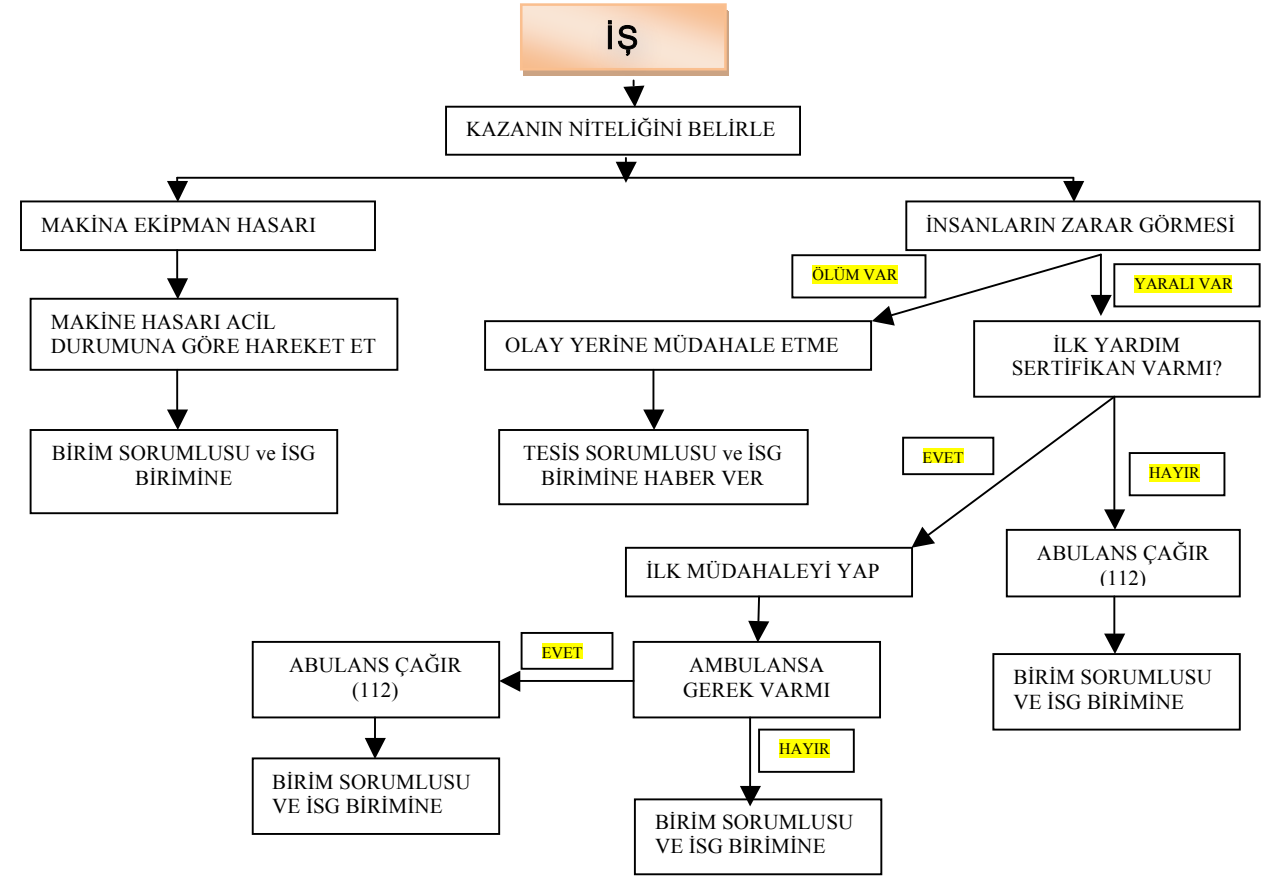
% 21	➔	Havadaki ideal O ₂ konsantrasyonu
% 15-19	➔	Kanda oksijen yetmezliğinin ilk işareti, etkin şekilde çalışma yeteneğinde azalma ve kişilerde kalp, akciğer, kan dolaşımı ile ilgili ilk semptomların ortaya çıkması
% 12-14	➔	Soluk alıp vermede zorluk, düşünme ve algılamada zayıflama
% 10-12	➔	Soluk alıp vermenin sıklaşması ve düşünce yetisinin azalması
% 8-10	➔	Zihinsel yetmezlik, baygınlık, bilinç kaybı, benzin solması, dudakların mavileşmesi, mide bulantısı, hareket etmede zorluk
% 6-8	➔	6 dakikada... % 50 ihtimalle ölüm 8 dakikada... % 100 ölüm
% 4-6	➔	40 Saniyede koma. kasılmalar, solunumun durması ve ölüm

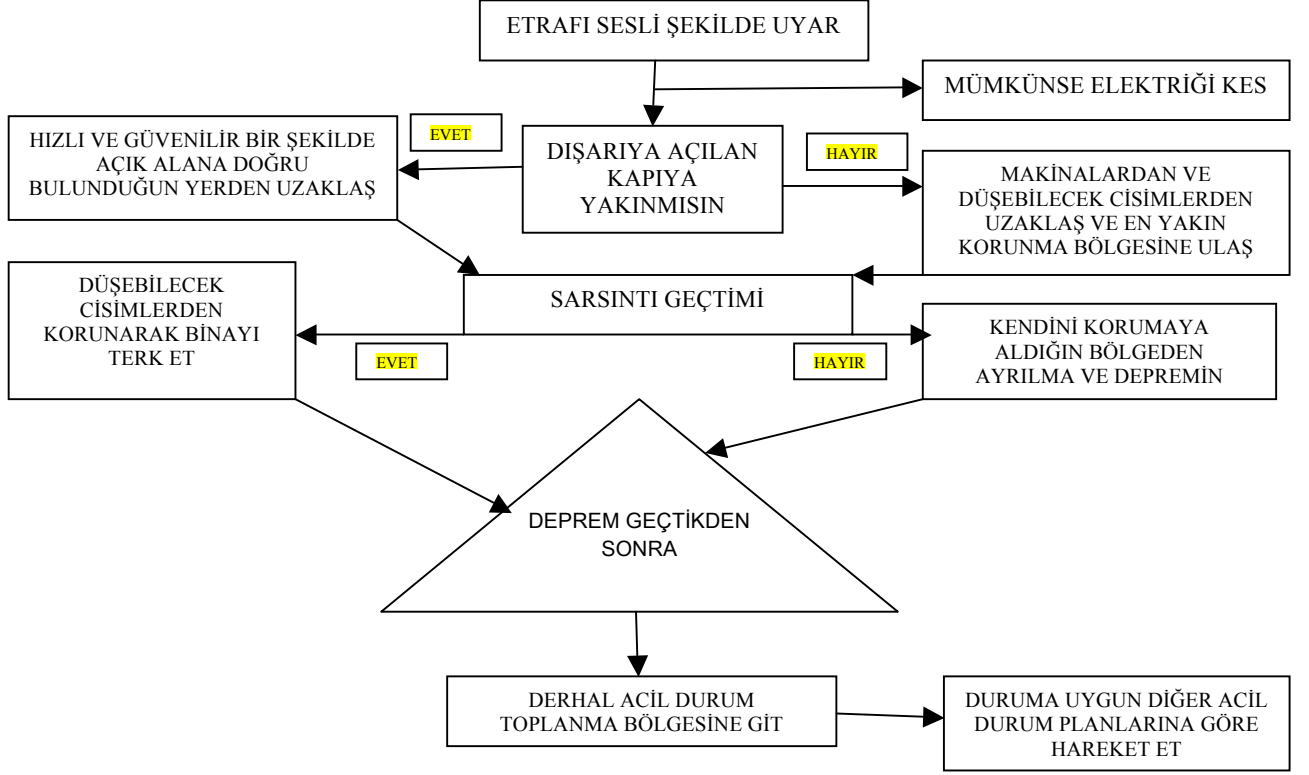
Yoğunluk Miktarına Göre Hidrojen Sülfür Gazının Vücuttaki Etkileri

Yoğunluk Miktarı*	Vücutta Neden Olabileceği Muhtemel Etkiler
1800 ve üstü	Solunum felci ve anı ölüm
1000-1500	Bilinç kaybı, spazmlar, birkaç dk. maruziyet sonrası ölüm
700-900	Şiddetli zehirlenme. 30-61) dk. maruziyet sonrası olum
300-700	15-30 dk maruziyet sonrası sıbakııt zehirlenme
200-300	30 dk. maruziyet sonrası fl:S zehirlenmesinin genel belirtilen ile birlikte mukoz membranların şiddetli bölgesel ırıtasyonu
100-150	Gözlerin ve solunum yollarının ırıtasyonu
0-10	H ₂ S zehirlenmesi belirtilen yok

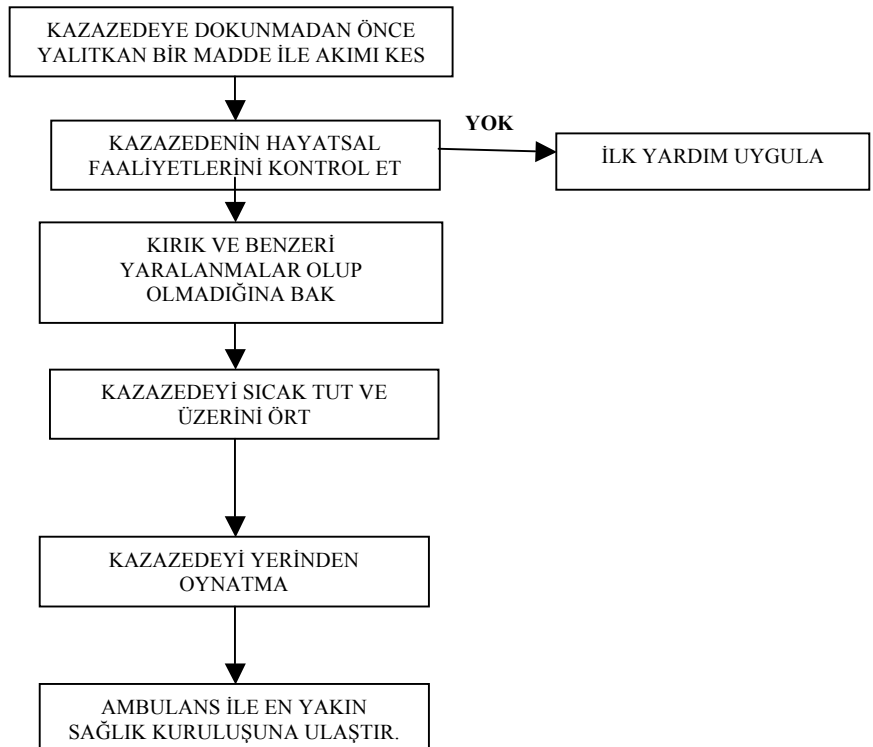
ACİL DURUMLAR İSG TALİMATI

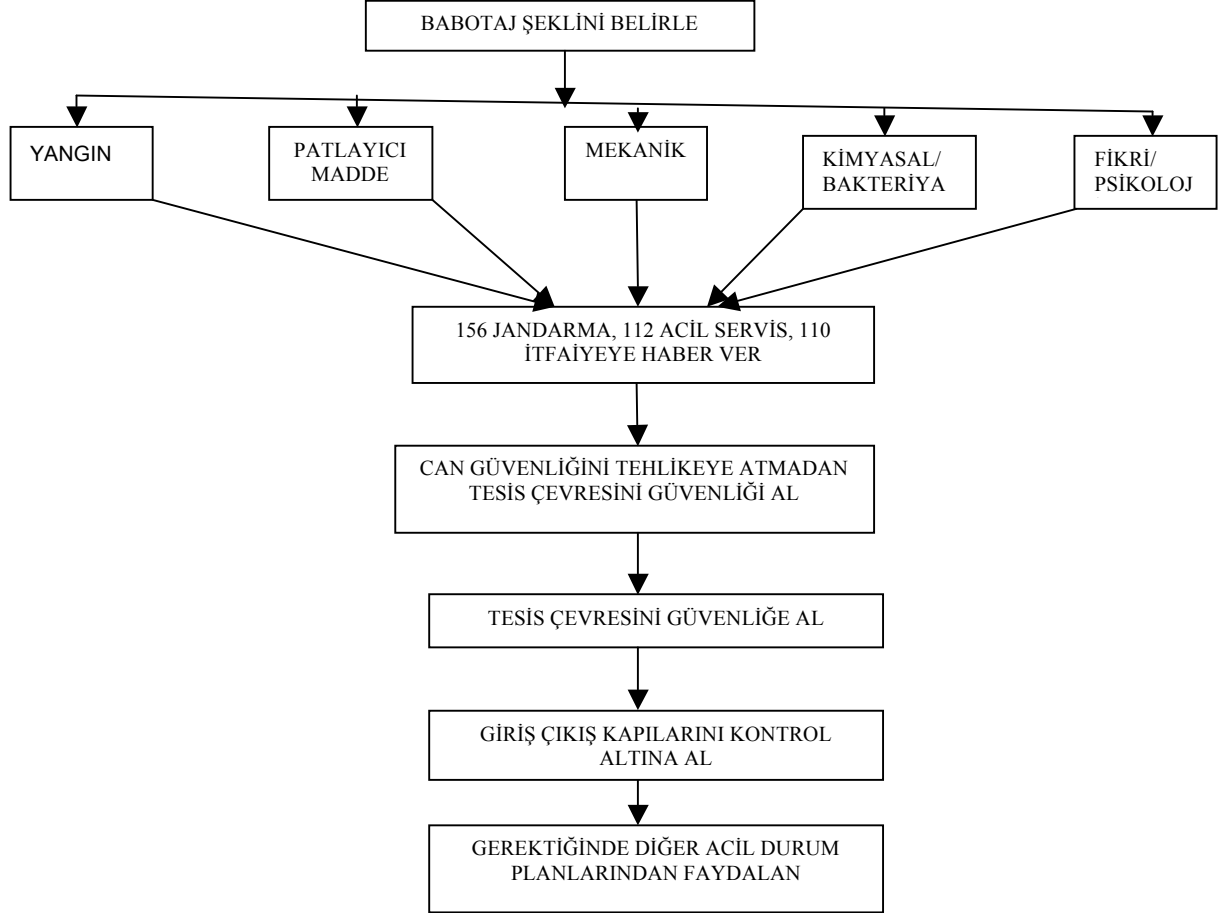
DEPREME KARŞI ACİL EYLEM

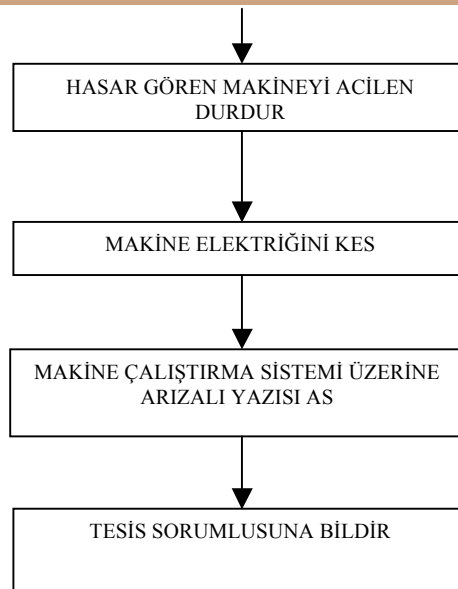
ELEKTRİK

SABOTAJ OLAYLARINA

MAKİNE-EKİPMAN

EK-10

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü		KAPALI ALAN ÇALIŞMA İZİN FORMU			
1/1		Doküman No.	D-F.02	Revizyon Tarihi	-
		Yayın Tarihi	30.04.2015	Revizyon No.	00
Çalışma Yapılacak Yer			Çalışmanın Amacı		
Tarih	Çalışmanın Süresi		İzni Veren (Ad-Soyad-İmza)		
Çalışacak Kişi(ler) Ad-Soyad-İmza			Çalışacak Kişi(ler) Ad-Soyad-İmza		
KONTROLLER				EVET	HAYIR
Ortama gaz, su, atıksu ve başka malzemelerin girişi önlendi mi?					
Ortamda gaz ölçümü yapıldı mı? (Metan. Hidrojen Sülfür, Oksijen)					
Ölçüm değerleri uygun mu? <i>'Uygun değilse ölçüm sonuçları uygun hale gelene kadar havalandırma yapılır.</i>					
Seyyar gaz dedektörü çalışma yapacak kişilere çalışır vaziyette verildi mi?					
Gaz maskesi verildi mi? (ABEK filtreli gaz maskesi)					
Kaçış maskesi verildi mi? (15 dk süre ile hava sağlayan maske)					
Paraşüt tipi emniyet kemeri verildi mi?					
Çalışma süresince çalışacak kişinin vinç/makara sistemine bağlı kalması sağlandı mı?					
Çukura iniş merdiveni emniyetli mi? <i>*İniş/Çıkış sırasında düşme tehlikesi önlenmelidir.</i>					
Eldiven. Gözlük. Baret, Emniyet ayakkabısı/çizmesi verildi mi?					
Çalışma alanının üzerinde veya aşağısında yapılan diğer çalışmalar sınırlandırıldı mı?					
Kullanılacak olan vinç(ler)in periyodik kontrol ve bakımları tam mı?					
Vinç halat/zincir ve sapanları sağlam mı? <i>*İplik atma. bakla uzaması, kesik, yırtık olmamalıdır.</i>					
Vinç ve bağlantı ekipmanlarının kapasitesi, taşınacak yük kapasitesine uygun mu?					
Kaynak/Kesme/Matkap gibi ateşle çalışmalar yapılacak mı? <i>*Kapalı alanlarda tüm su çekilmeden, tüm çamur/kum tamamen temizlenmeden ve gaz değerleri sıfırı göstermeden bu işlemler yapılamaz. Çalışma sırasında oluşacak gaz ve tozlar mekanik olarak ortamdan uzaklaştırılmalıdır.</i>					
Ateşle çalışmalar yapılacaksa Ateşle Çalışma İzin Formu dolduruldu mu?					
Gözlemciler yerleştirildi mi?					
Gözlemciler kurtarma yapmayı biliyorlar mı?					
Kapalı alanda kullanılacak olan elektrikli cihazlar, aydınlatma ex-proof (kıvılcım çıkarmaz) özellikte mi?					
Çalışılacak olan ekipmanın enerjisi kesildi mi? <i>*Yeniden enerji verilmesi ihtimaline karşın kilitleme/etiketleme yapılmalıdır.</i>					
İlk yardım personeli hazırda mı?					
Aydınlatma yeterli mi?					
İletişim organizasyonu uygun mu?					
Ortamda yangın söndürme cihazı var mı?					
! Tüm koşullar emniyetli hale getirilmeden işe başlama izni verilemez, yerilen izne uygun hareket edildiği iş süresince kontrol edilmelidir. Ortamda gazların uzaklaştırılmaması halinde yine de kapalı alana girilmesi gerekiyorsa sadece kendinden temiz hava beslemeli sistemler kullanılarak kapalı alana girilebilir. Bu durumda da kişilerin temiz hava beslemeli sistemleri					

kullanmayı bildiğinden emin olunuz ve kıvılcım kaynaklarını ortamdaki uzak tutunuz. Bu izin formu çalışacak kişiler ve gözlemciler tarafından da imzalanarak alınan tedbirlere riayet edilir. Form, izni veren kişi tarafından saklanır. İzni tesis sorumlusu/bölge sorumlusu/şef gibi yetkili kişi verir

ERZURUM SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		KAZI İZİN FORMU		Dokuman No:			
				Revizyon Tarihi:			
				Revizyon No:			
TARİH		ÇALIŞMA YERİ					
Kapalı alanlara giriş izni verildi mi ?				EVET		HAYIR	
ÇALIŞMANIN CİNSİ :		TARİH:.....		Saat :.....		Den	
BU ÇALIŞMA İÇİN TANINAN SÜRE:		SAAT :.....'e kadar geçerlidir.					
KONUyla İLGİLİ TÜM İŞ GÜVENLİĞİ KURALLARINA UYACAĞIMI,İHMAL,TEDBİRSİZ ÇALIŞMAKTAN DOĞACAK HUKUKİ VE CEZAİ SORUMLULUĞUN BANA AİT OLACAĞINI KABUL VE TAAHHÜT EDİYORUM.							
Adı Soyadı		İMZA		Adı Soyadı		İMZA	
Bölüm 1:Kazı Çalışması Öncesinde Alınması Gerekli Önlemler;				EVET		HAYIR	
1	Çalışacak kişinin geçerli Kazı/Kırma İşleri Eğitimi var mı?						
2	Kazı \ kırma işi; a)Elle mi yapılacak(kazma,kürek kullanarak)? b)Makine ile mi yapılacak(Hilti,ekskavatör,traktör,kepçe ya da havalı tabanca)?						
3	Makine ile yapılacaksa,işi yapacak kişi tecrübeli mi? Ekipmanı tanıyor mu?						
4	Ekskavatör ya da traktör kepçe ile yapılacaksa operatörün ehliyeti var mı?						
5	Ekipman işi yapmaya uygun gözüküyor mu,bakımlı mı ?						
6	Kazı\kırım yapılacak mahal altındaki muhtemel servis hatları (kablo,boru,drenaj)dikkate alındı mı ?						
7	Altta servis hatları varsa,nereden geçtiklerine dair bir kaba çizim var mı?						
8	Tüm servis hatları(boru,kablo)tam olarak tespit edildi ve işaretlendi mi?						
9	Elektrik kablolarını izole etmek gerekiyor mu?						
10	Boru hatlarını boşaltmak,basıncını almak,izole etmek gerekiyor mu?						
11	İş yer üstü enerji hatları ya da başka yer üstü servis hatlarından uzakta mı yapılacak?						
12	İçine insanların gireceği derin bir kazı yapılacaksa,etraftaki toprak yığınının kaymasını engellemek için önlem alındı mı ?						
13	İş mahallinin etrafı emniyetli ve dikkat çeker bir şekilde çevrildi ve işaretlendi mi?						
14	İkaz lambaları koymak gerekli mi ?						
15	İş mahallinin etrafı emniyetli ve dikkat çeker bir şekilde çevrildi ve işaretlendi mi ?						
16	Yapılacak iş için aydınlatma yeterli mi?						
17	Eğer kazılan yerde su çıkması muhtemelse,tahliye etmek için pompalar hazır mı?						
18	Kazı yerinde doğal hava sirkülasyonu uygun bir çalışma ortamı oluşturmaya yeterli mi ?						
19	Kazı süresince etraftaki yolların ve geçişlerin kullanılması mümkün olacak mı?						
20	Çalışmadan etkilenecek birimler uyarıldı mı ?						
21	Açığa çıkan kablo ve borular gereken şekilde desteğe alındı mı ?						
22	Gerekli koruyucu ekipman (kulaklık,gözlük,baret) kullanılıyor mu ?						
23	İş sırasında kazılan\kırılan yerin çalışanların üstüne düşmemesi için gerekli önlemler alınmış mı ?						
BARET EMNİYET KEMERİ ELDİVEN Kazı-Kırma çalışma öncesi alınan önlemler tamamlanmıştır. Bölüm Sorumlusu:..... Onay :.....				KORUYUCU GÖZLÜK SİPER DİĞER (Belirtiniz) ..... İMZA:..... İMZA:.....			
BÖLÜM 2:Kazı Çalışmasının Tamamlanması; Çalışma.....Saat.....Tarihinde tamamlanmıştır. Kazı Çalışması Sonrası Yapılacak Kontroller;							
İşin bitiminden sonra alan en az yarım saat süreyle kontrol edildi mi?				EVET		HAYIR	
Alan en az sekiz saat süre ve birer saat ara ile kontrol edildi mi ?				EVET		HAYIR	
Kazı çalışması sonrası yapılacak kontroller tamamlanmıştır.							
Kontrolü Yapan Personelin Adı							
Soyadı:							
Çalıştığı Bölüm							
İmza:.....		Tarih:.....		Saat:.....			
SON ONAY							
Şube Müdürü :				Daire Başkanı :			

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	YÜKSEKTE-DERİNDE ÇALIŞMA İZİN FORMU			
1/ 1	Doküman No.	D-R04	Revizyon Tarihi	-
	Yayın Tarihi	30.04.2015	Revizyon No.	00

Çalışma Yapılacak Yer		Çalışma Amacı	
Tarih	Çalışma Süresi	İzin Veren (Ad-Soyad-İmza)	
Çalışılacak Kişi(ler) Ad-Soyad-İmza		Çalışılacak Kişi(ler) Ad-Soyad-İmza	

KONTROLLER	EVET	HAYIR	GEREKMİYOR
Çalışma için kullanılacak olan seyyar merdivenler standart ürünler mi? <i>*Tahta merdivenler, kaynaklanmış, elde yapılmış merdivenler kullanılmaz.</i>			
Çalışma alanının altındaki veya üstündeki geçiş ve diğer çalışmalar sınırlandırıldı mı?			
Paraşüt tipi emniyet kemeri verildi mi?			
Emniyet kemerinin bağlanacağı sağlam ankraj noktaları veya çalışma halatları bağlandı ve belirlendi mi?			
Baret, gözlük, emniyet ayakkabısı, eldiven verildi mi?			
Aydınlatma yeterli mi?			
Çalışma sırasında kullanılacak olan cihazlar ve malzemeler yapılacak işe uygun mu?			
Kullanılacak cihazların elektrik tesisatı, topraklamaları uygun mu?			
Kullanılacak cihazların koruyucuları takılı vaziyette mi?			
Çalışma yapılan makine/teçhizatın enerjisi kesildi mi? <i>*Yeniden enerji verilmesi ihtimaline karşın kilitleme/etiketleme yapılmalıdır.</i>			
Çalışma alanına erişmek için kullanılacak olan vinç, lift, iskele, platform, merdiven gibi araçların bakım ve kontrolleri tam mı?			
Erişim araçları devrilmeye karşı korunmuş mu?			
Yüksekte çalışma yapacak kişi(ler) eğitilmiş ve sağlık durumları uygun mu?			
Derinde yapılan çalışmalarda çalışan kişinin acil durumda kurtarılabilmesi için vinç/makara sistemleri takılı ve hazır mı?			
Çalışma sırasında açılacak olan çukurların etrafına uyarı şeritleri ve bariyerleme yapıldı mı?			
Ateşle çalışma yapılacaksa Ateşle Çalışma İzin Formu uygulandı mı?			
Çalışma kapalı ortamda yapılacaksa Kapalı Alan Çalışma İzin Formu uygulandı mı?			

! 1,5 metreden itibaren, etrafında tamamen koruma sağlayan korkuluk sistemi olmayan her noktadaki çalışma bu izne tabidir. Vinç gibi kaldırma araçlarında veya iskelelerde yapılan çalışmalarda emniyet kemeri ankraj noktası vinç veya iskelenin kendisi olamaz. Ankraj noktaları sabit ve sağlam noktalar olmalıdır. Yarım parmak borular ankraj noktası olarak seçilemez. Çalışma sırasında kemere bağlanabilecek uzatma halatları, çalışma yüksekliğine uygun olmalıdır. Tüm koşullar emniyetli hale getirilmeden işe başlama izni verilemez. Rüzgarlı ve yağışlı zamanlarda yüksekte-derinde çalışmalar yapılamaz. Verilen izne uygun hareket edildiği iş süresince kontrol edilmelidir. İş bitiminde izni veren kişi tarafından çalışma alanı kontrol edilerek ortamın temiz ve engelsiz halde bırakıldığı, açılan kapak veya koruyucu varsa kapatıldığı kontrol edilmelidir. Bu izin formu çalışacak kişiler tarafından da imzalanarak alının tedbirlerine riayet edilir. Form, izni veren kişi tarafından saklanır. İzni tesis sorumlusu/bölge sorumlusu/şef gibi yetkili kişi verir.

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	ATEŞLE ÇALIŞMA İZİN FORMU			
1 /1	Doküman No.	D-F.07	Revizyon Tarihi	-
	Yayın Tarihi	30.06.2015	Revizyon No.	00
Çalışma Yapılacak Yer:		Çalışmanın Amacı:		
Tarih:	Çalışmanın Süresi:	İzni Veren (Ad-Soyad-İmza):		
Çalışacak Kişi(ler)/İmza				
KONTROLLER		EVET	HAYIR	GEREKMİYOR
Çalışma alanından yanıcı, parlayıcı, patlayıcı maddeler uzaklaştırıldı mı?				
Çalışma ortamı kapalı alan ise. Kapalı Alan Çalışma izni uygulandı mı?				
Açık alan bile olsaydı gaz ölçümleri yapıldı ve sonuçlar uygun mu? <i>*Gaz ölçümleri sıfırı göstermeden ateşle çalışmalar yapılamaz.</i>				
Çalışma ortamı yüksekte/derinde çalışma ise Yüksekte/Derinde Çalışma izni uygulandı mı?				
Yangın söndürme cihazı çalışma alanına getirildi mi?				
Çalışan kişi(ler) yangın söndürme cihazı kullanmayı biliyor mu?				
(Kaynak işleri için) kaynak maskesi verildi mi?				
Emniyet ayakkabısı, gözlük, sıcağa dayanıklı eldiven verildi mi?				
Çalışma alanının üzerinde veya aşağısında yapılan diğer çalışmalar sınırlandırıldı mı?				
Aydınlatma yeterli mi?				
Çalışma sırasında kullanılacak olan cihazlar ve malzemeler yapılacak işe uygun mu?				
Kullanılacak cihazların elektrik tesisatı, topraklamaları uygun mu?				
Kullanılacak cihazların koruyucuları takılı vaziyette mi?				
Ateşle çalışmalar sırasında açığa çıkabilecek toz, gaz ve buharların çalışan kişiden uzaklaştırılması sağlandı mı?				
Çalışma yapılan makine/teçhizatın enerjisi kesildi mi? <i>*Yeniden enerji verilmesi ihtimaline karşın kilitleme/etiketleme yapılmalıdır.</i>				
Sanayi gaz tüpleri kullanılıyor ise alev geri tepme valileri var ve çalışır durumda mı?				
Çalışma sırasında düşebilecek kıvılcım veya sıcak malzemelerin düşebileceği alandaki yanıcı parlayıcı maddeler uzaklaştırıldı mı?				
Çalışma alanına yanıcı gazların ulaşması engellendi mi? <i>*Tecrit yapılmalıdır.</i>				
<i>! Her tür kıvılcım, alev, ısı kaynağı oluşturabilecek iş Ateşle Çalışma kapsamına girer. Tüm koşullar emniyetli hale getirilmeden işe başlama izni verilemez. Verilen izne uygun hareket edildiği iş süresince kontrol edilmelidir. İş bitiminde izni veren kişi tarafından çalışma alanı kontrol edilerek yangına mahal verecek koşulların ortadan kaldırıldığı, ortamın temiz ve engelsiz halde bırakıldığı kontrol edilmelidir. Ateşle çalışmalar sadece zorunlu hallerde atölye dışında yapılabilir. Bu izin, atölye dışında ateşle çalışma yapılacağı zaman uygulanır. Atölye içinde her zaman bu izin koşullarının sağlanması gereklidir. Kapalı alanlarda ateşle çalışmalar yapılamaz. Zorunlu hallerde Kapalı Alan Çalışma İzni ve Ateşle Çalışma İzni birlikte uygulanarak, yanıcı gazların tamamen ortadan kaldırılması suretiyle çalışma yapılabilir Bu izin formu çalışacak kişiler tarafından da imzalanarak alınan tedbirlere riayet edilir. Form, izni veren kişi tarafından saklanır. İzni tesis sorumlusu/bölge sorumlusu/şef gibi yetkili kişi verir.</i>				

İŞARET LEVHALARIYI M İLGİLİ ASGARİ GEREKLER

1-Temel nitelikler

- Kendi özel amaçlarına göre; yasaklama, uyarı, emir, kaçış yolu, acil durumlarda kullanılacak ya da yangınla mücadele amaçlı ekipmanı belirten ve benzeri işaret levhalarının biçim ve renkleri bölüm 3'te verilmiştir.
- Piktogramlar mümkün olduğunca yalın olacak ve sadece temel ayrıntıları içerecektir.
- Aynı anlamı veriyorsa ve yapılan değişiklik ya da düzenleme anlamını belirsiz hale getirmeyecekse, kullanılan piktogramlar bölüm 3'te belirtilenlerden biraz farklı ya da daha ayrıntılı olabilir.
- İşaret levhaları kullanıldıkları ortama uygun, darbeye ve hava koşullarına dayanıklı malzemeden yapılacaktır.
- İşaret levhalarının boyutları ile kolorimetrik ve fotometrik özellikleri, bunların kolayca görülebilir ve anlaşılabilir olmalarını sağlayacaktır.

2-Kullanım koşulları

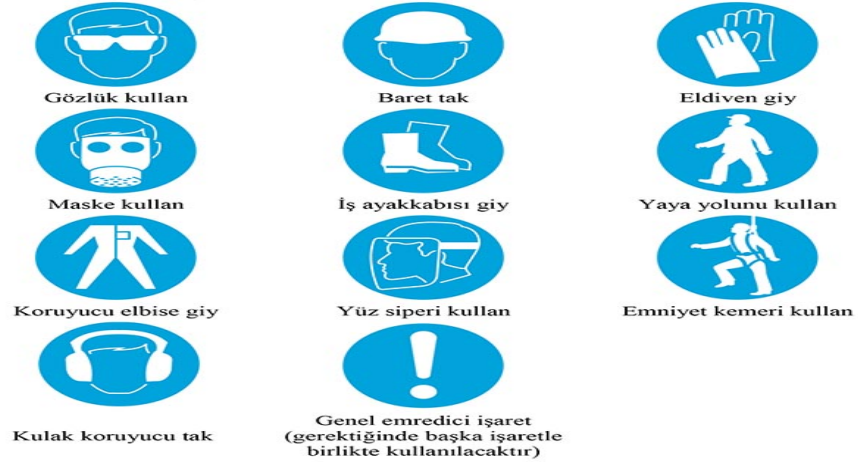
- İşaret levhaları özel bir tehlike olan yerlerin ve tehlikeli cisimlerin hemen yakınına, genel tehlike olan yerlerin girişine, engeller dikkate alınarak, görüş seviyesine uygun yükseklik ve konumda, iyi aydınlatılmış, erişimi kolay ve görünür bir şekilde yerleştirilecektir. Doğal ışığın zayıf olduğu yerlerde floresan renkler, reflektör malzeme veya yapay aydınlatma kullanılacaktır.
- İşaret levhasının gösterdiği durum ortadan kalktığında, işaret levhası da kaldırılacaktır.

3-Kullanılacak işaret levhaları

Yasaklayıcı işaretler Temel nitelikler

Emredici işaretler

Acil çıkış ve İlk yardım işaretleri

Yangınla mücadele işaretleri Temel nitelikler

Dikdörtgen veya kare biçiminde,

Kırmızı zemin üzerine beyaz piktogram (kırmızı kısımlar işaret alanının en az % 50'sini

Yangınla Mücadele İşaretleri

1. Engeller ve tehlikeli yerlerde kullanılan işaretler

- Engellere çarpma, düşme ya da nesnelerin düşme tehlikesinin bulunduğu yerler ile işletme tesisleri içinde çalışanların çalışmaları esnasında dolaştıkları bölgeler, birbirini takip eden sarı ve siyah ya da kırmızı ve beyaz renk şeritleriyle işaretlenir.
- İşaretlerin boyutu, engelin ya da tehlikeli bölgenin büyüklüğü ile orantılı olur.
- Sarı-siyah ya da kırmızı-beyaz şeritler yaklaşık olarak 45 derece açıyla ve aynı büyüklükte boyanır.

2. Trafik yollarının işaretlenmesi

- Çalışma yerlerinin kullanım biçimi ve ekipmanlar, çalışanların korunmasını gerektiriyorsa; araç trafiğine açık yollar, zemin rengi de dikkate alınarak, açıkça seçilebilir şekilde, sarı ya da beyaz renkli sürekli şeritlerle belirtilir.
- Şeritler; araçlar ile araçlara yakın bulunabilecek nesneler arasında ve araçlarla yayalar arasında, emniyetli bir mesafeyi belirtecek şekilde çizilir.
- Tesislerin açık alanlarındaki sürekli trafiğin olduğu yollar, uygun bariyerler ve kaldırımlar yoksa, uygulanabilir olduğu ölçüde, yukarıda belirtildiği şekilde işaretlenir.

İŞIKLI İŞARETLER İÇİN ASGARİ KURALLAR

1. Temel Nitelikler

1.1. Işıklı işaretlerin, kullanım amacına ve şartlarına uygun olarak, bulunduğu ortama göre iyi görünür ve seçilir olması, aşırı ışık nedeniyle parlamaması veya yetersiz ışık nedeniyle görünürlüğünün azalmaması sağlanır.

1.2. Işıklı işaretlerin sinyal gönderen ışıklı alanı, tek renk ya da belirli bir zemin üzerinde piktogramdan oluşur.

1.3. Kullanılacak tek renk ek-1, bölüm 4'te yer alan renk tablosuna uygun seçilir.

1.4. İşaret bir piktogram içeriyorsa, bu piktogram ek-2’de belirtilen ilgili kuralların hepsine uygun olması sağlanır.

2. Özel kullanım kuralları

2.1. Bir aygıt hem sürekli hem de aralıklı işaretler gönderiyorsa, aralıklı gönderilen işaret sürekli işaretin belirttiğinden daha fazla tehlikeli bir durumu ya da daha acil olarak yapılması istenen/emredilen müdahale ya da eylemi ifade eder. Aralıklı gönderilen ışıklı işaret için, ışığın yanık kalma süresi ve yanıp sönme sıklığı, mesajın tam olarak anlaşılmasını sağlar diğer ışıklı işaretlerle veya sürekli yanan ışıklı işaretlerle karışmaz.

2.2. Yanıp sönen ışıklı işaret, sesli sinyal yerine ya da sesli sinyalle birlikte kullanılıyorsa, aynı kodlama kullanılacaktır.

2.3. Ciddi bir tehlikeyi bildiren yanıp sönen ışıklı işaretler, özel olarak gözlem altında tutulacak ve yedek bir lamba bulundurulacaktır.

SESLİ SİNYALLER İÇİN ASGARİ KURALLAR

1. Temel Nitelikler

1.1. Sesli sinyaller;

- a) Ortam gürültüsünden hayli yüksek, ancak aşırı derecede yüksek ve zarar verici olmayacak şekilde duyulabilir bir ses düzeyinde olacak ve
- b) teknik özellikleri itibarıyla kolaylıkla tanınabilir, diğer sesli sinyaller ile ortamdaki seslerden açıkça ayırt edilebilir olacaktır.

1.2. Eğer bir aygıt sabit ve değişken frekansta sesli sinyal yayıyorsa; aygıtın yaydığı değişken frekanslı sinyal, sabit frekanslı sinyale göre daha tehlikeli bir durumu veya daha acil olarak yapılması istenen/emredilen müdahale ya da eylemi ifade eder.

2. Kodlama

Tahliye işaretleri sürekli olacaktır.

SÖZLÜ İLETİŞİM İÇİN ASGARİ KURALLAR

1. Temel Nitelikler

- a) Bir veya birden fazla kişiler arasında yapılan sözlü iletişimde; belirli bir formda veya kodlanmış haldeki kısa metinler, cümleler, kelime veya kelime grupları kullanılacaktır.
- b) Sözlü mesajlar mümkün olduğunca kısa, yalın ve açık olmalıdır. Konuşanın konuşma becerisi ve dinleyenin duyma yeteneği güvenilir bir sözlü iletişime uygun olacaktır.
- c) Sözlü iletişim doğrudan insan sesi veya uygun bir vasıtayla yayınlanan insan sesi ya da yapay insan sesi ile olacaktır.

2. Özel kullanım kuralları

- a) Sözlü iletişimde yer alan kişiler, sağlık ve güvenlik açısından istenilen davranışı yapabilmeleri için sözlü mesajı doğru telaffuz edebilecek ve anlayabilecek seviyede kullanılan dili bileceklerdir.
- b) Sözlü iletişim, el-kol hareketleri yerine ya da onlarla birlikte kullanıldığında aşağıda verilen komutlar kullanılacaktır.
  - başlat: bir işlem veya hareketi başlatmak için
  - dur: bir hareketi durdurmak veya sona erdirmek için
  - tamam: bir işlemi sona erdirmek için
  - yukarı: bir yükü yukarı kaldırmak için
  - aşağı: bir yükü aşağı indirmek için
  - ileri - geri - sağ - sol: (Bu komutlar uygun el hareketleri ile eşgüdümlü olacak şekilde kullanılacaktır.)
  - kes: acil olarak durdurmak için
  - çabuk: güvenlik nedeniyle bir hareketi hızlandırmak için

EL İŞARETLERİ İÇİN ASGARİ GEREKLER

1. Özellikler

El işaretleri kesin, yalın, yapılması ve anlaşılması kolay olacak ve benzer işaretlerden belirgin bir şekilde farklı olacaktır.

Aynı anda iki kol birden kullanılıyorsa, bunlar simetrik olarak hareket ettirilecek ve bir harekette sadece bir işaret verilecektir.

Yukarıdaki şartlara uymak, aynı anlamı vermek ve anlaşılabilir olmak kaydıyla 3 üncü bölümde gösterilen işaretlerden biraz farklı veya daha detaylı işaretler kullanılabilir.

2-Özel kullanım kuralları

- İşaretçi: El-kol hareketleri ile İşaretleri veren kişi, Operatör: İşaretçinin talimatları ile hareket eden kişi
- İşaretçi, operatöre manevra talimatlarını vermek için el-kol hareketleri kullanacaktır.
- İşaretçi, kendisi tehlikeye düşmeyecek şekilde, bulunduğu yerden bütün manevraları görsel olarak izleyebilmelidir.
- İşaretçinin esas görevi; manevraları yönlendirmek ve manevra alanındaki çalışanların güvenliğini sağlamaktır.
- Yukarıda, 2.2'deki şart yerine getirilemiyorsa ek olarak bir veya daha fazla işaretçi konuşlandırılacaktır.
- Operatör, almış olduğu emirleri güvenlik içerisinde yerine getiremeyeceği durumlarda yürütmekte olduğu manevrayı durdurarak yeni talimat isteyecektir.
- Yardımcı unsurlar:
- Operatör, işaretçiyi kolaylıkla fark edebilmelidir.
- İşaretçi, ceket, baret, kolluk veya kol bandı gibi ayırt edici eşyalardan bir veya daha fazlasını giyecek ya da uygun bir işaret aracı taşıyacaktır.
- Ayırt edici eşyalar; parlak renkli, tercihen hepsi aynı renkte ve sadece işaretçilere özel olacaktır.

3-Kodlanmış işaretler.

Genel hususlar

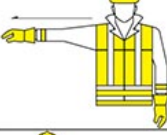
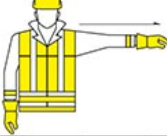
Aşağıda verilen kodlanmış işaretler, belirli sektörlerde aynı manevralar için kullanılacaktır.

A. Genel İşaretler		
Anlamı	Tarifi	Şekil
BAŞLAT Hazır ol Başlama komutu	Avuç içleri öne bakacak şekilde her iki kol yere paralel	
DUR Kesinti / ara Hareketi durdur	Avuç içi öne bakacak şekilde sağ kol yukarı kalkık	
TAMAM İşlemin sonu	Her iki kol göğüs hizasında eller kenetli	

B.Dikey İşaretler

Anlamı	Tarifi	Şekil
KALDIR	Sağ kol avuç içi öne bakacak şekilde yukarı kalkırken yavaşça daire çizer	
İNDİR	Sağ kol avuç içi içeri bakacak şekilde yere doğru indirilmişken yavaşça daire çizer	
DÜŞEY MESAFE	Mesafe her iki elin arasındaki boşlukla ifade edilir	

C.Yatay İşaretler

Anlamı	Tarifi	Şekil
İLERİ	Her iki kol avuç içleri yukarı bakacak şekilde bel hizasında bükülüyken kollar dirsekten kırılarak yukarı hareket eder	
GERİ	Her iki kol avuç içleri aşağı bakacak şekilde göğüs önünde bükülüyken kollar dirsekten kırılarak yavaşça gövdeden uzaklaşır	
SAĞ İşaretçinin sağ*	Sağ kol avuç içi yere bakacak şekilde yere paralel sağa uzatılmışken sağa doğru yavaşça küçük hareketler	
SOL İşaretçinin solu*	Sol kol avuç içi yere bakacak şekilde yere paralel sola uzatılmışken sola doğru yavaşça küçük hareketler	
YATAY MESAFE	Eller arasındaki boşluk mesafeyi ifade eder	

D.Tehlike işareti

Anlamı	Tarifi	Şekil
KES Acil dur.	Avuç içleri öne bakacak şekilde her iki kol yukarı kalkık	
HIZLI	Bütün hareketler daha hızlı	
YAVAŞ	Bütün hareketler daha yavaş	

KALDIRMA ARAÇLARIYLA YAPILAN İŞLEMLERDE SAĞLIK VE GÜVENLİK İŞARETLERİ İLE İLGİLİ ASGARİ GEREKLİLİKLER

1. Kaldırma makinalarında yüklerin kaldırılmaları, indirilmeleri veya taşınmaları, yetiştirilmiş işaretçiler tarafından verilecek el ve kol işaretlerine göre yapılır.
2. Bir kaldırma makinasında birden çok çalışanın görevli bulunduğu hallerde, kaldırma makinası operatörü, işaretçi veya diğer görevlilerden yalnız birinden işaret alacak ve işaretçi, operatör tarafından kolayca görülebilecek yerlerde duracaktır. Operatör, her kim tarafından verilirse verilsin, her dur işaretini daima yerine getirecektir.
3. Kaldırma araçlarının veya kaldırılan yükün hareketi esnasında çalışanları uyarmak için operatör, sesi açıkça işitilebilen zil, ışıklı işaret ve benzerleriyle işaret verir ve bunlar hareket halinde devamlı olarak çalışır.
4. Araçlarda onarım yapılıyorsa, araçların üzerine ve uygun yerlere, onanırı yapıldığına dair uyarı levhaları konulur.
5. Kaldırma Araçlarının kaldıracakları en ağır yükler, kabinlerin içinde veya dışında bilgilendirme işareti olarak belirtilir ve kaldırılacak en ağır yükten fazlası kaldırıldığında, durumu bildiren sesli ve ışıklı otomatik bir uyarı tertibatı bulundurulur.
6. Kaldırma araçlarında kullanılan zil sesleri, ışıklı işaretler işyerindeki diğer sinyal seslerinden ve ışıklı işaretlerden farklı, diğer makinaların meydana getirdiği gürültüleri bastıracak kadar kuvvetli, kolayca fark edilebilen olmalı ve aynı işyerinde çalışan tüm kaldırma araçları için aynı olmalıdır.
7. Ağır parçaların ekip halinde kaldırıldığı veya taşındığı hallerde, önceden belirtilen kodlanmış hareket ve işaretler kullanılır.

Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	YÖNERGE/TALİMAT/DÖKÜMAN TESLİM TUTANAĞI			
1 / 1	Doküman No.	D-F.05	Revizyon Tarihi	-
	Yayın Tarihi	30.04.2015	Revizyon No.	00

Yukarıda tarafıma tebliğ edilen yönerge/ talimat / dokümanı okuyup anladıktan sonra tamamen serbest irademle kabul edip imzaladıktan sonra teslim aldım.

[illegible]

